Kuropatnicki
Andrzej Ewaryst hr
(autor)

Uwaga:
na końcu oddzielnie mapa

GEOGRAPHIA
ALBO
DOKŁADNE OPISANIE
KROLESTW
GALLICYI
I
LODOMERYI
DO DRUKU
PODANA

W PRZEMYSLU
w Drukarni Antoniego Matyaszowskiego Bisk. Typ.
O. O.
1786.

GALLICYA I LODOMERYA KROLESTWA.

Gallicya, dawne nazwiſko Kraiu, w Kronikach Polſkich i Węgierſkich znayduiące ſię --- od Xiążąt Ruſkich, iak w Panowanie Węgierſkie przeſzło, doſyć wiadomo. --- Nayobſzernieyſze iednak tego Krolestwa, i odmian iego uczynił opiſanie, X. Maryan Trynitarz (który Zakon znieſiony ieſt, nie tylko w Gallicyi ale i w całych Pańſtwach Ceſarſkich) w Kronice Zakonu ſwego Prowincyi Polſkiey, wydaney w Warſzawie; pod tytułem: *Hypomnema Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis.* R. 1753.

Są inni, oſobliwie w dawności acz i fałſzywey ſławy ſzukaiący, tego zdania?

że Listy S. Pawła, Apostoła, Doktora Narodow, *ad Galatas* do tych Halicza-now pisane były (ale Skrobiszewski Pisarz życia Arcy-Biskupów Halickich i Lwowskich tak daleko nie zasięga, i żadnego z Uczniow Apostolskich na Katedrze Halickiey nie osadził) lecz ci rozumieią, iż nad Galicyanow Hiszpańskich, lub Greckiego Miasta Znakomitszemi byli nasi Gallicyanie, iako Krolestwa Obywatele. Lecz żadnego Pisma nie masz i nie było, któreby, bądź w którą stronę granicę i rozległość tego, tak dawnego Państwa oznaczało.

Lodomeryi zaś Geographia i Historya iak dawna, ciemna; tak i teraz nie iasna; albowiem, nie masz nawet Lodomeryi Krolestwa Stolicy, ani od Gallicyi oddziału, ani fizycznego ani, moralnego.

Kray zaś teraźnieyszey Gallicyi, który pod panowanie Nayiaśnieyszego Domu Austryackiego Roku 1782 od Rzeczypospolitey Polskiey, przez Konwencyą Peterzburską został powrocony, składa się z Województw przedtym Polskich, Ruskiego, Bełzkiego, Sandomirskiego Części, Krakowskiego większey połowy, Podolskiego Części, z Xięstw Zatorskiego i

Oświe-

Oświecimskiego; a Spiż zaś do Węgier przyłączono.

Granice teraźnieysze są: *od Wschodu* Podole Polskie, Wołoszczyzna i Bukowina Cesarska, *od Południa* Bieszczad naturalna granica, odgraniczaiąca z dawna Transylwanią i Węgry -- Ta rzecz wyciąga uwagi; że ze strony połnocney Bieszczadu, choć Gór nie masz, z płaszczyzn nawet samych; wody płyną na Wschod, i na północ; ze strony zaś południowey płyną wszystkie na południe i zachod formuiąc rzeki. Węgierskie i Transylwańskie czyli Siedmiogrodzkie, a tak natura sama te Kraie rozdzieliła; *od Zachodu* Morawa, Sląsk, daley Wisła granicą aż do wyścia Sanu rzeki w Wisłę, *od Północy* po za Zaklikow, po za Zamość, Kraśniczyn, Uchanie, po Zastepankowice Buk Rzeka, potym granice dawne między Bełzkim i Wołyńskim Województwy --- i tu to od Grodka do Włodzimierza Stolicy niegdyś Lodomeryi tylko półtory mili polskiey --- daley po za Brody po za Zbaraz, Ozochowce, Rzeka Podchorce odgranicza teraz. -- Podzielony Kray iest na Cyrkułow 18. z których każdy z osobna będzie niżey opisany: to iest:

1.

1. Myślenicki. 2. Bocheńſki. 3. Sądecki. 4. Tarnowſki. 5. Dukielſki. 6. Przemyſki. 7. Rzeſzowſki. 8. Zamoyſki 9. Zułkiewſki. 10. Liſki. 11. Samborſki. 12. Stryiſki. 13. Lwowſki. 14. Brodzki. 15. Tarnopolſki. 16. Brzeżańſki. 17. Staniſławowſki. 18. Zaleſzczykowſki.

Herb Króleſtw. 3. Korony Złote w błękitnym Polu w przeciętey Tarczy - z drugiey ſtrony dwie linie poprzek w ſzachownicę białę i czerwone w błękitnym Polu.

Xięſtwa Oświecimſkiego Orzeł biały z literą *O* na pierſiach w błękitnym Polu.

Xięſtwa Zatorſkiego Orzeł czerwony z literą *Z* na pierſiach w błękitnym Polu.

Cyrkuły żadnych Herbów nie maią tylko na Pieczęciach Orła dwugłownego Ceſarſkiego z napiſem *Sigillum Circuli N*

Rząd w tym Kraiu ſamowładny.

Kray rządzony przez Gubernatora czyli Kommiſſarza Ceſarſkiego --- bez przepiſu czaſu --- ale tylko do woli Majeſtatu --- Przydani ſą Konſiliarze Gubernii --- Tym różne Departamenta powierzone -- na Seſſyach każdy Referens Departamentu, referuie intereſſa z opinią ſwą -- całe Konſilium Gubernii konkluduie

ie -- a conclusum swe do Approbaty do Kancellaryi Zadworney do Wiednia odsyła.

Od rewindykacyi tych Królestw do Państw Domu Austryackiego, czwarty dotąd iest Gubernator Królestw JW. Graff JOŻEF de BRIGIDO *pierwszy był* Graff a PERGEN. *Drugi* Graff HADIK, teraźnieyszy Præses Consilii Bellici w Wiedniu. *Trzeci* Graff AVERSZPERG,

Stany Krajowe nic do Rządu ani Rady nie wpływaią --- Deputatami czyli iak inni Ordynatami -- inni Reprezentantami stanow nazywać zwykli, są teraz z *Stanu Magnatów.*

JW. Andrzey Hrabia Zamoyski.
JW. Ignacy Hrabia Cetner Marszałek Wielki.
JW. Baro Doliniański.

Ze Stanu Rycerskiego.

JW. Michał Wielhorski.
JW. Bratkowski Miecznik Krajowy.
JW. Kazimierz Choiecki.

Zakończyli zaś czas swego Urzędowania z pierwszych dwóch lat na pierwszym Seymie przy wprowadzeniu Stanów, obrani

JW.

JW. Antoni Hrabia Krasicki.
JW. Hrabia Lewicki.

Seymy Krajowe co lat 2. bywać maią, nic nie mowią na nim, ale w cichym milczeniu po podaniu Kandydatów Elekcya Reprezentantow następuie --- potym zalecenie przez Szefa i Prezydenta Stanow do Indygenatow, które samże z Reprezentantami podpisuie i na tym się Seym iednodzienny zawsze kończy.

Sessye Reprezentantow Stanow co środa bywaią w każdy tydzień -- tam proiekta wentyluią -- Referenci opinią daią i do Approbaty lub Reprobaty do Wiednia posyłaią.

Urzędy Krajowe bez władzy, bez dochodow, sine auctoritate, iako Diploma ustanawiaiące opiewa -- są. z *Magnatow*.

Ochmistrz Wielki JW. Jozef Hrabia Mniszech.

Marszałek Wielki JW. Ignacy Hrabia Cetner.

Podkomorzy Wielki JO. Xiąże Franszek Lubomirski.

Kuchmistrz Wielki JW. Felix Hrabia Łoś.

Łowczy Wielki -- vacat.

Koniuszy Wielki -- vacat.

So-

Sokolnik Wielki - JW. Hrabia Uliński.
Cześnik Wielki -- vacat.
Komornik Argenteryi -- vacat.
Tym zaś Magnatom na Seym biorą prym Consiliarij Intimi Actuales według dawności. -- *Ci zaś Consiliarij Intimi są a maią Tytuł Excellentissimi.*
JW. Jozef Hrabia Mir.
JW. Ignacy Cetner Hrabia Marszałek
JW. Andrzey Zamoyski Hrabia.
JW. Jan Hrabia Zamoyski.
JW. JX. Kicki Arcy-Biskup Lwowski.
JW. Hrabia Jaworski Vice-Praeses Appellacyi.

Urzędy i Urzędnicy Krajowi ze Stanu Rycerskiego.

Arcy-Stolnik - vacat - był JP. Skorupka.
Vice-Marszałek - vacat był JP. Marcin Lipski.
Vice-Podkomorzy - Jabłonowski Vice-Praeses Fori Nobilium.
Miecznik - Bratkowski Deputat Stanu
Podskarbi - vacat.
Vice-Komornik - vacat.
Krayczy - vacat.
Chorąży - vacat.

Są-

Sądy dla całego Kraiu, który ieſt długi od Biały pod Bilſkiem Miaſta, aż pod Zwaniec, mil Polſkich z Górą 78. a ſzeroki od Barwinka do Binduhy nad Bugiem przeſzło 40. ſzczególnie ſię we Lwowie odprawuią, to ieſt Forum Nobilium pierwſza Inſtancya; do którey Inkorporowana Kommiſſya Pupillarna i Tabula Regni. -- Trybunał Apellacyi, druga Inſtancya; do którego Appellacye ex Foro Nobilium -- z Sądów Kambialnych - z Miaſt -- i ex Dominiis z Sądow Dominikalnych. -- Trzecia Apellacya w Wiedniu *Conſilium Supremæ Juſtitiæ.* Czwarta Inſtantia, *Via gratiæ ad Majeſtatem.*

W żadnym Kraiu nie ieſt tak koſztowne Prawo, iak tu -- tu ſię Pieniaczom okupuiąc, właſności odſtąpić trzeba - bo nayſprawiedliwſza ſprawa, byle pieniacz formalności przepiſane zachował, już ieſt bez podźwignienia -- Nayubożſze Dominium muſi opłacać drogo Plenipotenta, ato dla pilności --- gdyż Pieniacz niech naynierzetelnieyſzy zaintabuluie Dokument, a w czaſie ſtrona niewiadoma, niech nie czyni krokow prawnych przeciw temu, już i naynieſprawiedliwſzy dokument, ſtaie ſię naygruntownieyſzym.

Coż

Coż dopiero mowić iak tu opłacać trzeba ſprawiedliwość, każdy papier ſtęplowany bydź muſi, a kto w wyżſzym ſtanie, choćby nayubożſzy, to drożey opłacać muſi - coż dopiero taxa od każdego papieru prawnego -- coż to za koſzt na prawo i ſprawiedliwość od Rządu Kraiowi powinną, gdyby to przynaymniey pieniactwu ſię zapobiedz mogło -- ale przy tey formie mnożą ſię i krydy czyli potioritates zagęſzczaią ſię.

Są teraz przez ſtany Kraiowe powybierani i nominowani Taxatorowie, w każdym Cyrkule, którzy w przypadkach Krydy a Polſzcze zwyczaynym ſpoſobem mowiąc Potioritatis, Dobra Ruchome i nieruchome taxować powinni -- wraz, czyli nie wraz z Komornikami Cyrkularnemi (których tylko Urząd ieſt exekwuiący Dekreta Fori Nobilium) dotąd nie wiadomo.

Akademia iedna tylko we Lwowie.

Zamoyſka i drogim nakładem Dziedzica ſię utrzymuie i nie idzie w rowność z Lwowſką. Owſzem teraz już ſię ma ku upadku. Szkół publicznych Łacińſkich 5. w całym tak rozległym Kraiu, to ieſt. we Lwowie; w Zamościu; Staniſławowie; Przemyślu; i Tarnowie -- Normalne

w każ-

w każdym Cyrkule. --- Fortec żadnych Kray ten nie ma.

Biſkupow Obrządku Rzymſkiego 3. to ieſt: Arcy-Biſkup Lwowſki, Biſkup Przemyſki, i Biſkup Tarnowſki - Arcy-Biſkup Lwowſki Parochialnych ma nayınniey Kościołów - Przemyſki koło Dwieście; a Tarnowſki ſamych Parochialnych Kościołow koło 475.

Biſkupow Obrządku RuſkiegoDwoch; to ieſt: Lwowſki, i Przemyſki; - Których Jurysdykcya gdzie ſię rozciąga, niżey będzie opiſano - Arcy-Biſkup Nacyi Ormiańſkiey ieden we Lwowie.

Kollegiaty w Kraiu znieſione a te były Woynicka, Tarnowſka, Bobowſka, Sądecka, Brzozowſka, Jarosławſka, Zamoyſka, Zołkiewſka, Staniſławowſka, Lwowſka Panny Maryi.

Rzeki, i w co Kray obfituie, i co go zdobi, lub zdobiło, znaydzieſz pod opiſaniem Miaſt, i Wſi znakomitſzych w każdym Cyrkule Opis

Ludność Kraiu ile z Pamiętnika Warſzawſkiego 1785 Roku na Grudzień wiedzieć można 2800, 000

Z Mappy zaś Geographiczney tych Kroleſtw, w Auſzpurgu u Jana Michała

Pro-

Probst. opis w Roku 1780. Rachowano

Miast	- -	261.
Miasteczek	-	67.
Wsiow	- -	6429.
Domow	-	503,744.
Ludzi Chrześcian		2,627,817.
Duchowieństwa Męskiego którego przez tę lat 6 wiele ubyło	- -	7,609.
Szlahty (to nazbyt)		29,911.
Szlachetnych	-	17,135,
Mieszczan,	-	105,414,
Włościanow	-	94.888.
Naiemnych	-	446,703
Wolnych	-	3,725
Na Państwa potrzeby zdatnych	-	67,586
Dzieci od Roku do dwunastego	-	473,461
Wyrostkowie od lat 13 do siedmnastu	-	112,522
Białey Płci ogółem		1,303,444,
Zydow żonatych	-	37,258
Bezżennych i Wdowcow		38.790.
Białey Płci Zydowskiey		75.257,
Ogółem Zydow	-	151,302
Razem wzięta ludność,		2,797,110.

Ale

Ale to i bez proporcyi Osob do Osoby szczupła liczba by była - gdyż po doskonalszey wizyi Zydow i Chrześcian, w Roku 1785. po zaludnieniu Cudzoziemskiemi Kolonistami, z Woyskowemi Zonami i dziećmi Ludność przeyść powinna z górą 3,000,000,

Ale ani liczba ludności, ani wielość dochodow skarbowych, ani kwota Podatkow, ani wielość Woyska, w Kraiu tym, gdzie sekret iest duszą Rządu, nie tylko Obywatelom, lecz ani stanom Kraiowym, są wiadome.

Pamiętnik Warszawski na Rok 1785. na Grudzień na Karcie 1052 pisze: iż Gallicya z Bukowiną (która iest oddzielona od Rządow, a przeto i skarb oddzielony;) wnosi do Skarbu 12,000,000 Cesarskich.

Ale nie musiał Pamiętnik tych dochodow rachować w Buchalteryi Lwowskiey - i wątpię aby w niey, znalazł poufałego Korrespondenta - a ieżeliby go znalazł - przyznałby się szczerze że sama Gallicya więcey wnosi do skarbu.

2. Myślenicki Cyrkuł.

Miasta i Wsie w Nim znakomitsze.

Myślenice. Nayiaśnieyszey Franciszki z Korwinow Krosińskiey Hrabiow, Zony Krolewicza Polskiego Karola dziedziczne, przedtym Dobra Stołowe Kasztelanow Krakowskich, procz Kościoła i Domu na Kassę murowanego, wcale drewniane dotąd.

Lanckorona. Teyże. W Zamku na Górze skalistey, długo się ostatni Konfederaci Polscy, Woysku Moskiewskiemu ba do ostatka Rewolucyi bronili, i dobrowolnie Woysku Austryackiemu poddali. iako i

Bobrek. Którego Zamku Konfederaci dla Woysk Austryackich dotrzymali, iest dziedziczny Hrabiow Wielopolskich.

Biała Miasto na samym pograniczu; Rzeką tylko i mostem od Bilska oddzielone, handlowne i w mury okazałe; była tu niegdyś rezydencya i Kościoł okazały Jezuitów Missionarzów.

Zywiec Stolica obszernego Państwa i Hrabstwa - na którym za dawnemi nadaniami Dom JW. Hrabiow Wielopolskich

ſkich piſze ſię Hrabiami na Zywcu i Piaſkowey ſkale, Pałacem wſpaniałym z Pawilonami, Ogrodami, Kościołami, przy których była tu przed tym rezydencya Miſſionarzow XX. Jezuitow ozdobiona.

Sucha Hrabiow Wielopolſkich Domu, ozdobna z Pałacu wſpaniałego, Ogrodu który wiele od wylewu wód w Roku 1784 ſzkody poniosł, z Kościołem - Ogrod z Oranzeryi Krakowowi procz Pańſkich potrzeb, Cytryn i pomarańcz doſtarcza.

Kanty Miaſteczko Sławne z urodzenia S. Jana Kantego - teraz całą Iego ozdobą Kościoł Farny i Klaſztor z Kościołem XX. Reformatow.

Oświecim Stolica Xięſtwa Oświecimſkiego nic nie ma znakomitego, procz tytułu prożnego Stolicy.

Zator Tu bywały - Seymiki, ſądy Ziemſkie, i Grodzkie. Akta tych Xięſtw w Zamku, który znakomicie ozdobił i mieſzkalnym uczynił teraz dziedzic JW. Hrabia Dunin, przedtym Staroſta tuteyſzy - Kawaler Orderu S. Staniſława.

Kalwarya Miaſto Domu Xiążąt Czartoryiſkich dziedziczne z wſpaniałym Zamkiem, Ogrodem, Kościoł i Klaſztor XX. Bernardynow wſpaniały, przy ktorym dro-

drogi Męki Chrystusowey tak są rozłożone iak w Jeruzalem; Kościołami i Kaplicami ozdobne -- tysiączne tu bywaią konkursa ludu Chrześciańskiego - w tym Kościele leży pochówany 1772 wielkich cnot, talentów i nadziei Pan, Xiąże Jmć. Kajetan Sapieha Wojewodzić Mścisławski na ten czas Marszałek Konfederacyi Województwa Połockiego - w potyczce Konfederatow z Rossyiskim Woyskiem pod Landskoroną zabity.

Zebrzydowice Gniazdo Domu Zebrzydowskich, sławnego niegdyś, tak tu XX. Bonifratrzy, iako i w Kalwaryi XX. Bernardyni z całą Fabryką fundowani od nich.

Libusa.
Lusyna.
Gai.
Choronice.
Kobierzyn.
Radziechow.

Libertow Te Miasteczka procz Kościołow, nie maią ani ozdob ani sławy - a ludność ich żydami pomnożona.

Tyniec sławne mieysce, Klasztorem, Kościołem i Opactwem JXX. Benedyktynow; Ten Kościoł i Klasztor pod czas

Konfederacyi ſpalony od Woyſka Roſſyiſkiego -- iednak Konfederaci Polſcy choć w ſpalonym tym Klaſztorze i prawie w gruzach dopóki go dobrowolnie Woyſku Auſtryackiemu nie poddali, dotrwali - Ten tedy Kościoł i Klaſztor iako i Pałac Opacki J. W. N. P. JX. Floryan Amand na Janowku Janowſki, Opat Klaſztorny Tyniecki, Konſyliarz J. C. K. A. Mci, teraźnieyſzy Nominat, Biſkup Tarnowſki bogato guſtownie i wſpaniale ſwoim, wſpolnie i Klaſztoru koſztem nie iuż odnowił, ale z gruntu wymurował, i miedzią pobił, przedniemi malowidłami ozdobił. A co naywiękſzą i wiekopomną chwałą Tego Prałata bydź powinno: iż, za Opactwa ſwego, tak w ſubjecta rozumne i uczone zamnożył Klaſztor tuteyſzy, że i cała Kongrecya Polſka z tąd brała Profeſſorow zarybek, i Akademia Lwowſka miała z nich Kandydatow na Katedry, i W. JX. Hoffman Kanonik Katedralny Lwowſki Viſitator Generalny Szkoł Normalnych, i Parochialnych w całym Kraju i Kurſow Katechicznych w odlegleyſzych od Lwowa Kraiach, ma z nich pomocnikow Subalternow -- Tenże JW. Nominat Biſkup, licznemi Bi-

blio-

bliotekami zbogacił Klaſztor, Opactwo, nawet mieſzkanie w Tuchowie - oraz koſztem ſwoim i Klaſztoru, nie tylko edukuie młodź Zakonną w Akademii Lwowſkiey, ale po Miaſtach Klaſztoru i Opactwa iako to w Tyńcu, Tuchowie, Brzoſtku Szkoły Normalne poſundował - zamyśla ſkutecznie i po Parafiach ſwoich Wieyſkich --- w Tyńcu Kościoł Farny w Mieście wymurował.

Szlemiun Wieś i Dzidzictwo; włość rozległa z Pałacem mieſzkalnym, Ogrodami i we wſzyſtkie Goſpodarſkie Budynki, Browary i porządne i ozdobne niegdyś Hieronima Hrabi Wielopolſkiego Koniuſzego W. Koronnego w Polſzcze i Generała Staroſty Krakowſkiego - Generała Szefa i Orderów Polſkich Kawalera.

Skawina.

Wadowice.

Andrychow. Domu Hrabiow Ankwiczow Fábryką Drelichow, Obruſow, Serwet nie tylko w Gallicyi -- ale w Polſzcze, Moſkwie, w Wołoſzech, w Węgrzech, Czechach, Szląſku i Morawie ſławna.

Trzciana Wieś Kościołem Parochialnym pod ſtrażą Kanonikow de Pænitentia których w Krakowie Markami zowią ſławna i ich właſna dotąd.

Jordanow, Tegoż niegdyś Domu Gniazdo, była tu Rezydencya Miſſyi Jezuickiey.

Rzeki w tym Cyrkule płyną.

Wiſła, Sola, Koſa, Raba, Skawica, Skawa, Skawińka.

Obſituie Ten Cyrkuł.

W Góry Karpackie -- Mineralne Zioła Apteczne, Owce liczne, Sery goralſkie, Pſtrągi, Zboża oſobliwie Owſy, Ziemniaki iak nażywaią Jabłka i Gruſzki ziemne -- z których w ſamym Browarze Szlemieńſkim więcey 5 tyſięcy Korcy idzie na wódkę -- oraz w Sliwki i inne Frukta. Trakt z Wiednia do Lwowa murowany idzie przez ten Cyrkuł od Biały przez Myślenice, do Drogini które mieyſce ieſt na pograniczu Cyrkułu Boheńſkiego.

2. *Bo-*

2. Bocheński Cyrkuł.

Miasta i Wsie w Nim znakomitsze.

Droginia Wieś przedtym Domu Jordanow; a osobliwie ostatniego Kasztelana Woynickiego Kawalera Orderu Orła Białego i Maryanny Xiężniczki Lubomirskiey Chorążanki Koronney z Bielińskiey Urodzoney Zony Iego -- teraz zaś rodzoney Siostrzenicy Pana tego J. W. Anny z Łaszewskich Kluszewski Kasztelanowy Woynicki Damy Orderu Krzyża Gwiazdowego dziedziczna, pięknym Kościołem, Ogrodem z Statuami i domem, kanałami ozdobna, przy wchodzie do Kościoła piękny Kolos - na którym dał napis S. P. JW. Kasztelan Woynicki, takowy.

Solis justitiæ Mater ne sperne Colossum
Non Rodus, ast fidus, quem Tibi struit amor.
Indignabundo cultu si respicis illum
Cor in Pyramidem suscipe Sancta Parens
Et tibi devotum populum tuere benigna
Hæredisq. velis esse columna Domûs

Nad

Nad Kościołem zaś takowy napis:

Credibile - ne est ut habitet Deus cum hominibus super terram? Si Cœlum & Cœli Cœlorum non Te capiunt, quantò magis domus ista, quam ædificavi? sed ad hoc tantum facta est, ut prospicias orationem servi tui & obsecrationem ejus, Domine Deus meus, ut audias preces, quas fundit famulus tuus coram Te.

Lib. II. Paralip. Cap. VI. Ver. XVIII. & XIX.

Leży nad Rzeką Rabą, na którey Most murowany na arkadach dla drogi murowaney.

Jawornik Teyże Pani; znakomity urodzeniem zacnych Kapłanow, Lasami i Goralskiemi serami.

Gorka nad Wisłą; teyże Pani; Komorą Celną, i przewozem na Wiśle sławna, na przeciw Malkowicom, już w Granicach Polskich teyże Pani pomieszkaniem z dalekim i ślicznym prospektem, dziwną promenadą - Ogrodem w kontygnacyę ozdobnym.

Gdow Domu przedtym Xiażąt Lubomirskich; teraz Fichauzerow, z Kościołem w pięknym położeniu. Tu się na poprzek gościńce traktowe drogi schodzą z Są-

z Sącza i ze Spiża do Wieliczki, i Krakowa; i z Wiednia do Lwowa.

Niegowice Wieś Domu Grzębſkich, targami, Kościołem, mieſzkalnym Domem, ogrodem wſławiona.

Helm na Górze piękny Kościoł zdobi.

Bochnia Miaſto przez którego Rynek droga murowana idzie, żupami kopalney ſoli wiadome całey Europie, w Rynku z Kościoła i Klaſztora XX. Dominikanow piękny Dom dla Krejzamtu przerobiony, Kościoł Farny wſpaniały - tam ieſt Obraz Cudowny N. Panny z Kościoła Dominikanow przenieſiony. Bernardynow Klaſztor i Kościoł ieſt tu ieſzcze drewniany - domy niektóre murowane, inne wygodne i wſpaniałe iako i ſama żupa - ſkład ſoli -- i mieſzkania Officyaliſtow ſolnych. Niedaleko, wielką ſpezą ale też i z wielką ſzkodą gruntow, i Obywatelow. był tu młyn na rzece Rabie wyſtawiony ale byſtrość wody ſtać mu długo nie dopuściła.

Podgurze na przeciw Krakowa nad Wiſłą znaczne ma teraz nadane Przywileie, i na Seymie Krajowym mieyſce dla Deputatow ſwoich -- dla proteſtantow Kościoł tu Ewangelicki wymurowany, cel-

celne domy wſpaniałe, iako też i Kupiecki z ſklepami -- wiele tu z obywatelow którzy ſię mianuią Saje Mixti rezyduią czyniąc zadość prawu o pół rocznim mieſzkaniu; iako też mieſzkaią i w drugim Mieście.

Ludwinow Zwanym w tymże położeniu i w domy ozdobnym nad ſamym moſtem nad Wiſłą.

Krzemionki Sławne weyściem do Zamku Krakowſkiego, wyieżdzkami i potyczkami Konfederatow z Woyſkiem Roſſyiſkim.

Wieliczka doſyć ieſt ſławna i wiadoma z opiſow, w Kronikach, w Hiſtoryach narodowey i hiſtoryi naturalney i z nawiedzin nie tylko cudziemcow ale i ſamych wielu panuiąaych, nie potrzebuie długiego tu opiſania Zup ſoli kopalney które tu pokrywa. Zdobią to Miaſto Dom Adminiſtracyi ſolney, Zupa i mieſzkania wielu ſolnych Officyaliſtow -- także Dom wſpaniały Konopkow i Kościoł Farny oraz Klaſztor i Kościoł XX. Reformatow.

Niepołomice Stołeczne Adminiſtracyi Ekonomij J. C. K. A. Mci. Puſzczą Niepołomſką ſławną którą Bóg i natura dla

po-

potrzeby Zup Bocheńſkich i Wielickich tu ią mieć chcieli.

Uście Solne przedtym ſkładem ſolnym a teraz Komorą Celną i przewozem na Wiśle ſławne.

Staniątki Bogaty, Klaſztor z Kościołem Panien Benedyktynek od Jaxow fundowany, przedtym był, nim cała ich fundacya z Dobr w Polſzcze leżących w Roku 1785. przeſzłym, w rekompenſa zabranych w Gallicyi Dobr i Kapitałow Polſkiemu Duchowieńſtwu, była zabrana --- iako i Dobra Klaſztoru i Opactwa Tynieckiego w Kraiach Rzeczypoſpolitey będące odebrane.

Wiſznicz. Miaſto piękne, handlowne rozległe, na dwie ſię dzielące ſtary i nowy. Dziedziczne Domu Xiążąt Lubomirſkich, tytuł Hrabſtwa z dawna maiące, wſpaniałym Pałacem ozdobne -- tu był bardzo bogaty Klaſztor XX. Karmelitow Boſych, Kościoł przy nim ſławny z Grobow Xiążęcych, Trumnami śrebrnemi, cynowemi, mauzoleami marmurowemi, --- ozdobnemi -- w których grobach z nadanych funduſzow nabożeńſtwo ſię odprawiało. Kościoł wierzchni w marmury i przedziwnie drogie Obrazy, które z tąd do Wiedeń-

deńſkich Galeryi zawiezione; był ozdobny Klaſztor na kſztałt Fortecy, murem, Foſami, z Kanałami zarybionemi na poſty Karmelitow był obwiedziony, po znieſieniu Zakonnikow, to mieyſce na więzienie kryminaliſtow obrocone.

Dobczyce Kościołem murowanym tylko ſię zdobi -- już tylko tu ſą oſtatki ruderow Zamku Królewſkiego, w którym S. Kazimierz Krolewicz Polſki mieſzkał i tu ſię pod dozorem Hiſtoryka Polſkiego Długoſza Nominata Arcy-Biſkupa Lwowſkiego edukował.

Lipnica murowana.

Szczepanow Wieś Mieyſce Urodzeniem S. Staniſława Szczepanowſkiego Biſkupa Krakowſkiego i Męczennika ſławne; Kościołem Parafialnym znamienite, i Kaplicą nad ſtudnią. Teraz Domu Xiążąt Lubomirſkich.

Klaſno albo Podklaſno.
Zabawa.
Prokocim.
Koſoſiec.
Jebienowice.
Stoiowka.
Prynſk.
Raciborſk.

Cho-

Chorągwice.
Przebięczany.
Wiesieczany.
Skotniki.
Hołkowice.
Zugorze.
Grobla.

Wielmow Te Miasta z Kościołow tylko maią ozdobę --- żydami osadnea z Iarmarkow tylko i Targow wiadome.

Krzyszow Wieś niegdyś Starostwo; Ogrodem Dom mieszkalny ma ozdobiony.

Brzysk niegdyś dziedzictwo Domu Łubieńskich, po Maryannie Łubieński Starościance Lelowski w posagu w Dom się Łętowskich dostało.

Dembno Wieś Pałacem i Kościołem ozdobne JW. Hrabi Lanckorońskiego Wojewody Bracławskiego Kawalera Orła białego.

Zakliczyn Miasto tegoż Pana pięknym Kościołem Farnym od Niegoż wymurowanym, a Kościołem i Klasztorem OO. Reformatow od Domu Tarłow, naypierwszym w całych w ow czas Kraiach Polskich po nastąpioney Zakonu Ich Reformie wymurowanym zdobi się.

Mel-

Melsztyn Zamek tegoż Pana pusty; z dalekich zewsząd stron daie się widzieć; Piwnice tu są sławne --- niedaleko tego Zamku JW. Dziedzic zasadził z latorośli Węgierskich winnicę, z niey po kilka i kilkanaście czasem beczek wina miewa, ale bardzo ordynaryine.

Sufficzyn Wieś Domu Bzowskich w bardzo pięknym położeniu, z ślicznym prospektem na dal bardzo, ogrodem i domem porządnym ozdobne.

Czhow Miasto powiatowe niegdyś, tu się Sądy Ziemskie Województwa Krakowskiego, a Powiatow Sądeckiego, Czhowskiego, Bieckiego, Czyrzęckiego sądziły przedtym i Akta były Ziemskie i Podkomorskie.

Lewniowa Wieś Domu Bartoszewskich tym osobliwa, iż zamiast płotow, gdzie tylko powinno bydź ogrodzenie, cała Wieś pięknemi i rowno ostrzeganemi gęstemi z grabiny zasadzona szpalerami; Dom i ogrod ma piękny i porządny.

Swiętniki Wieś fabryką przedtym zbroi i karacen teraz łożek, kanap, i parawanikow sławna.

Gnoynik Wieś Domu Petrycych Domem i Kościołem porządnym ozdobna.

Więc-

Więckowice Wieś J. Pani Apolonii z Kołkowſkich Mieroſzewſki dziedziczna w pięknym położeniu i daleki na różne ſtrony maiąca proſpekt iako i.

Janowice nad Dunaiem tegoż Domu poſiada Matka Eufrozyna z Jordanow Kołkowſka niegdyś Sędziego Ziemſkiego Województwa Krakowſkiego żona.

Wielka Wieś z pięknym Pałacem JW. Hrabi Stadnickiego Kawalera Orderu S. Staniſława.

Woynicz Miaſto Powiatowe i tytularne Kaſztellanii Woynickiey Wyſockiey w Senacie Polſkim, tu arcy wſpaniałą Kollegiatę pięknie i koſztownie ozdobną wymurował, Proboſzcz Kollegiaty tuteyſzey S. P. JW. Jan Duwall Nominat Biſkup Tarnowſki i Officyał wprzód Generalny gdy ſię powrocił z niewoli Roſſyiſki z Kaługi, J.O. Xiąże Siewierſki Kajetan Ignacy Sołtyk Biſkup Krakowſki -- Pan nieśmiertelney godzien ſławy, oſobiście ten Kościoł konſekrował przy niezliczonym prawie gminie Państwa, Duchowieństwa, z Miaſt i ze Wſiow ludu, ktorzy ukochanego ſwego witali Paſterza i wcale w owczas raz widzieli a zawſze błogoſławią.

Ra-

Radłow Wieś i w tym mieyscu będąc Proboszczem JW. S. P. Duwall. Nominat Biskup Tarnowski, piękny Kościoł i Dom dla następcow swych Proboszczow wymurował.

Borzęcin Wieś długa bardzo i osadna Kościołem murowanym ozdobna.

Błonie Wieś nad Dunaycem rzeką, Domu Łodzińskich dziedzictwo. Sławna przewozem przez Dunaiec na Promach z masztami i żaglami na drodze Wiedeńskiey ku Lwowu.

Zbylitowska Gora Wieś Domu Morczyńskich dziedzictwo. Pięknym prospektem przeciętym w ogrodzie na rożne strony, Domem i Kościołem ozdobne.

Koszyczki Wieś niegdyś JW. Stanisława z Łętowa na Bobowy, Podogrodziu, Bączalı Łętowskiego Podkomorzego i Wielkiego Rządcy Krakowskiego. Sędziego Generalnego Woyskowego niegdyś potym Kawalera Orderu S. Stanisława i Konstancyi Jordanowny Wojewodzanki Bracławskiey Małżonkow dziedziczna -- z tych to Małżonkow i tu się urodziła JW. Katarzyna Hrabina Kuropatnicka Dama Orderu Krzyża Gwiazdowego przedtym Kasztelanowa Bełzka.

Miey-

Mieysce to ozdobne pięknym Ogrodem, i tu się kończy Cyrkuł Bocheński nad rzeką Białą na którey na arkadach wspaniały z przykryciem iest most murowany.

Swirkow także między Białą i Dunaiem Domu Ujeyskich niegdyś piękny ma Ogrod.

Dąbrowka Infułatow Tarnowskich mały ma Domek i Ogrodek ale wcale piękne.

Rzeki w tym Cyrkule.

Raba -- Dunaiec -- Biała.

Obfituie ten Cyrkuł.

W Sol kopalną. - Zboża wszelkiego rodzaiu frukta ogrodowe -- Karpie Wiślane -- w Łososie z Dunayca -- w Jelenie, Sarny, Dziki, z Niepołomskiey puszczy.

3. *Sądecki Cyrkuł.*

Miasta i Wsie znakomitsze.

Nowy Sącz przedtym Grodowe, Powiatowe, ozdobne Zamkiem Pieniny zwanym; który to Zamek na skale,

te-

teraz ſpuſtoſzony. Sławny ſchronieniem ſię S. Kunegundy, niegdy Królowy Polſkiey, z ſwemi Zakonnicami przed Tatarami, którzy Sącz i Klaſztor tamże zrabowali; a Zamku Pieniny dobydź nie mogli i od niego odſtąpili nadaremnie kuſząc ſię o iego dobycie. Ozdobne Opactwem i Klaſztorem znieſionym XX. Norbertanow, XX. Franciſzkanow i Piarow także znieſionych Kościołami i Klaſztorami -- Kollegiata wſpaniała ieſt tu któréy Kapituła ſkaſſowana.

Stary Sącz, Tu ſię utrzymuie Klaſztor i Kościoł XX. Franciſzkanow ieſzcze i znieſiony Klaſztor bogaty od S. Kunegundy Królowy Polſkiey Zony Pudyka fundowany, i którey tu Głowa powrócona, znayduie ſię w Kościele przy tym Klaſztorze, w którym to Panny Zakonne (co ieſt na przykład innym a dla nich z niepoſpolitą ſławą) luboć znieſione i bez Klauzury, bo zakazana, ſtale iednak ze wſzelką ſławą Zakonności według dawnych uſtaw wſpolnie dotąd mieſzkaią lubo maią wolność rozeyść ſię gdzie chcą.

Bobowa Miaſto handlowne żydami oſiadłe dziedziczne Franciſzka Łętowſkiego, Kollegiata (którey Kapituła znieſiona)

na) wſpaniałą i Zamkiem murowanym ozdobne.

Grybow w gornym położeniu Miaſto, Kościołem Farnym murowanym ozdobne, Staroſtwo to, w Dzierżawie Domu Wodzickich.

Czorſztyn ma Zamek na ſkale ſpuſtoſzały.

Nawoiow do tego Miaſta wielka włość należy.

Nowytarg Kuznicami, i wielu zaprowadzonemi fabrykami od Rychtera Kawalera, Orderu S. Staniſława zamożne, teraz więcey pomnożone - przyległe Gorom Tatry zwanym, których oſobliwości. Wyſokość ich, Jeziora na wyſokościach Gór - na których ułomki Maſztow i kawałkow Okrętowych wypływaią, oraz zioła botaniczne, po które z Włoch, Francyi zaieżdzaią; ſą iuż na wielu mieyſcach opiſane. - Ten rzetelny Anekdoł w tych latach od Rewindykacyi Kraiow przytrafiony można tu przydać iako oſobliwy -- Pewny Officer Auſtryacki na kommendzie tu ſtoiący -- był przedtym w ſłużbie morſkiey - miał przypadek rozbić ſię z Okrętem -- utracił cały ſwoy maiątek a oſobliwie miał od Rodzicow ſwych ſzkatułkę

z niektoremi kleynotami, ich portretami, i innym ſprzętem i papierami - ſtraciwſzy to na morzu wſzyſtko -- gdy ſię wyratował -- obmierzła mu ſłużba morſka, udał ſię do Woyſka Auſtryackiego i loſem komenderowany tutay przyſzedł - w ów czas Goral ieden chodząc po Górach za kozami paſąc poſtrzegł coś pływaiącego przy brzegu ieziora przyciągnął i wziął. Ponioſł potym na targ do Rzemieślnikow, bo otworzyć nie umiał, przedaiącego Gorala, żołnierze przywiedli do Officera, wpadł w zadumienie poznaiąc owey ſtraconey podobieńſtwo Szkatuły na rozbitym Okręcie, nim ią tedy otworzyć kazał, powiedział ieżli te a nie inne rzeczy znaydę, zapewne ta ieſt, która mi przy rozbiciu Okrętu utonęła na Morzu, ieżli nie, nie przyznam ſię do niey -- co za podziwienie ogarnęło wſzyſtkich gdy po otworzeniu znalazło ſię to, co on powiadał, a Goral go z tego przepowiedzenia wziął za czarnoxiężnika, że wiedział co ſię znayduie w zamknięt y ſzkatule, nadgrodził ile mogł przyzwoicie Goralowi.

Muſzyna Miaſto i włość nie poſpolita przedtym Biſkupow Krakowſkich,

Zby-

Zbyszyce Wieś z Kościołem i Pałacem dziedziczna Domu Hrabiow Stadnickich.

Tylicz Sławne siedlisko Konfederatow.

Piwniczna Komorami Celnemi od Węgier znakomite mieysce.

Iżow Domu Jaworskich; z Staroświeckim murowanym ozdobna Wieś domem.

Barcice Dzierżawa Morzkowskiego Kawalera Orderu S. Stanisława niegdyś.

Krosienko,

Tymbark Starostwo w Dzierżawie Domu Dębówskich.

Czyrzec Wieś Sławna Kościołem, Klasztorem i Opactwem JXX. Cystersow; które teraz posiada J. W. N. P. JX. Grzymisławski przedtym Opat Wislicki. Ten Prałat na pierwszym wprowadzeniu Stanow Gallicyi -- na Seymie we Lwowie, iako Magnat Gallicyi i Lodomeryi Królestw po Biskupach zaraz posiadał mieysce -- co ile z Polskich Opatow Klasztornych --- Pierwszemu JW. Opatowi Czyrzeckiemu Grzymisławskiemu ta się trafiła dystynkcya -- a podobno i ostatnia, bo przez Dekret Majestatu, tę usługę publi-

czną dla Kraiu luboć nie pracowitą ale kosztowną, bo mil przeszło 40 iachać trzeba było, za JXX. Opatow JXX. Biskupi Dyecezalni zastępować na potym będą.

Rzeki w tym Cyrkule.

Czarny Donajec -- Donajec -- Biała -- Ropa.

Obfituie ten Cyrkuł.

W Zioła Apteczne, w Minerały -- Góry Karpackie, żelaza, Kamienie do muru, Ciosy, Wapno, Lasy -- Zwierza, Pstrągi, Łososie, i Kwiczoły, które po Winobraniu w Węgrzech skończonym na tuteysze Jałowce stadami nie przeliczonemi przylatuią -- tu tedy i Kwiczołow i Jałowcu rzec można Oyczyżna, i droga murowana od Sącza do Wieliczki tylko.

4. *Tarnowski-Cyrkuł.*

Miasta i Wsie znakomitsze.

Tarnow Miasto dziedziczne JO. Xięcia Jmci Hieronima Sanguszka, Woiewody Wołyńskiego, Miasto całe murowane -- tu Stolica Biskupstwa Tarnowskiego, dotąd iednak bez Katedralnego

go Kościoła, bez pomieszkania dla Biskupa i Iego Dworu, bez Kapituły Katedralney i pomieszkania dla Kanonikow; bez Drukarni Biskupiey -- Konsystorz Generalny którym iako całą Dyecezyą rządzi teraz iako Administrator *Sede vacante* JW. JX. Paweł Rola Lubieniecki Infułat, Proboszcz Kollegiaty, Processa do Officyałow Foralnych którzy są, Sądecki, Biecki, Dzikowski, Wielicki, Oświecimski, dla zmnieyszenia w pisaniu pracy posła, każdy zaś Officyał sam przepisować musi tyle exemplarzow, ile ma Dziekanow -- Dziekani Plebanom rozsełaią -- co tu za zatrudnienie Plebanow przy innych pracach i obowiązkach przepisować każdy Proces -- Plebanij czyli Parochialnych Kościołow z górą 475. Dziekani, wszystkie Processa z podpisami Plebanow Oryginalne iako mieli publikowane odsyłać powinni do Konsystorza in duplo -- a Konsystorz, ieden takowy każdy Exemplarz do Kancellaryi Gubernialney do Lwowa, więcey tedy zatrudnienia pismami maia Plebani w tey Dyecezyi, niż Lwowskiey i Przemyskiey gdzie są Drukarnie Biskupie. Kollegiata wspaniała, miedzią od X. Kaszewicza

nie-

niegdyś Kanonika, pobita; Mauzoleami i Grobami sławnego Domu Hrabiow Tarnowskich we wnątrz ozdobiona, i przystoynym Domem Infułatów ze wnątrz. Klasztor i Kościoł PP. Bernardynek pustoszeie; a XX. Bernardynow utrzymuie się. Są tu Szkoły Cyrkularne i Normalne -- wiele Urzędow które są iednakowe w każdym Cyrkule niżey i osobno opisane -- tu iest mieszkanie i Brygady Generała --- Miasto na Trakcie z Wiednia do Lwowa; Handel i bogactwo Obywatelow pomnaża -- Liczba Obywatelow Szlachty na około mieszkaiących, bą i z innych Cyrkułow, i z zagranicy w czas przed Adwentowy i zapustny na Reduty się zieżdza, ale wcale ieszcze pomieszkania ani dla koni staien dostać nie można - oraz na May do obfitey w lekarstwa Apteki Woyskowey Cesarskiey zieżdzaiąc się do wielkiego wzrostu bogactw Miasta dopomagaią.

Zabno Miasto dziedziczne Hrabi Michała Stadnickiego, sławne tu bywały jarmarki które przeniesione do Dąbrowy.

Oporyszow Tegoż; Murowanym Kościołem a w nim Cudownym Obrazem Matki Boskiey sławny.

Sze-

Sieradza Wieś tegoż Hrabi Stadnickiego, pięknym Domem nowowymurowanym i ogrodem ozdobiona.

Bryń Wieś Xiążąt Czartoryiſkich, naypięknieyſzy Ogrod w całey Gallicyi ma w ſobie.

Dąbrowa przedtym Xiążąt Lubomirſkich, teraz przez licytacyą dziedziczna Jmć. Pana Nikodema Jordana Stoiowſkiego, wielkim Pałacem, Ogrodem, w leſie, Belvederem ozdobna; Miaſto drewniane ale wielkiemi jarmarkami ſławne.

Radomyśl Domu Wodzickich, fabryką piecow i Gańczarzow liczbą wſławione.

Mielce Miaſto Domu Hrabiow Oſſolińſkich; tu był Kościoł, i Klaſztor XX. Trynitarzow.

Baranow Miaſto Domu Małachowſkich z pięknym Pałacem - Miaſto nad Wiſłą Szpichlerzami iako portowe napełnione.

Woyſław Wieś Domu Hrabiow Wieſiołowſkich, domami mieſzkalnemi i ogrodem ozdobne i z okazałości z pięknych wielkich kanałow na którym moſt do Pałacu.

Kolbuſzowa Miaſto dawne Xiążąt Sanguſzkow, potym Xiążąt Lubomirſkich

dzie-

dziedzictwo; Pałac tu był sławny choć drewniany -- wyborney na sztybrach żelaznych struktury -- Miasto naywięcey ma stolarzow; którzy wysadzaną swą robotą, i od tuteyszych kutą ślusarzów, swą handluią robotą po całey Gallicyi, Polszcze, i Litwie, i daley.

Dębica na dwie Miasta dzieląca się, stare, i nowe; ma Kościoł murowany - obicia tu maluią, i płutna, i skury cielęce na Angielskie wyprawuią.

Pustynia Wieś tu Dwór Dębickiego Państwa, przy nim Kościołek stary drewniany i iak powiadaią: iż konsekrowany ieszcze od S. Stanisława Biskupa.

Zawada Kościoł tu murowany i w nim Cudami słynie Obraz Matki Boskiey.

Witkowice Wieś z przyległościami przedtym Dobra Stołowe Kasztellanow Sandomirskich, teraz dziedziczne Domu Hrabiow Lubienieckich z Dulskiey zrodzonych.

Latoszyn Wieś Domu Morskich, wybornemi mineralnemi wodami sławna -- żadnego iednak nie masz koło nich rozrządzenia, luboć przy drodze murowaney od Wiednia do Lwowa.

Dobr-

Dobrkow Wieś Domu Bobrownickich piękny ią ogrod, Przewoz Cesarſki na Wiſłoce na Trakcie Wideńſkim -- Auſterye oſobliwie nazwana Pilzniątko - i Huty ſzklane wſławiaią.

Jaworze pięknym Proſpektem na Wiſłokę z góry i na Pilzno. ozdobne.

Zwiernik Dziedzictwo Hrabi Pinińſkiego.

Pilzno przedtym Powiatowe Sądy Ziemſkie Woiewodztwa Sandomirſkiego tu ſię ſądziły, w ſwych kadencyach, były tu i Akta Ziemſkie i Podkomorſkie - wſpaniałą ma Farę pobitą miedzią -- Kościoł Auguſtyanow ieſt dotąd murowany, a Klaſztor drewniany. Kotlarzow tu doſyć, którzy koło miedzi robią.

Lubcza Domu Piegłowſkich; długa oſiadła obfitością lnow i tkaczow ſławna.

Przeczyca w mizernym Kościele, Cudowny Obraz Matki Boſkiey ſłynie.

Ryglice Wieś dziedziczna JW. Anny z Hrabiow Ankwiczow Borzęcki, Podſtoliny Koronney, Domem mieſzkalnym i Kościołem ozdobna, a obfitością lnu i tkaczow ſłynie.

Rzemień Miaſto i z Zamkiem Domu Hrabiow Stadnickich.

Wie-

Wiewiorka Wieś z Pałacem i Ogrodem; dziedziczna JO. Xiężny IEYMCI z Dynofow Sangufzkowy Marfzałkowey Nadworney W. X. L. teraz zaś Rogalińſkiey.

Rzochow

Radomyśl nad Wiſłą, maią tam Kościoł i Klafztor mizerny XX. Auguſtyanie.

Radgoſzocz Wieś Sławna fabryką garnkow, Radgoſkich zwanych.

Wadowice Dziedzictwo JP. Prebendowſkiego Kafztelana Elblągſkiego, Kawalera Orderu S. Staniſława, Domem mieſzkalnym i Ogrodem ozdobne -- piękne Konie i cugi całe z tuteyſzego wychodzą ſtada i wychowu.

Luſzow Tegoż Pana, ozdobny Kościołem, w którym Groby ſą Domu Tarłow, i Ich Mauzolea.

Łęki i Lipiny Dwie Wſie z ſobą łączące ſię; obie dziedziczne Domu Hrabiow Łubienieckich; więcey niż mil pół trzeci rozciągaią ſię, obſituią w lny i tkaczow.

Tuchow Miaſto Opata Tynieckiego; w Mieście Parochialny Kościoł pod ſtaraniem XX. Benedyktynow; za Rzeką zaś Białą, Dom Opacki drewniany -- Kościoł

ściół bardzo wſpaniały, gdzie ieſt Cudowny Obraz Matki Boſkiey, przy nim Klaſztor XX. Benedyktynow drewniany filialny Tynieckiego.

Szczucin Miaſto i włość bardzo obſzerna, przedtym Domu Małachowſkich dziedziczne; teraz Chwaliboga -- wielkie bagna bitym kanałem tu oſuſzone, krore tu mil kilka Kraiu zalewały.

Przecław Miaſto Domu Rejow z Zamkiem murowanym.

Otwinow Domu Xiążąt Lubomirſkich; pięknym Kościołem, i bogatym ſławne Proboſtwem.

Ciężkowice Miaſto Domu Hrabiow Stadnickich.

Bolesław Również pięknvm Kościołem i bogatym Proboſtwem ſławny Domu Xiążąt Maſſalſkich.

Uście Domu Wodzickich, teraz dziedzictwo.

Siedliſka Wieś JP. Nikodema Jordana Stojowſkiego w górnym położeniu, Ogrodem, kanałami, Domem porządnym ozdobne.

Głobikowa Hutą ſzklaną ſławna.

Podleſzany Niegdyś Hrabiow Tarnowſkich teraz Hrabiow Skarbkow dziedzictwo.

Par-

Partyń Domu Potockich z pięknym Domem i Ogrodem.

Szczepanowice Wieś Domu Chrząſtowſkich, tu za pozwoleniem Majeſtatu Kościoł Konfeſſyi Helveckiey wzraſta mocno, nad Dunaycem.

Rzędzianowice Wieś piękna włość JP. Nikodema Jordana Stojowſkiego.

Rzeki w tym Cyrkule płyną.

Dunajec - Wiſłoka - Biała - Wiſła Głobikowka.

Obfituie ten Cyrkuł.

W Fabryki gliniane, Płucien, Skór Angielſkich, w Laſy, Kamienie, do Murow wapno, Gąty, Smołe - Zboża wſzelkiego gatunku, Sarny, Wilki, Dziki, Niedźwiedzie, w Ryby, Karpie Wiślane i Łoſoſie. Bydło rogate, Konie, Swinie; droga Wideńſka idzie środkiem Cyrkułu.

5. Cyrkuł Dukielski.

Miaſta i Wſie znakomitſze.

Dukla Dziedziczne teraz Hrabiow Oſſolińſkich - przedtym Hrabiow Mniſzchow; Pałącem nie tak wſpaniałym iak

iak we wſzyſtkie wygody obſitym, Ogrodem obſzernym, w koło murowanym, młynem i Browarem, wſpaniałością podobnym Pałacom, Kościołem Farnym tak ozdobnym, iż cudzoziemcy nayrozumnieyſi piękności Iego dziwili ſię - w tym to Kościele Amelii z Bruchlow pierwſzego Miniſtra Auguſta trzeciego Corce, a żonie ſwey zmarłey JO. Jerzy Wandalin z wielkich Kończyc Hrabia Mniſzech, Kaſztelan Krakowſki, Generał Wielkopolſki, Kawaler Orderów Orła Białego i S. Andrzeia, Mauzoleum z marmuru białego leżącey oſoby, z pedeſtałem marmuru czarnego, z napiſami wyrytemi i wyzłoconemi brądzem wyzłoconym ozdobione wyſtawiwſzy - Pan pełen ſławy, bogactw, dzierżaw i honorów Pan naywybornieyſzych przymiotow duſzy i ſerca Pan prawdziwy przykład prawowiernych Katolikow i dobrych Republikanckich Patryotow dług śmiertelności wypłaciwſzy i ſiebie pogrześć kazał - pochowany, wielu obſitemi łzy oblany. - jeſt tu piękny Dom Poczty - Ekonomia, Magazyny Dworſkie, Szkoły Normalne, Kościoł z wieżami i Facyatą i Klaſztor OO. Bernardynow wſpaniały i prześliczny widok czyniący iadącym do Węgier w głąb Kraiu; Koś cioł

S. Marcina nie dokończony od S. P. J. O. Pana dla śmierci Iego przy którym miał bydź Klasztor Charytek - Szpital dla chorych - Szkoła dla Pańieniek Szlacheckich, i mieyskich; Rezydencya XX. Wincentynow i Szkoła dla dzieci Płci męzkiey, naysławnieysza zaś Dukla z urodzenia S. Jana z Dukli.

Trzciana Wieś do tegoż Państwa nad nią przy Górze iest Kaplica nad studnią przy którey przed Zakonnym, wiódł pustelnicze życie S. Jan z Dukli.

Barvinek Dziedzictwo JW. Męcińskiego, Starosty Grodowego Wieluńskiego, Kawalera Orderu S. Stanisława, Komorą pierwszą Celną od Węgier, i Modrzewami pięknemi w lasach sławna wieś.

Zboiska Wieś Tym sławna, że na iey gruncie pierwszy most na Rzece Jasionce na drodze z Węgier do Lwowa na arkadach dachem pokryty z Facyatami murowany stanął.

Krosno Miasto Po większey części murowane a wielka część Domow i Ratusz pustoszeie - teraz Kościoł, Jezuickie Collegium i Szkoły puste - Kościoł w którym Cudowny Obraz Matki Boskiey i Kaplica Oświecimow Domu, grobami i mau-

zo-

zoleami, i Portretami od wiecznych Polakow ozdobna, XX. Franciszkanow i ich Klasztor iako też Kościoł Kapucynow cały z ciosu i Facyata z ciosu oraz Klasztor ich ogrod podobnego oczekuią losu - Fara tylko wspaniała, przy którey wieża od lat kilkunastu spadła, a była tak wysoka iż w żadnym Mieście Polskim wyższey nie było - w tym Kościele iest trumienka z troygiem małych dzieci, które Mieszczka Krosieńska razem w dzień SS. trzech Królow powiła, dano im imiona Kasper, Melchior i Baltazar - rzecz dziwna że iuż przez dawny czas żadney korrupcyi nie pódlegaią, ieden zaś ma ciała, kolor Azyatycki, drugi Afrykański a trzeci Europeyski, -- przy Krośnie za Kościołem S. Woyciecha gdzie teraz Cmentarz iest publiczny, opodal od Miasta, iest źrodło z którego ropa do smarowania skór prostych płynie.

Korczyna Wieś długa osiadła Domu Hrabiow Jabłonowskich Fabryką płucien, dym, obrusow sławna ; i handlem wielkim płutnami do Węgier.

Kąbornia Temiż Fabrykami sławna ; dziedziczna Adama Urbańskiego obszernych włości Pana.

Po-

Potok Wieś Domu Jordanow Stojowſkich, ſławna źrodłem mineralney wody, które ſię od zapaloney ſwiecy zapala i dopoty gore, dopoki piany ſtaie; zawſze wre.

Frysztak Dziedziczne Miaſto Domu Sierakowſkich, obfite w Rzemieślnikow którzy terlice, kulbaki, ſiodła robią, i gańczarzow.

Wiſzniowa Wieś mieſzkalna Domu Hrabiow Jabłonowſkich, Pałacem nowo murowanym, Ogrodem i Auſteryą murowaną ozdobne.

Odrzykoń Wieś dawno kamieniec, Bonarow Domu potym Firleiow i tytułu Hrabſtwa właſność teraz Domu Hrabiow Jabłonowſkich - ruderami Zamku na Górze wyſokiey - a nie zbyt odległemi ſtyrczącemi bardzo wyſoko ſkałami z dala poſtrzeganemi widoczny -- ſtudnią dotąd całą arcy głęboką z cioſu mieyſce znamienite - ſpuſzczony kamień długo leci, nim upadku ſwego echo wyda.

Wielopol Miaſto - murowanym Kościołem i Domem z Ogrodem znamienite zewſząd prawie nie przyſtępne TegożDomu.

Czu-

Czudecz Domu Grabińſkich; pięknym Kościołem, Pałacem, Ogrodem, fabryką ſkór Angielſkich ſławne.

Brzoſtek Klaſztoru Tynieckiego Miaſto, w iego gruntach maią ſię znaydować minery ſrebrne.

Kołaczyce całe Miaſto i z Kościołami drewniane, Fabryką garńczarſką gliniaanych naczyń Kołaczyckich zwanych ſławne, któremi na Galerach handluią do Warſzawy, Torunia i Gdańſka, oraz i iaycami ztąd ieſt handel ich.

Jaſło Miaſto teraz prócz Kościoła Farnego, do którego ieſt z Kościoła Karmelitańſkiego Cudowna Statua Matki Boſkiey Węgierſką zwaney, przenieſiona, i do którey tyſiączne konkurſa Węgrow bywały przedtym -- oraz ruderow Kościoła i Klaſztoru pogorzałego znieſionych tu XX. Karmelitow, i które rudera iuż ſą przedane, żadney ozdoby nie ma - przy tym Karmelickim Kościele w Kaplicy iedney była ſtudnia, iak dawna tradycya podaie ſię, od S. Woyciecha gdy ſzedł z Węgier do Polſki błogoſławiona - Jaſło pamiętne ieſt także Konfederacyą przy Staniſławie Leſzczyńſkim.

Dębowiec Miasto Fabryką wielką rąbkow ktorych w różne strony osobliwie dla żydowek z gorą trzydzieści tysięcy sztuk wychodzi - także Fabryką ale mizerną piecow -- od dziedzica mieysca, Maxymiliana Zborowskiego, Kawalera Orderu S. Stanisława. Pałacem nowomurowanym, Ogrodem, Oranżeryą, Zwierzyńcem, ozdobne; a prospektem od natury uszczęśliwione. Są tu w kilku mieyscach na gruntach tego Państwa wody mineralne.

Trzcilnica Wieś z Pałacem ozdobnym i Ogrodem mieszkalna JO. Xięcia Imci Stanisława Jabłonowskiego Starosty Wiszniowskiego - na wsi tu piękny Domek Annopol od Imienia Xiężny JEYMCI.

Szkolyszyn z Domem i Ogrodem z samych karłow drzew, i z Szpalerami od Hrabstwa Bieckiego.

Biecz Miasto niegdyś Stolica Krolestwa Bieszczczadow to iest narodow pod i nadBieszczadem mieszkaiących ku połnocy tych Gór - według dawnych Historykow, potym *parva Cracovia* zwane dla pogranicznego handlu i bogactw mieszczan, potym Biskupom Krakowskim podległe - potym odebrane od Krolow i Rzeczypo-

spo-

ſpolitey w zamian za Muſzynę. I w Powiatowe Grodowe i tytuł Kaſztelana obrocone - Oyczyzna niegdyś Kromera Biſkupa Warmińſkiego, Xięcia S. R. J. i Kronikarza ſławnego z Liwiuſzem zrownanego Polſkiego w Łacińſkim języku, teraz dziedziczne i na nim tytuł Hrabſtwa ma przyznany w dyplomacie J. W. Wilchelm Staniſław Koſtka Hrabia Siemińſki, licznych tu włości dziedzic - dotąd całą ozdobą Miaſta Zamek ſpuſtoſzały wcale, Ratuſz zruynowany wcale w których były Akta Ziemſkie, Grodzkie i Podkomorſkie, Fara wſpaniała miedzią pobita od X. Kaſzewicza Kanonika Tarnowſkiego Officyała i Proboſzcza Bieckiego, Kościoł przy niey drugi S. Barbary cały prawie marmoryzowany w Imitacyą mozayki ale puſty bez drzwi i okien - Kościoł i Klaſztor XX. Reformatow dotąd w całości - Kościoł i rezydencya Proboſzcza Szpitalnego dość porządna. - Browar na Przedmieściu za Rzeką Ropą, Załawie zwanym, przy Ekonomij wſpaniały, przy nim mieſzkanie czaſowe dla JW. Hrabi dziedzica przeieżdzaiącego - Szpital tu ieſt tak bogato fundowany iak żaden w Gallicyi ani w Polſzcze.

Libuſza Wieś Kameralna Stolica obſzerney włości w lny, tkaczow, wapno, laſy i ryby obfitey.

Kobylanka Wieś Dziedziczna JW. Hrabiny z Xiążąt Sułkowſkich Wielopolſkiey, Pani pobożnością, rozumem i miłością potomſtwa luboć w młodym i kwitnącym wieku owdowiała znakomity, ſławna Kościołem pobitym miedzią w którym Obraz Ukrzyżowanego Pana nieuſtannemi ſłynie Cudami - i tyſiączne od wioſny do zimy bywaią konkurſa, piękne tu domy ſą dla przybywaiących, i Auſterye

Szymbark Wieś Domu Siedleckich murowanym ſtaroświeckim mieſzkalnym Zamkiem ozdobny, ſławny uwiezioną górą z laſem który pokruſzony zoſtał w Roku 1784.

Ropa Wieś Dziedziczna i mieſzkalna JW. Hrabi Siemińſkiego Domem, Ogrodem, Ekonomicznemi budynkami wybornemi; fabryką ſkór Angielſkich, i źrodłem ropy tłuſtey ſławna, ma ſię tu znaydować ruda żelazna, minery złote i różne kamienie.

Szalowa Wieś Domu Hrabiow Kraſińſkich ſławna, w Kościele pięknym, Cudownym Obrazem S. Jana Kantego.

Gor-

Gorlice Miasto Dziedziczne Alexandra Łętowskiego Kawalera Orderu S. Stanisława osiadłe, handlowne, sławne blichami, maglem i fabryką płucien - i dommkiem roskoszy Maryampol zwanym.

Siary Wieś Hrabiow Kuropatnickich Domu, dziedziczna; wielością tkaczow i źrodłem ropy tłustey obdarzona.

Sękowa Wieś Tychże, wielką liczbą tkaczow osiadła z Kościołem Parafialnym.

Lipinki Wieś Domu Hrabiow Kuropatnickich; pięknym nowowymurowanym Kościołem, ozdobnym, Mauzoleami wiełu, wieżą wysoką, blachą pobitą, i obszernym obmurowaniem Kościoła z murowanemi domami dla Duchowieństwa ozdobiona.

Rozdziele Wieś ruska Tegoż Domu, iedyna, która w całey rozległości Rusi po nad Bieszczad, ma Cerkiew pięknie od dziedzicow wymurowaną i ozdobioną.

Wapienne Wieś ruska do Hrabstwa Bieckiego w którey iest źrodło siarczyste.

Wysowa Wieś Ruska JW. Hrabi Lanckorońskiego Wojewody Bracławskiego w którey iest woda mineralna - i ten Pan corocznie tam używa kąpieli - którey czerstwość zdrowia swego przypisuie

- ſławna ta wieś Komorami pogranicznemi Celnemi, od Węgier, i obozami Konfederatow Polſkich od 1769. aż do 1782. Roku gdzie często były z Woyſkiem Roſſyiſkim potyczki woienne iako i naſtępuiące Wſie Ruſkie pograniczne od Węgier.

Konieczna Domu Hrabiow Ankwiczow.

Izby Wieś Ruſka.

Zmigrod niegdyś Hrabiow Stadnickich z ktorego ſię piſzą - potym Xiążąt Wiſzniowieckich, daley Xiążąt Radziwiłow - tu to JO. Xiąże Imć. Karol Radziwiłł Wojewoda Wileńſki Ordynat Nieświeſki, Ołycki, Kawaler Orderu S. Andrzeia, S. Alexandra, Orła Białego, S. Huberta, po zaſpokoioney burzy z Konfederatami Polſkiemi z zagranicy powracaiąc, pierwſzy krok wſtrzymał w dobrach własnych, gdzie od niezliczonych prawie Xiążąt, Panow Orderowych, Senatorow, Urzędnikow, Obywatelow z całey Polſki i Litwy był witany - i aż do Zółkwi był odprowadzony - teraz dziedziczne JP. Bobowſkiego; Kościoł tu ieſt Farny, i Dominikańſki: - na dole pod Miaſtem Dom, Officyny, i Stodoły murowane, obfite w Sluſarzow, tkaczow a naywięcey żydow.

Kre-

Krępna Wieś ruſka do tegoż Miaſta, ſławna hutą ſzklanną i wielkiemi a niedoſtępnemi laſami.

Oſiek Dziedziczny teraz Ignacego Xięcia Giedroycia ſławny w blich, i Iarmarki.

Struſoklęſki Domem Staroświeckim murowanym ozdobne; od Herbu Hrabiow Mniſzchow nazwane, przedtym Samoklęſki zwane, w huty ſzklanne obfite - przedtym lepſze ſzkło robili, teraz Domu Oſſolińſkich Hrabiow, iako też i·

Cieklin w którym z kamienia poſadzki na cały ten Kray robią, i w Foluſzu wſi ruſkiey do Cieklina należącey robią, i Statuy z kamienia, ale rzemieślnikow nie maſz dobrych.

Tarnowiec Wieś Hrabi Kuropatnickiego bywſzego Kaſztelana Bełzkiego, Kawalera Orderow Orła Białego, i S. Staniſława; dziedziczna i mieſzkalna, Domem porządnym i w nim obfitą domową Biblioteką, Ogrodem, i Kościołem w Mauzolea malowidła nie pośledním, w którym ſą groby Domu tegoż - ninieyſzy Pleban tuteyſzy - co ieſt zbyt rzadka i oſobliwa rzecz, w tych cięžkich czaſach W. J. X. Walenty Rawicz Karwowſki własnym ſwoim koſztem Dom Plebańſki wſpaniale wymuro-

rował -- Ogrodek na trzy kontygnacye splantował i obmurował - Kollator swym i Parafianow imieniem których koszt zastąpił, Kamień na marmurze wyryty z tym napisem w ścianę wmurować kazał.

Domum hanc Plebanalem
Suô sumptu & impensis
è solido muro
Licetsi tempore durô
Nempè 1785 erexit.
Valentinus Rawicz Karwowski,
Canonicus Cathedralis Livoniæ,
Decanus Foraneus Jaslensis
Et ab Anno 1755 Parochus loci,
Ad commodum posterorum
Ad exemplar aliorum
Ad gratitudinem æviternam.
Parochianorum & Collatorum
A quibus in signum amoris
Hic lapis positus

Na gruntach tego Państwa, znayduią się węgle ziemne, kamień wapienny, margiel i kamień do muru.

Jedlicze Miasteczko JW. Barona Karnickiego dziedziczne.

Szelnie Wieś z Kościołem -- dziedziczna niegdyś JW. Salomei z Morskich

Bu-

Bukowſkiey, Kaſztelanowy Sanockiey, do którego Kościoła przenioſſzy z Kościoła Krośnieyſkiego Ex-Jezuickiego śmiertelne zwłoki S. P. JW. Antoniego Ozoryuſza Bukowſkiego Kaſztellana Sanockiego Męża ſwego zmarłego w Roku 1762 i tegoż Roku pogrzebionego; w Szebieńſkim ie pogrzebała Kościele w Roku 1784, a ſama dług śmiertelności 3 Września wypłaciwſzy 1785 tamże pogrzebiona.

Biezdziatka Wieś niegdyś Alexandra Romera Kaſztelana Zawichoſtſkiego Kawalera Orderu S. Staniſława Ogrodem, Oranżeryą, i fabryką ſzpalerow wſławiona.

Łęki Wieś mieſzkaniem pięknym niegdyś Pełki Kaſztellana Małogockiego Kawalera Orderu S. Staniſława, ogrodem z Statuami, fontannami, zwierzyńcem była ozdobna, wiele teraz ozdob utraciła.

Łęczki Wieś murowanym Kościołem a w nim cudownym Obrazem N. Panny ſłynie.

Żutków Wieś JP. Jozefa Jordana Stojowſkiego mieſzkalna, domem, z pięknym proſpektem i ogrodem ozdobna,

Win-

Winnica tu zasadzona niedawno z latorośli Węgierskich.

Godowa Wieś Domu Dydyńskich; piękny dom w niey muruią.

Zarnowa Wieś tegoż domu wodą mineralną sławna.

Gogolow Wieś tegoż domu; Hutą szklaną sławna.

Klecie Wieś domu Rychterow fabryką gontów, wybornym gruntem znamienitą -- ztąd dopiero z Wisłoki iść mogą Szkuty i Dubasy prożne, które tu przed lat kilkunastą budowano z obsitych lasow.

Strzyżow Miasto Xiążąt Radziwiłow Ordynatow Kleckich Domu --- wspaniałym Kościołem -- nowo wymurowaną Bożnicą żydowską sławne, a naywięcey gorą nad miastem, na którą wyieżdzać i zieżdzać potrzeba; głośne przedtym, żydzi bogaci tu byli, i Handel osobliwie hurtowy znacznie prowadzili.

Serzyny Miasteczko JP. Uniatyckiego, pięknym domem i ogrodem, z Statuami i fabryką płucien ozdobne.

Jodłowa Wieś nad trzysta osady maiąca, obsitością lnow i Tkaczow, bogatym dotąd Probostwem sławna; Dzierzawa iest JPani z Morsztynow Dębińskiey Starościny Olbromskiey.

Rzepiennik Wieś dłuższa nad pułtory mile kamieniem wapiennym, obfitością lnow, i tkaczow sławna.

Olpiny Domu Miączyńskich -- tu Kościoł, zacny z urodzenia, pokrewieństwa, zacnieyszy z pobożności i Talentow Prałat JX. Bentkowski Scholastyk Kollegiaty Sądecki, Proboscz tuteyszy, bardzo porządnie i pięknie ozdobił, a Parochią w rostropnych i dobrych wyedukował Chrześcian oraz przysiągszy Kościołowi żadnych intratnieyszych niechciał przyiąć sobie ofiarowanych Beneficiow Kościelnych.

Olszyny Wieś osadna w Tkaczow, lny się tu obficie rodzą Domu Hrabiow Ankwiczow.

Uście Miasteczko pograniczne od Węgier Domu Wiktorow.

Niebylec Miasteczko Domu Pieniążkow.

Błażowa dziedziczna teraz Hrabi Fleminga -- obfitością Tkaczow -- i niepostusznemi Zwierzchności Włościami sławna.

Targowiska Wieś urodzaynym gruntem sławna.

Rzeki w tym Cyrkule płyną

Wisłok, Wisłoka, Ropa, Sękowka, Siarka, Dębowka, Ciekielka, Libuszanka, Jasienka, Lubatowka, Jasiołka.

Obfi-

Obfituie ten Cyrkuł.

W zboża podoſtatek, w ryby z ſtawow nie wielkich ale gęſtych, i z rzek, w kamień wapienny, ciofowy, poſadzkowy łupny, i do muru w margiel, w gips, w węgle ziemne, laſy, zwierze drobne, ptaſtwo dzikie ſtawowe w modrzewy, i śliwy; Potaż tu palono w laſach Szymborſkich, Bieckich; Droga dotąd idzie iedna murowana przez ten Cyrkuł od Węgier ku Lwowu, druga zaczęta dopiero od Rogow ku Liſku.

6. Przemyślski Cyrkuł.

Miaſta i Wſie znakomitſze.

Przemyśl, oblewaią go rzeki: San z iedney, Wiar z drugiey ſtrony; na obydwoch rzekach przemyślną Architekturą moſty na Arkadach, Dachami z Facyatami z Izbicami dla ochrony od kry, murowane. Miaſto to drogą murowaną od Jaroſławia iadącym prześlieczny widok czyni, bo iak amphiteatrum coraz od rzeki ſamey wzgórę ſię wznoſi, a zaś na ſamym wierzchu i końcu Miaſta ogromny Zamek z Baſztami widok

zamyka, teraz spustoszony --- szczegulnieyszą ozdobą Miasta tego -- Katedra i Pałac Biskupa Obrządku Rzymskiego -- którą iako i całą Dyecezyą Sede vacante rządzi teraz JX. Generalny Administrator Tęgoborski Proboscz Katedralny Przemyslski -- Mąż zacny z urodzenia i Talentów, którego dzieła drukowane w młodym Iego ieszcze wieku uczonemu światu były wiadome. Tę Katedrę i Pałac Biskupi JW. JX. Jozef Tadeusz Kierski wybornie przyozdobił - Kościoł Dominikański, w którym Statua z Alabastru Matki Boskiey cudowna, w Kijowie z ognia przez S. Jacka wyratowana, tu przeniesiona i niedawnych czasow z wyroku Stolicy Apostolskiey Koronowana, z pięknym i wielkim Klasztorem i napełnioną Biblioteką. --- Wielki Dom gościnny przy samym moście, na wieździe murowany ze wszelkiemi wygodami. Na przeciw Kościoł, Szpital, i Klasztor XX. Bonifratrow - Kościoł i Klasztor ExDominikanek na Magazyn obrocony. Ratusz piękny, lubo niedokończony; i wkoło rynku z gruzow powstaiące domy murowane o kilku piętrach. - Kościoł XX. Franciszkanow, w którym iest koronowany Obraz Matki Boskiey -- i drugi

Pana Jezuſa miłoſiernego cudowny, oddany z domowey Kaplicy JW. Hrabi *de Ulina* Ulińſkiego Wielkiego Sokolnika Gallicyi -- nad tym wyżey Kościoł Exjezuicki wſpaniały, miedzią Wieżyczki nie całe maiąc pokryte za rządow Rektorſkich X. S. P. Szymona Maychrowicza ſławnego Miſſyonarza; przy nim Collegium i Szkoły -- w których teraz ſą publiczne łacińſkie Szkoły pod Prefekturą ſławnego i z urodzenia i pracami niegdyś w Jezuickim zgromadzeniu Filozoficznemi i Teologicznemi J. X. Jakoba Gadomſkiego. --- Są tu także i Szkoły Normalne, --- Biblioteka miała bydź publiczna, którą JW. S. P. Wacław Hieronim Hrabia Sierakowſki, Arcy-Biſkup Lwowſki, Conſiliarius Intimus Actualis S. C. R. A. M. Kawaler Orderu S. Stefana i Orła Białego, za ſwego Biſkupſtwa tu cokolwiek wymurował, i bogatemi a licznemi Xięgami ią napełnić chciał, ale przez ſkaſſowanie Jezuitow nie przyſzło do tego: Xiążki iednak arcy piękne na inſzym mieyſcu złożone, ſą do Lwowa zabrane z rozkazu Naywyżſzych Rządow, a tylko dla Profeſſorow niektóre potrzebne ſą zoſtawione, z tegoż rozkazu. -

iest tu także publiczna Drukarnia JP. Matyaszowskiego Typografa Biskupow Oboyga Obrządków. Uważna na myłki, i pięknemi charaktery drukuiąca - Wzgórę nad Kościołem Jezuickim gdzie po schodach drewnianyah nadmurowanych iść potrzeba, Katedra Biskupa Ruskiego, którą teraz posiada JW. Maxymilian Ryło Biskup Przemyski Kawaler Orderu S. Stanisława, Mąż nie porownanych Talentow i z Rządow dawnieyszych Chełmskiey Dyecezyi nieśmiertelney chwały godzien (które tu nie opisywać, ale namienić można, ozdoba i pobicie miedzią Katedry, Koronacya w Katedrze Chełmskiey Obrazu Matki Boskiey, wymurowanie Seminarium i w niey wybornie edukowany Clerus, kosztem Iego iedne, drugie staraniem pomurowane Cerkwie i inne które dla krotkości omiiam) i z prac podiętych na Komissyi Ukraińskiey (po rzeczi sławney, Unitow i Katolikow Rzymskich z Grekami odłączonemi od Kościoła Rzymskiego, oraz z woiazu Iego za Granicą osobliwie w Rzymie i kilkoletnim Iego przemieszkaniu przy Dworze Saskim w Dreźnie, za Augusta III. Krola Polskiego i Maryi Jozefy żony Jego,

któ-

która Go przy Dworze swoim mieć chciała, - Ta Katedra iest teraz w Kościele XX. Karmelitow Bosych ulokowana; a Klasztor na Kancellaryą Biskupią i mieszkanie Duchowieństwa przy Katedrze obrocony - Mieysce dawney Katedry ozdobna i wspaniała Wieża oznacza, żądanie wszystkich, aby to poświęcone niegdyś Bogu mieysce, oznaczenia swego z czasem nie utraciło. Wyiachawszy za Bramę Lwowską Kościoł i Klasztor XX. Reformatow, i wiele tu było Cerkwi drewnianych. Z przyiazdu od Radymna przez drogę Cesarską Kościoł piękny Panien Benedyktynek, który się dotąd utrzymuie i Klasztor - Na przeciw Miasta małe pomieszkanie drewniane na wzgurku na bardzo zdrowey Aurze, JW. JX. Michała Romana Sierakowskiego, Biskupa Prusseńskiego Suffragana Przemyskiego z Ogrodem w kondygnacye kosztem Iego wystawione, iak z Miasta patrzącym i wyieżdzaiącym piękny widok czyni, tak z Iego Domu, Miasta piękne położenie, i gustowne fabryki za iednym spoyrzeniem pokazuie - naywspanialszy zaś Dom z wyborną architekturą w całym Mieście JP. Grossa Dyrektora dróg Fabry-

bryki J. C. K. A. Mci - wſpaniałe także ieſt przy Katedrze niegdyś pomieſzkanie i Seminarium JXX. Wincentynow, i drugie Kapłanow Katedralnych Rzymſkiego Obrządku. JM. XX. Kanonikow Katedralnych Domy, iedne ſą murowane, drewniane inne; inne w nieprzyſtępnych mieyſcach.

Walawa Wieś Rezydencya letnia J. W. Biſkupow Ruſkiego Obrządku.

Kraſiczyn Wielkim Pałacem, co oſobliwſza większym od całego Miaſta nad Sanem i Kościołem świeżo wymurowanym ozdobne Miaſto. jadącym drogą murowaną ku Przemyślu wſpaniały widok czyni -- tu iak wielkiego rodu i Familij; tak większych cnot i pobożności Pani JO. Ludwika z Mniſzchow Potocka Kaſztelanowa Krakowſka Hetmanowa W. Koronna, Dama Orderu Krzyża Gwiazdowego, dług śmiertelności wypłaciła R. 1785 i podług uſtaw na Cmentarzu, przy Kościele od ſiebie wymurowanym pochowana, tyle Piramid żywych, ile ubogich wypoſażyła panien, tyle Koloſſow chwały, ile wyedukowała ſierot, tyle Mauzoleuw nieśmiertelnych ile ubogich opatrzonych

E po

po sobie ku wiekopomney sławie zostawiła.

Sośnica Wieś Sławna naylepszym portem nad Sanem, ztąd wiele Statkow z Solą naładowanych idzie na Wisłę - iest teraz dziedziczna Domu Hrabiow Mniszkow.

Nowe Miasto.

Rybotycze Wielością szewcow prostych, Miasteczko głośne.

Pruchnik Miasto Domu Hrabiow Morskich.

Węgierka Wieś tychże, pięknym ozdobna Domem.

Radymno Kościołem wspaniałym i fabryką sici, włokow, koronek grubych sławne, tu się zchodzą drogi murowane, Wiedeńska, Węgierska i Lwowska.

Krakowiec Miasto JW. Ignacego Hrabi Cetnera Woiewody Bełzkiego, Arcy-Marszałka Gallicyi i Lodomeryi Krolestw; Kawalera Orderu Orła Białego rezydencyonalne i dziedziczne - Ten Pan na sławnym froncie drogi murowaney, w Rynku samym przedziwney Architektury Kościoł Parafialny z ciosu, z kolumnami i prześliczną Facyatą dokończa; przyiazd i wyiazd po nad staw i do Pałacu - i wy-

iazdy

iazdy na wſzelkie ſtrony do granicy, wielkoroſnych drzew ulice, przeieżdzaiących ſerca roſkoſzą napełniaią - Pałac ſam i wſzelkie ekonomiczne budynki rządnego, goſpodarnego, a bogatego Pana okazuią umyſł, Ogrod zaś, zbiorem kwiatow, zioł, fruktow, iarzyn, warzyw, krzewow, zbiorem ze 4 części świata nazwać można, iak by ſię cała botanika znaydowała - coż mowić o przewybornym guście tego Pana? który ſię we wnątrz Domu Iego znayduie; tu ſą zbiory czyli kollekcye Obrazow, Portretow, Koperſztychow, Xiąg, Numiſmałow, Monet, Naſion, Tabakier, Guzikow nawet ſamych, marmurow, Konch, Ptakow, i co tylko pomnożyć może wiadomość Hiſtoryi Kraiow, i naturalney.

Jaworow Miaſto przedtym wielkiemi ſtawami i bogatym Proboſtwem ſławne, teraz ozdobnym browarem i Olendernią w którey ſery ſzwaycarſkie robią, zdobi ſię. Parochialny Kościoł ieſt teraz w Dominikańſkim niegdyś, Rzemieślnikow Stolarzy, Tokarzy, Snycerzy i Ganczarzow nie przebrana moc ieſt gdyż przedmieścia więcey mili rozciągaią ſię --

był tu Klaſztor Panien Bazylianek na przedmieściu.

Szkło Wieś Papiernią i wodami mineralnemi ſławna, przy których naypo-rządnieyſze w całey Gallicyi ſą Łaźnie.

Mościſka Miaſto oſadne, ſławne Jarmarkami na płutna, lny, przędze, bogatym Proboſtwem z ogrodem i Kościołem Farnym; Kościoł i Klaſztor Dominikańſki po ich znieſieniu na mieſzkanie żołnierſkie obrucony.

Krysowice Wieś pod Mościſkami JW. niegdyś Adama Hrabi Mniſzka Chorążego nadwornego Koronnego Kawalera Orderów Orła Białego i S. Staniſława dziedziczna, od tegoż zgruntu Pałac wymurowany ze wſzyſtkiemi Officynami, Kościołem pałacowym, ogrodem z kanałami i fontannami, domami do przeiażdzki, zwierzyńcami i co tylko guſt i znaiomość świata okazać może, tak wſpaniale, bogato, koſztownie, i wymyślnie iżby to dzieło żadnego nieſzpeciło Monarchy --- a co i Fundatorowi i mieyſcu ſzacunek ziednać powinno, że ten Pan dopiero w oſtatnich dwóch leciech życia ſwego, za granicę Polſkiey i to nie daley iak do Wiednia wyiachał, gdzie mu zmartwionemu

nie

nie na ozdoby Wiedeńſkie patrzyć przychodziło - i że żadnych procz Oyczyſtych językow nie umiał - a takie cuda guſtu porobił, iż ſię Cudzoziemcy nayrozumnieyſi i naywiadomſi piękności świata, dziwuią tey fabryce.

Niżyniec Wieś Tegoż Pana, zimowe pomieſzkanie rownie ozdobne, wygodne iak i wſpaniałe.

Wiſznia niegdyś tu bywały Generała Ruſkiego Województwa Seymiki, to ieſt: Ziem Lwowſkiey, Przemyſkiey, Sanockiey i Halickiey rozległe Przedmieścia, Kościoł Farny w Mieście, na Górze nad Miáſtem piękny Kościoł i Klaſztor z Ogrodem XX. Reformatow zdobią go, a fabryka naczyń glinianych wſławia.

Twierdza Wieś Dziedziczna niegdyś JW. Koſſakowſkiego Kaſztelana Kamińſkiego z Pałacem i Ogrodem.

Dołchomościſka Wieś przedtym Siemińſkiego Kaſztelana Lwowſkiego pięknym Pałacem i Ogrodem ozdobna.

Bieńkowa Wiſznia Wieś niegdyś Siemińſkiego Referendarza Koronnego Kawalera Orderu Orła Białego z Pałacem.

Sieniawa Miaſto JO. Xięcia Jmci Adama Czartoryiſkiego Generała Ziem

Po-

Podolſkich Kawalera Orderów Polſkich i Roſſyiſkich Generała Proprietera Regimentu Kiryſierów w Woyſku J. C. K. A. Mci. Generalnego Komendanta Korpuſu Gwardyi Szlacheckiey Kroleſtw Gallicyi i Lodomeryi --- Pana iak wyſokością Krwie, bo z udzielnych Xiążąt W. X. L. pochodzącą, tak z Tronami naypierwſzemi w Europie zkolligaconą, tak rownie wyſokiemi talentami od natury i edukacyi ozdobionego -- tego Pana którego w umieiętności wielości iezykow nikt nieprzeſadzi -- a każdego iak iezyka tak i nauk gruntowną poſiada wiadomość; to miaſto tego Pana po Matce Maryi Zofii Sieniawſkiey Kaſztellance Krakowſkiey Hetmanowńie Wielkiey Koronney - pięknym i porządnym ogrodem, wſpaniałym XX. Obſerwantów niegdyś Dominikanów Kościołem ſzpiklerzami nad portą Sanu ozdobne. Od tego to Miaſto z Granowa piſali ſię Sieniawſcy Dom ieden z naypierwſzych w Polſzcze.

Jaroſław Miaſto Tegoż Pana co i Sieniawa, po Stolicy Kroleſtw Gallicyi i Lodomeryi Lwowie nayokazalſze, Miaſto całe murowane, kamienice o dwoch i trzech piątrach ma w około rynku i po uli-

ulicach - w Rynku Komiſſyi Woyſkowey Dom o trzech piątrach gdzie rzemieślnicy robią nie uſtannie i Wielcy Xiążęta Roſſyiſcy przeieżdzaiąc tędy, odwiedzali go. Taż Komiſſya ma ſwoie Magazyny w Klaſztorze S. Jana Exjezuickim i na głębokiey - Kollegiata z wieżą wſpaniała - z niey Nabożeńſtwo przeniesione do Kościoła S. Jana w którym był Grób Domu Kuropatnickich od Jaroſza Kaſztelana Kijowſkiego idących - w tymże Kościele w Ołtarzu marmurowym przy Zakryſtyi leży Ciało S. Walentego Kapłana Męczennika - Szkoły od Maryi Tereſſy Ceſarzowey dokończone, na tych Facyacie ieſt wſpaniały napis, teraz na inny użytek obrocone, bo tu tylko ſą Szkoły Normalne, - z Klaſztoru i Kościoła Panien Benedyktynek wſpaniały Magazyn Woyſkowy. Klaſztor i Kościoł Franciſzkańſki w Mieście i Klaſztor i Kościoł Reformatow na przedmieściu ſą tu ieſzcze dotąd. Cerkiew piękna murowana w Mieście - w przyległym Domu Reformatom, ieſt Oratorium Ewangelikow, - tu ſą Fabryki ſwic jarzących, Kapeluſzow i inne, na końcu Miaſta ieſt Kościoł miedzią od Fredra Biſkupa Przemyslſkiego pobity w ktorym ſławna Cudami Statua Boleſney

Matki Iezuſowey Koronowaną 1755. Roku przez JW. Wacława Sierakowſkiego na ów czas Biſkupa Przemyslſkiego za wyrokiem Rzymſkim - z Wieżami pięknemi okrytemi miedzią mieyſcami wyzłoconą - po zgasłym Zakonie Jezuickim dostał ſię Dominikanom - ieſt w tymże Kościele pod chórem w Ołtarzu Obraz S. Jacka od naydawnieyſzych Fundacyi czaſow, który, gdy po Kanonizacyi S. Jana Regis, Jezuici wyiąć Go chcieli (ieſt od owych czaſów nie zatarta tradycya o tym) iż ſię wyiąć nie dał, wymowiwſzy wyraźnie te ſłowa *expecto hic Fratres meos* co ſię w naſzym ziściło czaſie - a tyſiącami byłoby świadkow żyiących, iż to od 60. 50. 40. lat ſłyſzeli nim Dominikanie obieli Kościoł. Sądził ſię tu Trybunał w R. 1724. i Iarmarki bywały bardzo ſławne przed laty.

Moſzczennica Wieś Tegoż Pana, ſławna ogromnym browarem doſtarczaiącym trunkow na całe Hrabſtwo Jaroſławſkie.

Wielkie Oczy przedtym to Miaſto Domu Łaſzcow, potym Potockich, potym Xiążąt Lubomirſkich - jeſt tu Klaſztor

XX.

XX. Dominikanow i Kościoł w którym Cudowny ieſt Obraz Matki Boſkiey.

Miękiſz Wieś do Jaroſławſzczyzny piękną Auſteryą murowaną i wyſadzonemi ulicami ozdobna teraz na nielicznym gościńcu ſtoi, iako i druga takaż Auſterya nad przewozem Jaroſławſkim.

Rzeki w tym Cyrkule płyną.

San - Wyr - Ulisna - Wiſzeńka, Uliſznia.

Obſituie ten Cyrkuł.

W Zboża, Grunta żyzne, Sol, Laſy, Ryby, Droga idzie murowana od Węgier do Radymna, od Wiednia, od Radymna, od Przemyśla do Medyki ku Lwowu na Mościſka i Grodek.

7. *Rzeſzowski Cyrkuł.*

Miaſta i Wſie znakomitſze.

Rzeſzow Miaſto dziedziczne Domu Xiążąt Lubomirſkich wſpaniałym Zamkiem, wałami i wielkiemi ſtawami otoczonym ogrodem wielkim, i oranżeryą, Pałacykami w Mieście i ogrodzie, Farą wſpaniałą z wieżą - Klaſztorem XX. Bernar-

nar-

nardynow z Kościołem, w którego Kaplicy iest Koronami z Rzymu przysłanemi koronowana Statua Matki Boskiey Roku 1762 - Kościołem, Kollegium, Konviktem i Szkołami niegdyś XX. Piarów, -- w których teraz są Szkoły Normalne. Kościołem i Klasztorem z ogrodem XX. Reformatow z Szpitalem murowanym niegdyś dla żołnierzy starych Polskich, wielu innemi Domami, Pałacykami, studniami i statuami ozdobne - dzieli się Miasto na stare i nowe handlowne przez całe Miasto droga murowana idzie ode Lwowa do Wiednia.

Borek Wieś wsławiona cudownym Obrazem Matki Boskiey w Kościele XX. Dominikanów.

Boguchwała Wieś pięknym Pałacem, Ogrodem w kondygnacye nad staw obszernym, Kępą wysadzoną drzewami, do którey się Batem przyieżdza zpuszczonym Kościołem murowanym ozdobna Domu Starzyńskich.

Łąka Wieś dziedziczna Hrabi Morskiego Podkomorzego Przemyslskiego, Pałacem, Ogrodem, i wspaniałym ozdobna Kościołem.

Gło-

Głogow Miaſto Pałac wielki Xiążąt Lubomirſkich niegdyś - z domami do uciechy pięknemi, z ogrodami, Kościołami (byli tu niegdyś XX. Wincentyni) ozdobne ſławne z fabryki złotników Głogowſkich, których równe mnoſtwo w Rzeſzowie i znaczny ſwym towarem teraz handel w Niemieckich prowadzą Państwach.

Sędzſzow Miaſto Domu Potockich, ozdobia go Pałac, Fara, i Klaſztor z Ogrodem i Kościołem XX. Kapucynow. -- Te fabryki ſtaneły za Michała Potockiego Wojewody Wołyńſkiego Kawalera Orderu Orła Białego Pana woiennemi dziełami ſławnego - tu ieſt Kwatera Generała Brygadyera.

Ropczyce Miaſto ſławne Jarmarkami na żywności poſtne od Wſtępney Srody w poſt kilkudniowy, ale liczny bardzo w Kupcow i kupuiących.

Tyczyn miaſto Domu zgaſłego na JO. Janie Klemenſie na Ruzczy, Tykocinie, Białymſtoku i Tyczynie z Jaxow Branickim Kaſztelanie Krakowſkim Hetmanie W. Koronnym Kawalerze Złotego Runa, Orła Białego, i S. Andrzeja dziedziczne - tu arcypiękną Architekturą ten Pan wielkiego guſtu i wſpaniałości dla Boga Kościoł

ściół wymurował - a Dom dla Proboszcza tuteyszego, niegdyś swego Kapelana i Sekretarza do cudzoziemskich Expedycyi, JX. Wacława Antoniego Betańskiego potym Biskupa Przemyslskiego. Ten Prałat iako wyborny Malarz, dzieła tu zabawy i pracy swey nieiedne zostawił. W gruntach Tyczyna gipsu tu wiele dobywaią.

Zotynia Miasteczko.

Kosina Wieś osiadła Tkaczami Xiążąt Sanguszków.

Kańczuga Miasto Domu Xiążąt Sanguszków.

Grodzisko Miasto dziedziczne niegdyś JW. Alexandra Borzęckiego Podstolego Koronnego Kawalera Orderów Orła Białego i S. Stanisława.

Sokołow Miasto dziedziczne JP. Grabińskiego Starosty Smolińskiego Kawalera Orderu S. Stanisława -- ztąd naywięcey po wszystkich Zakonach i Xięży Swieckich było rodem Duchowieństwa w całey Polscze.

Rudnik.

Łańcut Miasto JO. wielkiey sławy Męża i wielkiego w Królestwie Polskim Ministra, Nieśmiertelney pamięci Xięcia Stanisława Lubomirskiego Marszałka W. Koron-

ronnego dziedziczne, który iak z wielkich dzierzaw tak równie z wielkich cnot i przymiotów Panią - Zoną swoią Xiężniczką Czartoryiską Wojewodzanką Ruską, Pałac, ogrody, zwierzyniec, drogi wysadzonemi z Lip i rozmaitego drzewa ulicami na wszystkie strony po Monarchicznemu ozdobili - Miasto z drewnianego po pożarach w murowane przeistoczyli, fabryki szpalerow, farbowania płucien, piw wybornych i inne wprowadzili - ozdobnemi i porządnemi gospodarskiemi budynkami ekonomią ulepszyli, lasek niedaleko Pałacu rękami Familii swey przezacney zasadzili - Kościoł Farny wspaniały ozdobny przednim malowaniem zwłoki śmiertelne Pana tego pokrywa - a Kościoł i Klasztor Dominikański iest dotąd.

Przeworsk Miasto Domu Xiążąt Lubomirskich JO. Zofia z Korwinow Krasińskich Xiężna Lubomirska Kasztellanowa Krakowska iuż do tego arcyludnego i sławnego fabryką Tkaczow płuciennych, bawełnianych i wełnianych sprowadziła Fabrykantow, malowania obić, pasow iedwabnych i bogatych, płucien w kolory, drelichow, obrusow, serwet - także

ta

ta przezacna Pani wraz z JO. S. P. Mężem Panny Charytki stałą im nadawszy fundacyą do tego wprowadziła Miasta - zdawna zaś zdobi to Miasto Kościoł bardzo wspaniały i wyborne malowania obfity z Kaplicą według prawdziwego rozmiaru Grobu Chrystusowego w Jeruzalem - w którey to Kaplicy są groby Domu Xiążąt Lubomirskich Dziedziców i Fundatorow, i wielu zacnych Zakonnych Prałatow, którzy tu maią Probostwo Kanonicy Grobu Chrystusowego - teraz iest Proboszczem i Dziekanem Przeorskim JX. Fabiański zacny Prałat z przymiotow i talentow. — Iest tu także hoynością Xiążąt Dziedzicow Kościoł i Klasztor XX. Bernardynow ieszcze od S. Kapistrana założony, na nowo teraz ozdobiony - Ratusz z Zygarem studnia publiczna z nakryciem pięknym i Facyaty na domach w rynku i po ulicach zdobią to Miasto.

Lezaysk Miasto Kościołem XX Bernardynow, w którym Koronowany Obraz Matki Boskiey i Organy w nim sławne i Klasztorem ozdobne - Kościoł Farny iest pod dozorem XX. Kanonikow Grobu Chrystusowego Miasto nad Sanem.

Tar-

Tarnowiec Wieś nad Sanem do Lezayſka należąca, w ktorey JW. Potocki Ex-Krayczy Koronny Pałac był zaczął, i Ogrod wielkim koſztem, na wzor i podobieństwo niby Puław; Xiążąt Czartoryiſkich, w Polſzcze ſławnych.

Ulanow nad Sanem dla dobrego przyſtępu wiele ma Szpiklerzow i prawdziwie przedtym całego Bełzkiego, Podola, Pokucia, i Ruſi Czerwoney; port Kupcow oſobliwie z płutnami wałowemi.

Bielany Wieś pod Ulanowem J. W. Hrabi Mniſzcha Grandmetra Gallicyi dziedziczne i przedtym od niegoż mieſzkalne.

Rozwadow Miaſto nad Sanem, na przedmieściu ktorego, pod laſem na mil kilka rozciągłym Kościoł i Klaſztor Kapucynow, - z drugiey ſtrony Miaſta Dom mieſzkalny dziedzica JO. Xięcia Imci Franciſcka Lubomirſkiego Arcy-Podkomorzego Gallicyi - w Mieście Parochialny Kościoł, ktorego ieſt Proboſzczem JX Muſſakowſki Kanonik Katedralny Kamieniecki Brat rodzony JO. Xiężny IEYMCI Prałat nie oſzacowanych przymiotow.

Urzawy Wieś w ſamym cyplu ſtykaiących ſię Rzek Wiſły i Sanu - dziedzictwo to było JW. Barona Hadziewicza.

Dzi-

Dzikow Miasto nad Wisłą JW. Hrabi Tarnowskiego dziedziczne, Pałacem i Ogrodem pięknemi ozdobne - a sławne z dawna Klasztorem OO. Dominikanow i Kościołem w którym iest Cudowny Obraz Matki Boskiey i z S. Jozefem.

Niskowieś Tu Stolica i Dyrekcya Ekonomij Sandomirskiey J. C. K. A. Mci

Padwa Wieś do Ekonomij J. C. K. A. Mci należąca, w którey Kościele iest Cudowny Obraz S. Antoniego.

Zgłobień Wieś Domu Starzeńskich; z pięknym Kościołem murowanym.

Nosowka Wieś Tegoż Domu z murowanym Kościołem.

Babica Wieś JW. Hrabi Pinińskiego; rozciągła z pięknym Domem, Statuami kamiennemi ozdobiona.

Białoboki Wieś niegdyś Domu Korniaktow - wielkość Pałacu wcale już pustego - okazuie potomności żamożność Tego już wygasłego Domu.

Rzeki płyną w tym Cyrkule.

Wisła - San - Wisłok - Wisłoka.

Obfituie ten Cyrkuł.

W Zboża, urodzayne grunta po nad Wisłą, Lny, Konopie, Płutna, Ryby,

Zwie-

Zwierza, Bydło rogate, Swinie, Lasy, Smołę, Dęby na bale i klepki, Drzewo na Szkuty Dubasy, w barcie pszczalne po lasach, Droga murowana idzie przez ten Cyrkuł od Robczyc aż do Jarosławia Trakt Wideński do Lwowa.

8. Zamoyski Cyrkuł.

Miasta i WSie znakomitsze.

Z*amość* Miasto murowane, ufortyfikowane Stolica nie tylko Cyrkułu ale od wieku przeszło Ordynacyi wielkiego Domu Hrabiow Zamoyskich - teraz iest Ordynatem nie porownaney sławy Mąż JW. Andrzey Hrabia Zamoyski, Kawaler Orderu Orła Białego, który wolał złożyć Kańclerstwo Wielkie Koronne, i wyzuć się z nadziei zyskow - niż się przykładać, nie mogąc się oprzec przemocy do przytomnych i przeyźrzanych klęsk Oyczyzny - w nim Pałac wspaniały Ordynatow z Biblioteką domową -- Zbroiownia, któraby i Panuiących nie szpeciła; Ratusz obszerny, Akademia wspaniała, w niey w iednym gmachu Biblioteka Akademicka, było tu i Semina-

 rium

rium Akademickie i Drukarnia - Kollegiaty Kościoł wſpaniały - w którym groby, i Mauzolea Domu Zamoyſkich - Kapituła tu ſkaſſowana iak i wſzyſtkich Kollegiat, przy Kościele Kollegiaty ieſt Dzwon wielki z Moſkwy Miaſta przez Zamoyſkiego pod czas woyny zabrany i tu ſprowadzony na znak tryumfu, ieſt tu także Pałacyk Infułatow, kamienice na kilka piątr murowane - był tu Klaſztor Franciſzkanek, XX. Franciſzkanow wſpaniały Kościoł i Klaſztor oddany Pannom Miłoſiernym, XX. Bonifratrow Kościoł i Klaſztor na Magazyn obrocono, Cudowny Obraz Matki Boſkiey do Kościoła Pannien Miłoſiernych przenioſłſzy - ieſt tu ieſzcze Kościoł XX. Bazylianow w którym był łaſkami ſłynący Obraz S. Onufrego, i Klaſztor ich; i Kościoł nacyi Ormiańſkiey, z Cudownym Obrazem S. Kajetana. Także ieſt tu dotąd Kościoł i Klaſztor XX. Reformatow, tu była Brama przez którą prowadził Wielki Zamoyſki Kanclerz i Hetman W. Koronny pod Byczyną poymanego Arcy-Xięcia Maxymiliana do Zamku Kraſnoſtawſkiego - ta na pamiątkę była zamurowana do Roku 1773 którego za rozkazem Zwierzchności od-

mu-

murowana - Są tu Szkoły Łacińſkie Cyrkularne, w Akademij, która luboć wielkim koſztem Dziedzicow utrzymuie ſię, nie idzie z Lwowſką w porownanie ani ma te Przywileie - Są tu i Szkoły Normalne, tu Kwatera ieſt Generała Brygadyera.

Zwierzyniec Wieś z domem drewnianym Kaplicą, mieſzkalna niegdyś Ordynatow, przy niey Zwierzyniec na mil kilka ciągnący ſię, w Konie dzikie, Jelenie, Daniele, Sarny, obfity; teraz opuſtoſzały z parkanow.

Klemenſow Pałac od JW. Tereſſy z Michowſkich Zamoyſkiey, Wojewodziny Lubelſkiey od Imienia Syna Klemenſa nazwany; w czyſtym polu założony nad Wſią opodal Michalewicami układem, jaki ieſt Pałac Domu Saſkiego w Warſzawie.

Łabunie Wieś dziedziczna JW. Jana Hrabi Zamoyſkiego Wojewody Podolſkiego, Kawalera Orderow Orła Białego i S. Staniſława Szwagra Krola Imci Polſkiego, Pałacem rezydencyonalnym Ogrodem, pięknym Kościołem ozdobna.

Wozuczyn Wieś JW. Hrabi Miera Kaſztelana Inflantſkiego Kawalera Orde-

rów Polſkich, koſztownym, bo w rzeczy ſamey murowanym ogrodem, wewnątrz dolnym i ulicami i górnemi drzewami zaſadzonemi, z kondygnacyami, oraz pałacem i Kościołem ozdobne.

Dzierzążnia Wieś JW. Węgleńſkiego Kaſztelana Hełmſkiego Kawalera Orderu S. Staniſława, hutą ſzklanną zamożna, i potaż w laſach tuteyſzych palono.

Komarow tegoż JP. Hrabi hutą ſzklanną Miaſto ſławne.

Tyſzowce Miaſto tegoż; Tyſzowiecką Konfederacyą za Jana Kazimierza ſławne

Rachanie Miaſteczko Jmc. Pani z Hrabiow Kraſickich Rzeczyckiey dziedziczne teraz, Pałacem i ogrodem, i Kościołem drewnianym ale pięknie porządnym ozdobne, tu rząd Kościoła trzymali przedtym XX. Kommuniści, Bartoſzkami zwani.

Kraſnobrod Miaſto Domu JW. Hrabiow Tarnowſkich, nieco odległym od Miaſta Klaſztorem XX. Dominikanow, którzy i Parochią tu trzymaią - i Kościołem, w którym ſłynie Cudami Obrazek Papierowy N. Panny od lat kilkuſet konſerwuiący ſię - tu niegdyś Królowa Janowa, pod Klaſztorem w Auſteryi, iadąc

z Zuł-

z Zułkwi do Warſzawy połóg odprawiła nieſpodziewany,, i czas ſłabości ſwey przebyła - w Mieście pałac nieco zpuſtoſzały wielo portretów ſławnego Domu Hrabiów Tarnowſkich ſtaroświeckiego malowania ozdobiony.

Tarnowatka Staroſtwo w dzierzawie JW. z Xiążąt Czartoryiſkich Hrabiny Zamoyſki.

Szczebrzeſzyn to Miaſto z przyległościami Rzeczpoſpolita inkorporowała do Ordynacyi Zamoyſkiey - w Mieście ieſt Kościoł Farny murowany - i Kościoł XX. Franciſzkanow z Klaſztorem bardzo wielkim ale z dawna puſtym.

Radecznica Wieś do Ordynacyi, nad którą na wyſokiey górze, Kościoł Obrazem S. Antoniego Padewſkiego cudami ſławny z Klaſztorem bardzo wſpaniałym - przez kilka ſet wſchodow wchodzić potrzeba - Galerya z kolumnadą przed Kościołem bardzo wſpaniała, las otacza ten Kościoł, w którym wiele Kaplic; źrodła ſą w Kaplicach ocembrowane bardzo głębokie, dno zupełnie widać, a z otworow ziemnych rybki czaſami wychodzą na dno źrodeł, i widać je, i ſam co to piſzę

wi-

widziałem; niezliczone tu bywały konkursa Chrześciańskiego ludu.

Frampol Miasteczko przedtym Domu Butlerow - tu teraz Komora Celna.

Xiężpol Wieś do Ordynacyi Zamoyskiey należąca osiadła.

Rożaniec Wieś bardzo długa - tu że wychodziło 150. pługow wieyskich do roboty, Rożańcem nazwana.

Udrycze Wieś z Pałacykiem niegdyś Domu Debolskich, teraz Wisłockich.

Skierbieszow Miasteczko, Rezydencya przedtym Biskupow Chełmskich za JW. JX. Turskiego na ten czas Chełmskiego teraz Łuckiego Biskupa, znaczna tu była fabryka Potażu kotłowego.

Grabowiec przedtym Grodowe były Akta, ozdobione Kościołem murowanym

Kraśniczyn Miasteczko Domu Miączyńskich - teraz tu Komora pograniczna Celna, mizerne procz Cerkwi, nic go nie zdobi.

Tuczępy JMP. Rostkowskiego Kawalera Orderu S. Stanisława sławna Wieś lasami w których Potaż palono, i bale i klepki bito.

Uchanie Miasto wspaniałym Kościołem z posadzką z marmuru Szwedzkiego, w kto-

w którym Mauzolea wſpaniałe i Groby wielkiego Domu Uchańſkich, w grobach ſą trumny Cynowe, Marmurowe, Alabaſtrowe, wniść każdy może bo ſą widne, równie iak Kościoł, z Ołtarzem tamże Marmurowym - w tym Kościele, ieſt Obraz Matki Boſkiey i głowy S. Atanazego Doktora Kościoła, i S. Flawij Domitylli przez Uchańſkiego Prymaſa z Kaplicy Papiezkiey od Zakryſtyana przekupionego wydane i do Uchań uwiezione - tamże ſą Obrazy S. Staniſława Koſtki i S. Antoniego Padewſkiego w Rzymie malowane - Wielkość i ogromność puſtego Zamku teraz, i iego rudera - okazuią zamożną wielkość bogactw Domu już zgaſłęgo potomności.

Stepankowice Wieś teraz pograniczna Polſzcze, dziedziczna Imć. Pani Domicylli z Hrabiow Kuropatnickich Akſakowy Damy Orderu Krzyża Gwiażdowego była, ta iey uſtąpiła Zięciowi ſwemu JO. Xięciu Imci Xaweremu Sapiehże Rotmiſtrzowi w Woyſku W. X. L. Kawalerowi Orderu S. Huberta, od niego weſzła w ręce JO. Xięcia Imci Franciſzka Lubomirſkiego Arcy-Podkomorzego Gallicyi - od których to Stepankowic piſała ſię iedna

dna dzielnica Domu Łaſzczow - Stepankowſcy Łaſzczowie - druga od

Neledew Wieś teraz Domu Wydzgow, piſali ſię Łaſzczowie Nieledewſcy - trzecia

Obrowiec Wieś mieyſcē urodzenia Ewaryſta Andrzeia Hrabi Kuropatnickiego bywſzego Kaſztelana Bełzkiego Kawalera Orderów Polſkich, a teraz Domu Wydzgow, piſali ſię Łaſzczowie Obrowieccy - czwarta dzielnica od

Tuczapy Wieś teraz dziedzictwo J. Pana Chorodyſkiego - piſali ſię Łaſzczowie Tuczapſcy. Piąta dzielnica od

Narol Miaſto w Cyrkule Zułkiewſkim piſali ſię Narolſcy Łaſzczowie (te Miaſto będzie w ſwym Cyrkule opiſane) wſzyſtkie zaś dzielnice iako iednego Domu tak z iednego piſali ſię gniazda; przydomki od wſiów zabieraiąc, a te gniazdo Domu było.

Łaſzczow Miaſto, Domu wielkiego Łaſzczow oſtatni potomek, Syn Wojewody Bełzkiego Jozef Łaſzcz Biſkup Antypatryiſki Koadjutor Biſkupſtwa Kijowſkiego, wielu włości Pan (które na Sioſtrzenicę Iego JW. Annę z Potockich Potocką Wojewudzinę Kijowſką z całym

ma-

maiatkiem i skarbami spadły) założył tu był Collegium i Kościoł dla XX. Jezuitow, przeniosł z Kościoła Narolskiego Domu swego właściwy Obraz (przed którym w dziecińſtwie cudownie odebrał życie) Nayświętszey Panny, i w tym Go Kościele od siebie założonym ulokował; przy wspaniałym Collegium, którego dachy były murowane na samych żelaznych ankrach, był Ogrod w roskoszne Lipy ozdobne, z altanami żelaznemi - miał tu bydź w czasie Nowicyat Jezuitow Prowincyi Małopolskiey - Tę Collegium Hrabia Kuropatnicki w ow czas Kasztelan Bełzki, iako krwią złączonym z Domem Łaszczow, znakomitą Biblioteką, a Kościoł funduszem i ozdobami, nadał - ale nic nie iest stałego na ziemi - Łaszczow JP. Gębarzewskiego teraz dziedzictwo.

Nabroż Wieś przedtym Domu Łaszczów a teraz JP. Horodyskiego dziedzictwo.

Hrubieszow Miasto nad rzeką Huczwą nic niema do zaszczytu prócz Kościoła, w którym są groby Kuropatnickich i Kurdwanowskich, którzy się do fundacyi tego Kościoła znakomicie przykładali, iako i Klasztoru Dominikańskiego, do tego to

Ko-

Kościoła XX. Dominikanow Fara teraz przenieśiona.

Kryłow Dziedzictwo niegdyś Kardynała i Prymasa Radziejowskiego, oraz i Jego Siostrzeńca potym Prymasa Prażmowskiego - Ich Zamek niegdyś mieszkalny w koło Bugiem rzeką oblany, teraz ruderami swemi zawaleniem nawigalney rzeki grożącey - bogactw tych Panow w ruderach swoich daie świadectwo. - To miasto z siebie nędzne, tym było osobliwe że Zamek oblany rzeką Bugiem należał do Woiewodztwa Wołyńskiego, Miasto samo, do Woiewodztwa Ruskiego a Ziemi Chełmskiey - Przedmieście Perehoryłe zwane do Woiewodztwa Bełzkiego -- to miasto z przyległościami nabywszy od Prazmowskich Iżewski Pułkownik i 22 razy poseł z iednego Woiewodztwa Płockiego na Seymy, grunt na Kościoł Klasztor i Ogrod XX. Reformatom nadał -- JP. Sługocki Stolnik Hełmski, Summy na Slipczu ulokował, aby z prowentu od niey Fabryka XX. Reformatow była dokończona, a poskończeniu oney, aby się Summa do Domu wrociła - prace funduszu dozoru zdawszy na JW. Jozefa Benedykta Hrabiego Leszczyńskiego, Podkomo-

mo-

morzego Bełzkiego Syndyka XX. Reformatow - ieſt w tymże Mieście Kościoł drewniany farny, w którym Cudami ſłynie Obraz N. Panny Loretańſkiey.

Szychowice Wieś dziedziczna Pałacem JW. Jozefa Benedykta Hrabi Leſzczyńſkiego ozdobna.

Horodło Miaſto procz Klaſztoru Dominikańſkiego i ich Kościoła na Farę obroconego żadney nie ma ozdoby -- na Miaſta tego nikczemność patrząc, ktożby uwierzył? że za Jagiełły dwa narody były zgromadzone tutay Polſki i Litewſki dla Unii wieczyſtey - były w tym Mieście akta Grodzkie - Rudera Miaſta po laſach za Bugiem widzieć ſię daią.

Strzyżow Wieś dziedziczna i mieſzkalna z Pałacem i ogrodem JO. Xiężny Jmc. Honoraty z Pociejów Lubomirſkiey Wojewodziny Bracławſkiey tu ſię znayduie kamień wapienny.

Matcze Wieś nad Bugiem do Infuły Zamoyſkiey - tak wielkie tu ſą laſy, że po 120 na rok budowano Komieg -- a procz tego balki ocieſane licznemi kopami Gdańſcy zakupowali kupcy, a drzewa na Maſzty okrętowe po 120 Dukatow płacili JX.

Ale-

Alexandrowi Trembińſkiemu Infułatowi Zamoyſkiemu.

Bindugha nad Bugiem Domu Wydżgow portowa liczne ma ſzpiklerze.

Grodek Wieś nad Bugiem Domu Trębińſkich - ieſt tu Cerkiew Parochialna drewniana z Klaſztorkiem JM. XX. Bazylianow.

Miętkie Wieś w pſzenne grunta i laſy obfita, od JW. Biſkupa Łaſzcza XX. Jezuitom nadana, teraz dziedziczna JW. Barona Wyſzyńſkiego.

Chodywanie Wieś Domu Granowſkich z Domem memblowanym, teraz JPana Zakaſzewſkiego dziedziczna.

Moſty Miaſteczko Domu Bełzeckich.

Wieprzecz Wieś do Ordynacyi, tu ieſt źrodło, rzeki nawigalney Wieprz zwaney.

Łaſzczowka Wieś dziedziczna JW. Placyda Kurdwanowſkiego przeſzłego Kuchmiſtrza Koronnego Kawalera Orderów Polſkich; Dom tu przewybornie ſamemi z Paryża zprowadzonemi koſztownemi memblowany - przez nieſprawiedliwą licytacyą, od natarczywych wyrobioną Kredytorow rozſzarpany.

To-

Tomaszow Miasto do Ordynacyi należące niegdyś ozdobione prześlicznym Kościołem XX. Trynitarzow, w którym był Cudowny Obraz Matki Boskiey - i drugi S. Woyciecha, i Klasztorem Ichże Fundacyi Domow Zamoyskich, Kurdwanowskich i Radeckich, przy tym Klasztorze iest studnia, która gdy maią bydź żyzne lata z brzegow nie wylewa, gdy zaś ma bydź nie urodzay, głód, lub iakowa na Kray klęska obficie z brzegow wylewaiąc rzeczkę formuie - w Mieście iest Kościoł drewniany wyborney struktury, do którego przeniesiony iest Cudowny Obraz Matki Boskiey od XX. Trynitarzow - w tym Mieście był tu przedtym Cyrkuł, dla którego iako i dla Kassy domy pomurował JW. Ordynat, a teraz pustkami stoią.

Jozefow Miasto Ordynackie w lasach.

Krzeszow Miasto nad Sanem, z portem, z szpichlerzami, była tu rozpoczęta fundacya od Domu Młodeckich XX. Paulinow, i Kościoł Farny - niegdyś Starostwo inkorporowane od Rzeczypospolitey do Ordynacyi.

Tarnogrod Miasto Ordynackie, sławne Konfederacyą przeciw Szwedom,

Mo-

Mośkwie i Sasom pod Laska Leduchowskiego, potym Wojewody Wołyńskiego, iest tu Kościoł piękną Architekturą murowany Farny.

Rzeki płyną w tym Cyrkule.

San - Bug - Wieprz - Huczwa - Tanef.

Obfituie ten Cyrkuł.

W Pola żyzne i urodzayne, osobliwie Zyta, Pszenice, Konopie, w różne Ryby, Sumy, Węgorze, Leszcze, także Stawy ma wielkie - w Lasy na budowle Szkut, Dubasów, Komieg; tu palą Potaże, biią Klepki, i Bale; robią Balki; Huty szklane - Zwierza dosyć rożnego - i Barci na lasach - zkąd wiele Miodu. Droga idzie murowana ode Lwowa traktem ku Warszawie na Janow, Rawę, Tomaszow, Zamość ku granicy pod Tarnogórą Polską.

9. Zółkiewski Cyrkuł.

Miasta i Wsie znakomitsze.

Zołkiew Miasto niegdyś gniazdo Domu Zułkiewskich, Wielkich Mężow w Radzie Woyny, i Pokoiu, Wodzow

dzow Bohaterów; potym mieſzkalne i dziedziczne Jana 3go Sobieſkigo Króla Polſkiego i Iego Syna Krolewicza Jakoba - trzymał nieiaki czas Tarło Hrabia z Szczekarzewicz Tarło Wojewoda Sandomierſki ale po koſztownym prawie przez kilka Trybunałow Lubelſkich, doſtało ſię z całą rozległością włości Zołkiewſzczyzną zwane w Dom Xiążąt Radziwiłow, Ordynatow Nieświeżkich i Ołyckich - i Dziedzicow włości poſiadanych od Xiążąt Neyburſkich. -- Przepyſzny tu Pałac ozdobiony galeryą z Statuami ſławnych Polaków, malowaniami Batalii Króla Jana pod Wiedniem, Chocimem, Zurawnem z Kaplicą pałacową, z Obrazem z pod gruzow wynalezionym podczas Wiedeńſkiey Woyny - Kollegiata wſpaniała wielu mauzoleami przedniemi znaczney wielkości Obrazami, i wielu oſobliwościami była ozdobiona - Kościoł, (w którym było Ciało Jana Biſkupa Soczawſkiego Męczennika, i które na prozbę Wołochow za rozkazem Zwierzchności oddane;) XX. Bazylianow z Klaſztorem i Opactwem, i Kościoł i Klaſztor XX. Dominikanow i Panien Dominikanek znieſionych, oraz wiele domow murowanych zdobiły to

Mia-

Miaſto - wiele iuż ozdob ſwych utraciło. – tu był Orzeł czarny w klatce za Krola Jana oſadzony, żył do Roku 1782 a przeto żył lat ſto przeſzło. Infułatem ieſt dotąd JW. X. Laſkarys Patryarcha Jerozolimſki.

Krechow mila od Zołkwi ſławne pod laſem przy górze wſpaniały Monaſterem XX. Bazylianow.

Kulikow ozdobne Farnym Kościołem, inkorporowanym przedtym do Infuły Zołkiewſkiey wielu z tego Miaſta, ludzi uczonych edukowanych niegdyś w Szkołach Lwowſkich Jezuickich, Obrządku Ruſkiego na publiczny widok wyſzło. --- Zaſzczyca ſię Miaſto fabryką z wełny, burek, butow, kocow.

Magierow Miaſto z pałacykiem Domu Głogowſkich.

Rawa Miaſto z Klaſztorem Reformatow i Farą pięknie murowaną, Dziedzictwo Domow Rzeczyckich i Głogowſkich - ſławne ziazdem niegdyś dwoch wieku ſwego Bohatyrow i Monarchów Auguſta II. Krola Polſkiego i Piotra Wielkiego Ceſarza Roſſyi.

Niemirow Miaſto JW. Hrabi Stadnickiego, który z przewybornych przymio-

tow,

tow, Cnot i Talentow Damą JW. Hrabianką Krasicką w Małżeńskim pożyciu dożywotnie miłe przepędza momenta.

Mosty wielkie Rudami żelaznemi, i że tuteysi Mieyscy Obywatele w powozach, dla koni cugli, uzdeczek ani ochełznania nie używaią sławne - JW. Karwosiecki Biskup Bakoński Zakonu Franciszkańskiego - Mąż z pobożności, nauk, i przyiemności, nayzacnieyszy, na szczupłych dochodach tuteyszey przestaie Plebanii iako Pasterz Parochij - wart losu lepszego ten mądry, świątobliwy i prawdziwie dobry Biskup.

Krystynopol Miasto dziedziczne niegdyś JW. S. P. Salezego Franciszka Potockiego, Wojewody Generała Ziem Kijowskich, Pana w dziedzictwa wielkich włości nayobfitszego w Polszcze, i było od niegoż zawsze mieszkalne - millionowych intrat była tu konsumpcya przez fabryki Pałacu, Ogrodu, Kościoła i Klasztoru XX. Bernardynow, także Kościoła i Klasztoru XX. Bazylianow - Fary tu nie masz - ale Parafia iest w Ostrowie, w Kościele murowanym - JW. zaś Stanisław Potocki Wojewoda Generał Ziem Ruskich Pan wielkiego rozumu, Patryo-

tyzmu i wſpaniałości dla Oyczyzny, wraz z Zoną ſwą Jozefą Hrabianką Mniſzchowną Kaſztelanką Krakowſką z Emalij Hrabianki Bryluwny urodzoną - jak wielkiego urodzenia, tak wielkich bogactw i Talentow Panią, mieſzkanie ſwe ztąd, w Kray Polſki do Tulczyna przeniesli, tam ulubiwſzy wśrod rozległych włości mieyſce, wſpaniale go ozdobiaią.

Tartakow Miaſto tegoż Pana, wymurowanemi wśrod rynku ſklepami w ciąż ciągnącemi ſię a w ulice podzielonemi, Facyatami w koło rynku z izbami i ſklepami, w rynku i po ulicach, dla Kupcow Moſkalow, Tatarow, Turkow, Niemcow Francuzow wymurowanemi, ozdobne było. Sławne wielkiemi iarmarkami na S. Annę, i ziazdem niezliczonych Panow i Obywatelow ze wſzyſtkich Prowincyi Polſkich iako na dzień Imienin S. P. JW. Wojewodziny - teraz ſmutne, puſtki; okropne przeieżdzaiącym myśli ſnuią.

Sokal Miaſto nad Bugiem, w ktorym Fara i Miaſto murowane - tu JO. Xiąże Imć Kazimierz Poniatowſki Brat Krola Imci Polſkiego ſtarſzy będąc Staroſtą, piękną Rayſzulę z pomieſzkaniem - ſtaynie wielką na Zrebce - ktorych mnoſtwo

prze-

prześlicznych Stad X'ęcia Tego utrzymawanych w Potorzycy i Stojanowie wychodziło, wymurował - także długi a iednostayny ciąg sklepow na przedmieściu Karawany zwanym - był tu na przedmieściu Kościoł z Klasztorem Panien Brygidek - z drugiey strony rzeki Bugu iest obszerny wspaniały i bogaty przedtym Kościoł, na ktorego Kościoła miedzianym dachu wyzłoconemi literami napis sprawiedliwie iest dany *a Domino factum est opus istud, & est mirabile* w rzeczy samey cała ta Fabryka gdyby Miasto iakowe obszerne zaymuiąca mieysce, godne iest podziwienia. JXX. Bernardynow z Klasztorem wspaniałym, Apteką osobną - i wielu Officynami, mieszkaniami szpitalami. - w tym Kościele iest Obraz Matki Boskiey, od Anioła wymalowany a w Roku 1724. Koronowany - w Ołtarzu cale z Hebanu suto srebrem ozdobnym od JW. Michała Potockiego Wojewody Wołyńskiego wystawionym ulokowany - a Koronami Rzymskiemi suto brylantami obsypanemi i blachą całą złotą od JW. Salezego Potockiego Wojewody Generała Ziem Kijowskich ubogacony - Aby uznać to mieysce cudownym bez u-

poru; dosyć powiedzieć, że gdy Chmielnicki Wodz zbuntowanych woysk Kozackich i Tatarskich szedł na zrabowanie mieysca tego - Rzeka Bug płynąca w oczach iego rozdzieliła się, i Kościoł i Klasztor oblała - i tę ninieysze uformowała kępę. On to uznawszy, puhar z którego piiał srebrny na wotum ofiarował.

Rozdzałow Wieś dziedziczna i mieszkalna JO. Xiężny z Hrabiow Cetnerow Sułkowski Pani tych cnot, iż ią słusznie przykładem płci żeńskiey nazwać można.

Perespa Wieś nie daleko Tartakowa pięknym niegdyś Pałacykiem - ulicami wysadzonemi Lipami, i ogrodem od JW. Salezego Potockiego Wojewody Kijowskiego ozdobiona.

Zużel Wieś dziedziczna Hrabiow Siekierzyńskich pałacem ozdobna i ogrodem.

Ulwuwek Wieś pałacykiem zdobi się.

Zabcze murowane Wieś od murowanego domu tak nazwane.

Honiatyn Wieś Domu Ożgow, Pałacem murowanym wygodnym ozdobiona, teraz JW. Dominika Hrabi Cetnera Starosty Stockiego Kawalera Orderu S. Stanisława.

Wa-

Warężż Miasto przedtym Matczyńskich i tu Matczyński Woiewoda Ruski i Faworyt Jana 3go Króla Polskiego fundował XX. Piarow i Konwikt dla ubogiey Szlachty Polskiey, potym Domu Łaszczow --- JW. Biskup Łaszcz Kościoł, Szkoły, Kollegium, Konwikt - i Jego Sukcessor JW. Potocki, Wojewoda Kijowski wymurowali, ozdobili wspaniale, iak się teraz widzieć daią - po zniesieniu Piarow i zamknięciu ich Szkoł, Fara ma bydź przeniesiona do tego Kościoła - Miasto nie ma żadnych murow procz zajezdnego iednego w środku rynku - Miasto to iest teraz Domu Ciesielskich.

Belz Miasto niegdyś Stolica Wojewodztwa, Seymikow, Sądow Ziemskich, Grodzkich, były tu Akta Ziemskie, Grodzkie, Podkomorskie - był tu niegdyś Zamek (którego teraz i śladu nie masz, na kępie błotami oblaney i gdzie tylko sklep ieden ieszcze z Aktami utrzymował się, i do którego po kładkach drewnianych z niebezpieczeństwem iść było można) i Xiążąt udzielnie Panuiących Bełzkich i Mazowieckich - w tym to Zamku, przez długi przeciąg czasu zostawał w Kaplicy, z Konstantynopola przeniesiony

ny Obraz N. Panny, Matki Boſkiey - potym przez Xięcia Opolſkiego na mieyſce Częſtochowy zawieziony - tam dotąd pod ſtrażą XX. Paulinow Cudami ſłynie po całym świecie. Koronowany naydawniey w Polſzcze, w Bełzie zaś na tym mieyſcu ieſt mały drewniany Kościołek - jeſt tu także Kościoł i Klaſztor wcale piękny zmieſionych Panien Dominikanek i Kościoł z Klaſztorem XX. Dominikanow, do którego Nabożeńſtwo z Fary ieſt przenieſione.

Łykoſzyn Wieś w którego ogrodzie dosyć drzew morwowych i robakow iedwabnikow wiele było i bardzo ſię udawały.

Uchnow Miaſto Domu Dzierſzkow piękny murowany ma Kościoł.

Korczow Wieś z Domem mieſzkalnym, Swiężawſkiego, niegdyś Staroſty Pełczyńſkiego.

Korczmin Wieś także domem ozdobna Domu Swieżawſkich niegdyś.

Oleſzczyce Miaſto JO. Xięcia Adama Czartoryiſkiego - Pięknym i porządnym ozdobne Ogrodem, Ratuſzem wſpaniałym Kościołem murowanym i ſzpitalem murowanym - Przedmieście arcy długie ku Sieniawie. *Dzi-*

Dzikow Wieś tegoż z pięknym ogrodem.

Nowa grobla Wieś Tegoż Pana z Amernią miedzianą i pięknemi ſtawami.

Lubaczow Miaſto Ekonomij Ceſarſkiey w lego włości Kuznicę żelazną, gdzie piece wyborne leią, kotły i inne naczynia - huty ſzklanne przednie tu były - ſtawy ma wielkie i liczne.

Potylicz do tey włości należy, fabryką garnkow ſławne, i że w leſie około Potylicza drzewo w ziemi leżące lub trzaſki nie gniią ale ſię petryfikuią, Auguſt III. wielką ſztukę drzewa petryfikowanego z tąd do Drezna zawiść rozkazał.

Lubela czyli Łazy podłe Miaſteczko coby go zaſzczycić mogło, ieſt źrodło pod Auſteryą, idąc ku tak wſpaniałemu Kościołowi iak i ſame Miaſto (choć w środku laſow) arcy dobre i piękne - tu z wielu mieyſc żydzi ieżdżą po te wodę, do rozpuſzczenia wódek na ſzynk, gdyż iey wiele bierze wódka w ſiebie.

Kamionka Rzeczycka do teyże Ekonomii kilkuſet oſady wieś ſławna, tu obrabiaią kamienie młyńſkie.

Rzeczyca Wieś do teyże Ekonomii piękna i oſadna.

Re-

Rebenne Wieś w teyże Ekonomii tym że tuteyſi włościąnie umieli liczyć chorobę z Ameryki po Europie rozmnożoną.

Lubycza Wieś Tey włościanie Obywatele, za czaſow Rzeczypoſpolitey nazywali ſię Kniaziami Lubyckiemi, nie będąc Szlachtą R. 1766. na Seymie, miała bydź obrocona ta Lubycza na dobra Kaſztelanii Bełzkiey - ale gdy rozliczne ſwe Przywileie od Xiążąt Bełzkich, i Mazowieckich, i niektórych Krolow Polſkich okazali na wolność zupełną, i aby żadnych podatkow nie płacili - Rzeczpoſpolita ich przy dawnych Prawach zoſtawiła - tak zaś byli rozrodzeni że ſię w małżeńſtwa z obcemi włościanami nie łączyli, teraz należą do teyże Ekonomii.

Werchrata Wieś z przyległościami była do Stołu Wojewodow Bełzkich - tu Dom wymurował JW. Hrabia Cetner Wojewoda Bełzki - ieſt tu Klaſztor z Kościołem XX. Bazylianow. - tu także obrabiaią kamienie młyńſkie. - Dziedzictwo teraz JO. Zofii z Korwinow Kraſińſkich Xiężny Lubomirſkiey Kaſztelanowy Krakowſkiey razem ze wſią Medyką w Cyrkule Przemyſkim od Kamery nabyte.

Na-

Narol Miasto z dawna Domu Łaszczow, potym Potockich, teraz JW. Felixa Hrabi Łosia Arcy Kuchmistrza Krolestw Gallicyi i Lodomeryi, Wojewody Pomorskiego - Kawalera Orderów Polskich, od tego Pana Pałac na górze za Miastem z Pawilonami, Ogrodem i wszelkiemi Officynami przewyborną architekturą wymurowany. Droga od Miasta do Pałacu nie tylko Lipami roskosznemi wysadzona, ale i pięknemi domami rożnych rzemieślnikow obudowana.

Lipsko Domu Lipskich Miasto tak z Narolem złączone, że na samey granicy miast dla Lipskich i Narolskich żydow iedna Bożnica wystawiona.

Bełżec Wieś z domem mieszkalnym dziedziczna Sukcessorów JW. niegdyś Marcina Lipskiego Vice Prezesa Fori Nobilium i Vice Marszałka Gallicyi i Lodomeryi Krolestw.

Lipe Wieś Gniazdo Domu Lipskich, od której się piszą à Lipe Lipscy iako:

Mircze Wieś od której się pisze Dom Magierow a Mircze Mireccy.

Cieszanow Miasto Domu teraz Zamoyskich z Kościołem i Klasztorem drewniane-

nemi XX. Dominikanow którzy tu i Fary Parochialne zastępuią mieysce.

Łukawiec Wieś iedna do Biskupow Przemyskich *druga* tak nazwana, była Vincentynow Przemyskich teraz do Ekonomii należy.

Kochanowka Wieś Domu Czermińskich pięknym Zwierzyńcem, Ogrodem z Fontannami, Statuami, wygodnym Domem, wysadzonemi ulicami od Dworu do Cerkwi i z obydwoch gościńcow -- teraz w pustki same obfita.

Dobrotwor nad Bugiem wielkie ma lasy, Bugiem liczne tratwy drzewa na przedaż zpuszcza do mieysc bezleśnych.

Rzeki w tym Cyrkule płyną.

Bug - Swinia - Swica - Mosteńka.

Obfituie ten Cyrkuł.

W Barcie Pszczoł po lasach, w Lasy, Huty szklanne w Koźnice żelazne mosteńskie, z tego Cyrkułu Lwow do swych fabryk ma Tarcice, Łaty, gąty Balki; obfituie w Zwierza, Kamienie młyńskie, wapienne, w Grunta mieyscami urodzayne - koło Zułkwi i po za Bełz w Łąki wielkie. Bekasow tu gniazdo i Lwow niemi żywi się.

10. Liski Cyrkuł do Sanoka przeniesiony.

Miasta i Wsie znakomitsze.

Lisko Miasto Domu Hrabiow Ossolińskich, Ratusz murowany, Kościoł Farny z bogatym dotąd Probostwem, wielkie stare Zamczysko mało zdatne do mieszkania - całą tego Miasta ozdobą osobliwie po pożarach w Roku 1785 nastąpionych.

Baligrod Miasto Domu Balow niegdyś sławne Jarmarkami.

Lutowiska wielkiemi Jarmarkami na woły sławne.

Jaćmierz Domu Grodzickich Wieś bardziey niż Miasteczko, tak sławne ma Jarmarki na konie i woły, iż dla koni Szlachty i Kupcow z Krakowskiego, Sandomirskiego z Węgier i Gallicyi wielka liczba; a dla wołow Kupcow z Czech, Szląska, Morawy, Polski, bardzo wiele bywa.

Sanok Miasto stołeczne niegdyś Ziemi Sanockiey, tu bywały Seymiki elekcyalne Sądy Ziemskie i Grodzkie - Kontrakty

na Nawrocenie Swiętego Pawła bardzo liczne -- podczas których zabito tu S. P. J. W. Załuſkiego Kuchmiſtrza Koronnego w Kancellaryi gdy ſię wſzczął tumult rozbraniaiącego. Były tu w Zamku murowanym Akta Ziemſkie, Grodzkie, i Podkomorſkie --- więcey niż od wieku to Staroſtwo było Domu Hrabiow Mniſzchow -- Kościoł Farny pogorzał - Nabożeńſtwo Farne przenieſione do Kościoła XX. Franciſzkanow, przy którym maią Klaſztor. -- Ieſt tu Cerkiew, która ma tytuł Katedry Biſkupiey Był tu i Konſyſtorz Biſkupa Przemyſkiego Ruſkiego.

Rymanow Miaſto Domu Hrabiow Oſſolińſkich: nowo wymurowanym bardzo wſpaniałym z Wieżami niedokończonemi Kościołem - i plebańſkim murowanym pięknie ozdobnym Domem, wſławił to Miaſto JW. S. P. Jozef Hrabia Oſſolińſki Wojewoda Wołyńſki - licznych włości, oſobliwie w tym Cyrkule Pan, i dług śmiertelności wypłaciwſzy w tym od ſiebie wymurowanym Kościele kazał ſię pochować.

Iwoniecz Wieś w miłym położeniu -- tu JW. Jozef Hrabia Oſſolińſki Wojewo-

da

da Podlaſki ulubiwſzy ſobie mieyſce, mieſzkanie według guſtu ſwego ozdabia.

Zagurze Wieś Tegoż Domu, ſławna Klaſztorem XX. Karmelitow Boſych od Stadnickich fundowanych i Kościołem, w którym groby Domu tegoż - w tym Kościele pochowana JW. ze Stadnickich Hrabina Oſſolińſka Wojewodzina Wołyńſka oſtatnia z Domu Stadnickich Dziedziczka.

Kalwarya gdzie ieſt Konwent OO. Franciſzkanów i Kościoł - a przy nim droga Męki Chryſtuſowey według rozmiaru w Jeruzalem

Dynow Miaſto procz Kościoła wſpaniałego Miaſto naſiadłe żydami nie ma żadney ozdoby.

Dąbrowka Wieś pod Dynowem z pięknym Domem niegdyś JW. Podoſkiego Wojewody Płockiego teraz JP. Paryſa dziedzictwo.

Noſtrzec Wieś z Domem i Ogrodem pięknym JW. Michała Hrabi Bukowſkiego Kawalera Orderu S. Staniſława.

Nienadowa Wieś na gościeńcu Węgierſkim do Lwowa piękną z cioſu wyſtawną Kolumną - porządną iak żadna na trakcie tym Auſteryą Ogrodem i Domem ozdo-

ozdobna JW. Hrabi Dębińſkiego dziedziczna.

Biercza małe Miaſteczko.

Dubiecko Miaſto JW. Hrabi Antoniego Kraſickiego dziedziczne porządnym Domem pięknym Ogrodem, którego poprzek droga murowana Węgierſka do Lwowa idzie, pięknym dla Poczty murowanym Domem, wielkiemi dworſkiemi murowanemi ſtayniami ozdobione, a Miaſto coraz wzraſta i powiękſza ſię - ztąd zaś nayſławnieyſze, że wielkiego w tym wieku Męża, Mędrca i Biſkupa ieſt mieyſcem urodzenia, to ieſt JO. Xięcia Jmci Ignacego Hrabi Kraſickiego Biſkupa Warmińſkiego.

Góra S. Michała ſam wierzchołek góry wyſokiey ozdobnym Kosciołem murowanym, Stacyami i Mieſzkaniem XX. Kapucynów miły widok czyni w tym puſtym Kraju jadącym drogą z Węgier do Lwowa.

Brzozow Miaſto rezydencyonalne dotąd Biſkupow Przemyſkich Obrządku Rzymſkiego - Pięknie ozdobiony - wygodny Dom z Officynami dla Dworu Biſkupiego i Gości przybywaiących, wyſtawił JW. S. P. Kierſki Biſkup Przemyſki - Kościoł zaś wſpaniały Kollegiaty - przedziwnie

wnie przyozdobił JW. Sierakowſki potym Arcybiſkup Lwowſki i Seminarium Wincentynów wymurował i ufundował. Kollegiaty Kapituła tak zniesiona iak i inne - Pierwszym Prałatem tey Kapituły Proboſzczem - po S. P. JW. Sierakowſkim Biſkupie Inflantſkim Naſtępca, był JW. JX. Gołaſzewſki i ſam też Nominat Biſkup Przemyſki - niegdyś Audytor Generalny dwoch naſtępnych po ſobie ſwych Poprzednikow Biſkupow, i Kanonik Katedralny Przemyſki, wielkie umiarkowanie, ludzkie i grzeczne z każdym poſtępowanie, roſtropność w użyciu wielkiego rozumu i nauki - te przymioty nie tylko Go każdemu miłym czynią - ale i Monarſze przełożone, taką Mu na wakujące Biſkupſtwo Nominacyą wyrobiły.

Stara Wieś pod Brzozowem Kościołem w którym Ołtarze marmoryzowane, ſztukateryą z gipſu i rzeźbą ſangultem wyzłocone i ambona ozdobne - Kościoł uſłany poſadzką z marmuru z Klaſztorem bardzo wſpaniałym i Ogrodem zniesionych Paulinow - ta Fabryka tak koſztowna ma bydź na Parafią wieyſką obrocona, którey utrzymanie ieſt nad ſiły Parochii.

Iſkrzy-

Iskrzynia Wieś dziedziczna JW. Franciszka Hrabi Bukowskiego sławna murowanym mostem na arkadach na Wisłoku rzece na gościńcu z Węgier do Lwowa.

Jasienica *Wieś* z Stacyą Poczty, dziedziczna Domu Załuskich.

Grabownica Wieś z domem murowanym i ogrodem JW. Hrabi Starzeńskiego.

Besko Wieś z obszerną włością w urodzayne grunta i łąki rozległe obsita dziedziczna JP. Adama Urbańskiego.

Zarszyn Miasteczko niegdyś Jezuitow Krośnieńskich - teraz dziedzictwo JW. Hrabi Siemińskiego.

Mrzygłod teraz do Ekonomii przyłączone.

Bukowsko Miasteczko na Woły i Bydło Iarmarkami sławne.

Dobromil Miasto w Sol obsite, Kościołem, Klasztorem i wybornemi Szkołami XX. Bazylianow sławne było.

Dolina Domu Urbańskich.

Ustrzyki w Iarmarki sławne.

Nowotaniec Domem murowanym i Iarmarkami Miasteczko iest sławne - po Bronickim Marszałku Konfederacyi Sanockiey - który na Konfederacyi życia dokonał, między dwie ieszcze nie dzielne

córy

córy ſpada to dziedzictwo, to ieſt na Imć. Panią Wiktorową i na Imć. Panią Hrabinę Jaworſką.

Chyrow Miaſto Domu Mniſzchow, Iarmarkami na Woły ſławne.

Felſztyn Miaſto od którego ſię piſali wielkiego Domu i zaſług Mężowie Herburtowie.

Rogi Wieś przedtym Krolewſzczyzna; teraz dziedzictwo Imć. P. Bobowſkiego, pięknym Kościołem i wielkiemi Iarmarkami ſławna, z tąd murowana droga do Liſka idzie od Dukli.

Lubatowka z Kościołem, od niey Rzeka imie bierze.

Cergowa Wieś Woda ią tylko od Miaſta Dukli graniczy; ſławna naywyżſzą górą, pod którą Miaſto Dukla zdaie ſię leżeć.

Jaśliſka Miaſto znaczney włości do Biſkupſtwa Przemyślſkiego z dawna należało do Juryzdykcyi Powiatu Bieckiego a Województwa Krakowſkiego.

Rzeki płyną w tym Cyrkule.

San - Sanoczek - Wiſłok - Czarna Solinka - Oſława - Huſnica.

Obſtuie ten Cyrkuł.

W Pſtrągi - Woły karmne, Laſy, Łąki, Kamień wapienny i do muru, w Sol warzoną, w Zboża oſobliwie Owies i Przenicę. Droga tu idzie brzegiem ſamego Cyrkułu z Węgier do Lwowa, i od Dukli na Rogi do Liſka.

xx. Samborski Cyrkuł.

Miaſta i Wſie znakomitſze.

Sambor Miaſto Stołeczne Cyrkułu i Ekonomii J. C. K. A. M. Zamkiem, gdzie Dyrekcya Ekonomii i Solna ozdobne, Miaſto po wielkiey części murowane - Kościoł Farny, przy którym ſtaranie o duſzach mieli XX. Wincentyni, ieſt tu ieſzcze Kościoł i Klaſztor XX. Dominikanow. Znieſione zaś Panien Benedyktynek, XX. Bernardynow od S. Kapiſtrana tu wprowadzonych i XX. Jezuitow Kościoły i Klaſztory -- Szkoły niegdyś Jezuickie potym Łacińſkie ſą tu znieſione - tylko ſą Normalne. Sławny tu ieſt Młyn na którego Intracie cały prawie funduſz XX. Jezuitow tuteyſzych za-

le-

leżał. - Ieſt tu i Katedra Biſkupa Przemyślſkiego Ruſkiego.

Komarno Miaſto dziedziczne JW. Hrabi Michała Ogińſkiego Hetmana W. X. L. Kawalera Orderów Polſkich i Roſſyiſkich - Który to Pan cuda Patryotyzmu robi, a nie parcyalnie ſądząca potomność uwięczać ie będzie - przez bicie kanałow złączenie Muchawca z Prypeciem Rzek a przez nie od Morza Baltyckiego przez Wiſłę, Bug, Muchawiec, z Muchawca przez Prypeć, Dniepr, do czarnego Morza, oſuſzenie błot Pińſkich, Poliſkich, przez którą rozległość i ptak nie przeleciał, teraz million rąk pracowitych wyżywić ſię może. Iego to dzieło - uſypana grobla przez błota Pińſkie i Poliſkie - przeiazd kilkudzieſiąt mil ſkróciła z Polſki do Litwy a ztąd łatwieyſzy handel dwom narodom podała - On Xiążęcego tytułu a iſtotnie ſobie z prawa natury należącego, iako z Xiążąt Udzielnych pochodzącemu od Rzeczypoſpolitey ofiarowanego nie przyiął, On kontent z czynow ſwoich że mu ſama cnota i cnotliwe czyny ſą wewnętrzną nadgrodą - całą chwałę z wybitych kanałow, z oſuſzonych błot, z uſypanych grobel na exekwuiących ſwe

rozkazy, że pilnie dopełnili, z lat: kontent że Iego Przyiaciele znaydą przynaymniey nadgrodę - gdy sam nic nie pragnie, kontent z siebie i cnoty swoiey - Tego to Pana Miasto Stawem stu tysięcy intratnym iest sławne.

Turka Miasto w górnym Kraiu, Domu Kalinowskich; przedtym dziedzictwo; wiele ma ozdob w domu i ogrodach - Rezydencyą Missionarzow Jezuitow niegdyś sławne.

Drohobycz żupami Soli warzoney sławne, w tym Mieście był Kościoł i Klasztor XX. Karmelitow Belgow Kongregacyi - który to ieden szczególnie Klasztor ci Xięża mieli, nie tylko w Gallicyi ale i w całey małey Polszcze, maią tu także Kościoł i Klasztor XX. Bazylianie.

Stare Miasto.

Starasol Ekonomiczne żupami Soli warzoney sławne, iako i wiele mieysc iest takich w tym Cyrkule.

Straszowice Rezydencya zimowa Biskupow Przemyślskich Ruskich.

Laszki Miasto dziedziczne JW. Jozefa Hrabi Mniszcha Grandmetra Gallicyi z bardzo wspaniałym i bogato ozdobionym Pałacem i Kościołem Farnym.

Plo-

Pleszowice od którego się wielki Dom Fredrow pisał - iako to Maxymilian Fredro wprzod Kasztelan Lwowski potym Woiewoda Podolski - wielu dzieł uczonych Pisarz, Biskup Przemyski i inni.

Brygidow Miasto cudzoziemcami kolonistami osadzone a od nazwiska JW. JP. Jozefa Graffa S. R. I. de Brigido Gubernatora Krolestw Gallicyi i Lodomeryi nazwane.

Czaple Wieś Rezydencyą niegdyś JW. Borzęckiego Podstolego Koronnego Kawalera Orderów Polskich zaszczycona z tąd nie daleko iest Kościoł i Klasztor S. Anny XX. Karmelitow dawney Obserwancyi - Domu Borzęckich Fundacyi.

Wroblowice Mieszkaniem letnim JW. Ustrzyckiego Kasztelana Inowłodzkiego Kawalera Orderów Polskich niegdyś zaszczycone - a teraz stała Rezydencya J. W. IEYMCI Pani z Siemianowskiey Ustrzycki Kasztelanowy Inowłodzki Damy Orderu Krzyża Gwiazdowego.

Ławrow Sławne wielkim Manasterzem JXX. Bazylianow i niegdyś zachwalonemi wielce Szkołami Ichże teraz zniesionemi.

Rudki Wieś sławione w Kościele Farnym Cudownym Obrazem Matki Chrystusowey.

Michałowice Wieś dziedziczna i mieszkalna JW. Remigiana Barona Karnickiego.

Rzeki płyną w tym Cyrkule.

Oppir - Orzwa - Stryi - Bystrzyca Niestr zaczyna się pod Smereczką Wsią a San pod Borynią Wsią, bardzo blisko są żrodła od siebie zktórych pierwsza płynie do Morza czarnego, druga do Baltyckiego.

Obfituie ten Cyrkuł,

W Sol warzoną, Wołow mnóstwo, które pomiędzy góry na żyznych się dolinach pasą - w Góry mineralne - w lasy obfite do warzenia soli - w Tutiuny - - w urodzayne grunta ku Lwowu - w Ryby z wielkich stawow - w Zwierza, Pstrągi. Droga tu od Sambora do Lwowa i od Węgier na wyrawę.

x2 Cyrkuł Stryiski.

Miasta i Wsie znakomitsze.

Stryi Miasto dziedziczne JW. Michała Wielchorskiego bywszego Kuchmistrza W. X. L. Kawalera Orderu Orła Białego Deputata Stanow Królestw Gallicyi i Lodomeryi; Pałacem rezydencyonalnym, a w nim przewyborną Biblioteką z Francuzkich nayprzednieyszych Autorow złożoną - o tey Bibliotece nayuczeńszych ludzi zdanie - iż wybor nayprzednieyszych Autorow - a w takim zbiorze Wersalski gabinet mieć może. Ten Pan na iakie poważenie u Monarchow zagranicznych zarobił sobie - Paryż, Drezno, Wiedeń zaświadczyć może - iak wielki Amator Literatury tak i Muzyki - we wszystkim wytwornego gustu - Dobra te były przedtym Domu Xiążąt Poniatowskich.

Skole Miasto Xiążąt Czartoryiskich pograniczne handlowne.

Zurawne Miasto Sławnę Batalią Zurawińską za Krola Sobieskiego.

Zydaczow przedtym Powiatowe.

Ka-

Kałuſz Miaſto, Kościoła Parochialnego tuteyſzego Proboſzczem teraż WJX. Alexander Brodowſki przez wiele lat wprzod, w Szkołach, potym w Akademii Lwowſkiey Jezuickiey Profeſſor Filozofii i Teologii, Sławny Tłumacz Kazań Francuzkich de la Rüe i innych dzieł Autor.

Bolethow

Woynilow

Dolina

Zurow

Buſzowice

Jezupol. Kościoł i Klaſztor ieſt XX. Dominikanow.

Sokołow Te wſzyſtkie Miaſta żupami warzoney Soli, Iarmarkami na woły handlem Soli i Tutiunu ſławne.

Popiele Wieś Gniazdo Domu, i Przezwiſka Popielow.

Horożanka Miaſto Domu Hrabiow Bilſkich teraz JW. JP. Rogalińſkiego Wojewody Inflantſkiego Kawalera Orderow Polſkich.

Konkolniki w tuteyſzym Kościele Obraz Pana Jezuſa Ukrzyżowanego cudami ſłynie.

Zło-

Złotniki Wieś przedtym Worcela Kasztelana niegdyś Halickiego i Kawalera Orderu S. Stanisława.

Potok Miasteczko z Klasztorem i Kościołem Dominikanow.

Podhorce Miasto niegdyś JO. Xięcia Jabłonowskiego Wojewody Nowogrodzkiego Kawalera Orderu S. Ducha Francuzkiego, dziedzictwo.

Zawałow Miasto dziedziczne tegoż Pana.

Rzeki płyną w tym Cyrkule.

Łepa - Kotopeć - Swieca - Niestr, Stryi.

Cyrkuł ten obfituie.

W Sol, Tutiuny - Zboża wszelkiego gatunku - Ryby - Lasy do warzenia soli obfite i do budowli - Góry mineralne - Kamienie do muru, ciosu, i wapienne, Pstrągi, Jelenie.

13. Lwowski Cyrkuł.

Miasta i Wsie znakomitsze.

Lwow Miasto Stolica Królestw; Rezydencya Gubernatora, Komendy Generalney, Woyska w Kraju będące-

cego, Trybunałow Apellacyi i Fori Nobilium, Deputatow czyli Reprezentantow Stanow Krajowych; Kaſſa całego Kraju, Bucchalterya, Kancellarye, Gubernialna, Oboyga Trybunałow, Tabuli Krajowey, Fiſci, Pupillarna, Kambialna, Magazynowa, Konſkrypcyonalna, Woyſkowa, Indzynierow, Uregulowania Podatków, Szpitalna, Adminiſtracyi Dominiorum, Solna, Menniczna Taxaturæ, Intereſſow Duchownych, Szkoł, Altyleryi, Celna, Drogowa, Tabaczna, Papieru Stęplowanego - Mieyſka, Nacyi Ormiańſkiey, Zydowſka - Policyi, i tyleż Dyrekcyi - tu nowa za Miaſtem wymurowana Prochownia - za Klaſztorem Dominikańſkim zbrojownie - tu Lazaret generalny Woyſkowy, tu Apteka Woyſkowa dla II. Cyrkułow - tu ſkład Mundurów i potrzeb Woyſkowych, tu Akademia, tu Szkoły Cyrkularne iedne z pięciu w całym Kraju, tu Szkoły Normalne - tu Dyrekcya Monopolii mięſa koſzernego dla żydow na cały kray - tu Krayzamt Cyrkularny, Kaſſa Cyrkularna i wſzyſtkie Officia iak w innych Cyrkułach - Tu znowu na Kray cały Kommiſſya hydrauliki, tu oſobne departamenta in-

te-

teressow iako to Dobr po Jezuickich - osobna dobr innym odebranych Duchownych - Interessow Krolewszczyzn wtenutach, chłopskich, Architektury czy budownicych w Stolicy i Kraju, Legitymacyi Szlachectw, Aktow ze wszystkich Grodow i Ziemstw z całego Kraju tu zwiezionych, *Zatorskie* Ziemskie, Grodzkie, Podkomorskie. *Sądeckie* Ziemskie, Grodzkie, Podkomorskie. *Czhowskie* Zienıskie. *Bieckie* Ziemskie, Grodzkie, Podkomorskie. *Pilźnieńskie* Ziemskie. *Sanockie* Ziemskie, Grodzkie, Podkomorskie. *Przeorskie* Ziemskie *Przemyślskie* Ziemskie, Grodzkie, Podkomorskie. *Zydaczewskie* Grodzkie. *Trębowelskie* Grodzkie. *Halickie* Ziemskie, Grodzkie, Podkomorskie. *Buskie* Ziemskie, Grodzkie, Podkomorskie. *Bełzkie* Ziemskie, Grodzkie, Podkomorskie. *Horodelskie* Grodzkie. *Grabowieckie* Grodzkie; tu są razem zwiezione - tu przywileie Miast, Wsiow, i Osob Swieckich i Duchownych in originali oddane. Tu Archiva Kapituł krajowych - owszem i pogranicznych Krakowskiey, Sandomirskiey, Chełmskiey i Kamienieckiey - tu Archiva prawie całego Duchowieństwa

ma-

małey Polski, którzy tu Possessye lub Kapitały mieli - tu Metryki *per extensum* Slubow, Chrztów, Pogrzębow wszelkiey Religii i Stanów - tu wszystkie brevia na Odpusty Protonotarye i Notarye Rzymskie, na Bractwa, Retencye, tu Biblioteki z całego Kraju po zniesionych Zakonach, i wszystkie Inwentarze, Regestra Ekonomiczne, i dokumenta do ich Dobr tu Drukarnia Gubernialna JMC. Pani Pillerowy tryt całey ulicy zaymuiąca i druga JPana Szlichtyna. tu nowa Drukarnia Gazet Francuzkich, i żydowska, tu Drukarnia Ruska - tu Kancelarye Duchownych Konsystorzow Arcybiskupów Rzymskiego i Ormiańskiego i Biskupa Ruskiego, o! iak to na same papiery wiele składow potrzeba, nie rachuiąc publicznych przedaynych Księgarni, Gazet publicznych Affiszow, Publikacyi, Edyktow, Mandatow niezliczonych, coż dopiero ludzi do tego. Tu iest Stolica Arcybiskupa Obrządku Rzymskiego, którego Jurisdykcya Duchowna rozciąga się nad Cyrkułami Lwowskim, Zułkiewskim, Brodzkim, Tarnopolskim, Brzeżańskim, Stryiskim, Stanisławowskim, Zaleszczyckim, *Przemyślskiego* zaś Biskupa Jurisdykcya

nad

nad Cyrkułami Liſkim, Rzeſzowſkim, Przemyślſkim, Samborſkim, Zamoyſkim. *Tarnowſkiego zaś* Myśleniecklin, Sądeckim, Bocheńſkim, Tarnowſkim, Dukielſkim. Tu także Arcybiſkup Nacyi Ormiańſkiey ma Stolicę, którego nietylko Jurysdykcya nad Ormianami w całey Gallicyi i Lodomeryi ale na Wołoſzczyznie w Polſzcze i Litwie gdzie ſię tylko Uniaci Ormianie znayduią, iako to w Jaſſach, w Warſzawie, w Wilnie, w Mińſku, w Grodnie, Nowogrudku, w Piotrkowie, Kamieńcu, Zwańcu, Lublinie i innych. Tu także ieſt Stolica Biſkupa Ruſkiego Obrządku, który ieſt oraz Biſkupem Halickim i Kamienieckim i Iego Duchowna władza nad Obrządek Ruſki trzymaiącemi Obywatelami rozciąga ſię w Cyrkułach Lwowſkim, Brodzkim, Tarnopolſkim, Zaleſzczyckim, Staniſławowſkim, Stryiſkim, Brzeżańſkim. *Biſkupa zaś Przemyslſkiego* Obrządku Ruſkiego nad Cyrkułami Zamoyſkim, Zułkiewſkim, Przemyślſkim, Rzeſzowſkim, Samborſkim, Liſkim, Dukielſkim, Sandeckim. Cyrkuły zaś Myślenicki, Bocheńſki i Tarnowſki Cerkiew i oſiadłych Ruſi nie maią. - Tu Zakonow wſzyſtkich,

kto-

które ieſzcze nie znieſione ze wſzyſtkim, mieſzkaią Prowincyali - gdyż wizytować nie mogą tylko za pozwoleniem Gubernii i Dyecezalnego Biſkupa - a ci ſą XX. Dominikanow, Franciſzkanow, ktorzy ſą z Miaſta przenieſieni do Kapucynow Klaſztoru niegdyś Bernardynow, Reformatów, Bazylianow, Auguſtyanow, Karmelitow Trzewikowych, Boſi ſą ztąd oddaleni iako i Kapucyni - że zaś tu Bonifratrow nie maſz, kilka ich mieſzka w Przemyślu; Benedyktynow Klaſztor ieden tylko w Tyńcu, Cyſterſow w Czyrcu, Kanonicy Grobu Chryſtuſowego w Przeorſku i Lezayſku trzymaią Beneficia, i Kanonicy de Pœnitentia maią Klaſztor przy Farze w Trzciany, inne Zakony ſą tu znieſione, iako to: Jezuitow, Teatynow, Wincentynow, Obſerwantow, Dominikanow, Paulinow, Trynitarzow, Norbertanow, inni ſię ſami znieśli iako to XX. Piarowie, ktorzy ſię z Kollegium roziechali, procz Rzeſzowſkiego, gdzie Ich dwoch lub trzech mieſzka. Panien zaś Zakonnych ſą tu Klaſztory Benedyktynki Obrządku Rzymſkiego, drugie Ormiańſkiego, Panny Sakramentki, i Panny Charytki - Znieſione zaś Domini-

kan-

kanki, Bernardynki, Brygitki Karmelitanki Bose i Trzewikowe, Duhaczki de Saxea nietylko tu ale i w całym Kraiu. - Tu Seminarya dwoie na cały Kray, iedne dla Obrządku Rzymſkiego i Ormiańſkiego, drugie dla Ruſkiego. -- Prócz Katedry Arcybiſkupiey w tym Mieście, w którym Kościele ieſt Koronowany Obraz Matki Boſkiey przenieſiony, z Kaplicy przedtym przechodniey, która iuż zdemoliowana, od JW. JX. Wacława Hieronyma Hrabi Sierakowſkiego, Arcybiſkupa Lwowſkiego Konſyliarza Aktualnego taiemnego J. C. K. A. Mci Kawalera Orderow S. Stefana i Orła Białego bardziey Fundatora, niż Reſtauratora Kościoła Katedralnego, po poświęceniu przez niegoż tego Kościoła, do Ołtarza wielkiego, a za Dekretem przyſłanemi z Rzymu Koronami przez niegoż koronowany. Przedtym to Obrazem - - Michał Xiąże Korybut Wiſzniowiecki, potym Krol Polſki iadąc na Elekcyą po abdykacyi Jana Kazimierza gdy ſię modlił przedtym Obrazem, świeca dobrowolnie z lichtarza ſtoiącego na Ołtarzu, aż za kratki, do nog ſię Iego zſunęła i cudownie ſię tam zapaliła, - w tym to

Ko-

Kościele wiele iest Kaplic i Ołtarzow z znamienitemi Obrazami i z znacznemi od rożnych nadanemi fundufzami, iako to Wifzniowieckich, Jabłonowfkich Xiążąt, Humieckich, Wieniawfkich, Krzyfztofowicza i innych. - Jest Parochialnych Kościołow Obrządku Rzymfkiego ośm: to iest *Pierwszy* Bożego Ciała przedtym Dominikańfki, w którym iest Obraz N. Maryi Panny koronowany Koronami z Rzymu przyslanemi od Mikołaia Geralda Wyżyckiego Arcy-Biskupa Lwowfkiego Kawalera Orderu Orła Białego w Roku Iubileufzu wielkiego 1751. a tak i Akt Koronacyi i Kościoł ten Lwowski prawdziwie Watykan (wielkiego dowcipu i znaiomości Architektury JW. S. P. Witta Generała Leytnanta i Kommendanta Fortecy Kamienieckiey Kawalera Orderu S. Stanisława dowod) choynością Domu Potockich stanęły. - *Drugi Parochialny* Kościoł Nawidzenia N. Maryi Panny przedtym Karmelitow Trzewikowych na Halickim przedmieściu. - *Trzeci Parochialny* Tu była od Wacława Sierakowskiego przez Synod Dyecezalny Kollegiata ustanowiona pod tytułem Panny Maryi śnieżney. - X, zaś S. P. Du-

ralski

talſki Kapłan świecki Pleban tameczny, tak iak ſię teraz widzieć daie, z oſtatnich puſtek ozdobny zrobił Kościoł, ſwoim koſztem. - *Czwarty Parochialny* S. Marcina z przyiazdu od Zuikwi przedtym Karmelitow Trzewikowych - Kościoł ten malowaniem, zwierciadłami, ślicznie ozdobił S. P. X. Barſzczewſki zacny zaſługami w ſwym Zakonie. Przy tym Kościele był Szpital wyſłużonych żołnierzow Polſkich przedtym pod Rządem Generalnych Sędziow Woyſkowych, potym Kommiſſyi, a na koniec, Departamentu Woyſkowego. *Piąty Parochialny* S. Antoniego przedtym XX. Franciſzkanow Fundacyi Xiążąt Wiſzniowieckich dla zaſłużonego w Ich Domu Xiędza Michałowſkiego, który dożywotnim tam był Gwardyanem wymurowany. *Szoſty Parochialny* S. Mikołaia na przedmieściu Halickim na ulicy pod Haliczą Górą zwaney, przedtym XX Trynitarzow, fundacyi zacnego Domu Broniewſkich, ten Kościoł pięknym malowaniem z inkruſtacyą ozdobiony, ſłynie Obrazem S. Jana Nepomucena, ieſzcze przed Iego Beatyfikacyą nie tylko Kanonizacyą cudami znamienitym, i które w proceſſie Beatyfikacyi i Kanonizacyi

 umie-

umieſzczone. *Siodmy Parochialny* S. Magdaleny - przez JO. Taidę Xiężnę Wiſzniowiecką Kaſztelanową Krakowſką a rodzoną Sioſtrę Krola Staniſława Leſzczyńſkiego, gdy habit i Regułę życia Zakonnego w Klaſztorze Lwowſkim Panien Dominikanek przyięła, rozſzerzony i ozdobiony. *Oſmy Parochialny* S. Anny między ſtykaiącemi ſię murowanemi drogami Wiedeńſką i Węgierſką w cyplu. - Przy Pałacu Gubernialnym - *Kościoł Niemiecki Nacyonalny* przedtym Jezuicki przednim malowaniem, Ołtarzami z miedzi wyzłacaney ſuto, marmoryzowanym wielkim Ołtarzem ozdobiony. - Znieſiona przy nim Kaplica, z ſławnego Cucołowſkiego Ogrodu, który teraz puſty, i Domu JW. Dziedużyckiego Koniuſzego W. Koronnego przenieſiona, w drogie Obrazy, w ściany zwierciadłowe, liczne Relikwie w ſrebro oprawne ozdobiona - Ciała Relikwie S. Benedykta Męczennika z niey maią ſwoy Ołtarz. W tymże Kościele ieſt trumna Marmurowa puſta - ktorą JW. Wyżycki Arcy-Biſkup Lwowſki, wielkim koſztem nie tylko wyrobioną ale i z za Krakowa, ſprowadzoną, całego pawimentu Kościel-

nego

nego ſklepienie wprzod złamawſzy - w grobie ią średnim ulokował, i znowu pawiment zaſklepiwſzy poſadzkę ułożono. Bog ſam wie cel iey od ſiebie przeyzrany - z tegoż Kościoła grobow wyproſił JW. Szczęſny na Xięſtwie Poryckim Czacki Kawaler Orła Białego, Bywſzy Podczaſzy Koronny, trumnę z ciałem S. P. Samuela z Oſſy Ożgi Biſkupa Kijowſkiego, prawdziwie Swiętego Biſkupa, które do Katedry Biſkupow Kijowſkich przewiozł do Zytomierza od JW. Ożgi fundowaney - i tam koſztem JW. Czackiego iako Biſkup i Fundator w właſnym pochowany Kościele. *Kościoł* zznieſionych Obſerwantow Dominikanow na Ewangelikow ma być obrocony. *Kościoł Katedralny* Arcy-Biſkupa Ormiańſkiego, ktorą Katedrę poſiada JW. JX. Tumanowicz Arcy-Biſkup - wielkiey nauki, wielkiey świątobliwości, pokory i przymiotow - prawdziwie ieden z pierwſzego wieku Kościoła Biſkupow Biskup. - z Kościołem Katedralnym złączony ieſt Klaſztor Panien S. Benedykta zwanych Ormiańskich, iakoż, że ta nacya zacna, w całym świecie ma ten ieden w Unii z Kościołem Rzymskim Klaſztor - prze-

to Unici z Armenii, Persyi, Turek, Grecyi, wiele Panien z bogatemi posagami, Rodzice i krewni tu przysełali, ale wiele też Szlacheckich Familii Polskich Dam znayduią się w tym Klasztorze. - *Kościoł Katedralny* Obrządku Ruskiego pod tytułem S. Jerzego, wielka ozdoba Lwowa z wspaniałym Pałacem Biskupim, na boku iednym z Klasztorem XX. Bazylianow, na drugim z takimże pomieszkaniem dla Kapituły Katedralney i Kleru Swieckiego, z Ogrodem w kondygnacyę z prospektem, na całe Miasto z przedmieściami. - Tę Fabrykę zaczął Mąż nie porownaney sławy od Synodu Zamoyskiego ieszcze, z rozumu, gorliwości, ludzkości, powagi, wspaniałości duszy i serca Atanazy Szeptycki Metropolita całey Rusi i Biskup Lwowski R. 1744. a dokończył to wiekopomne dzieło JW. Leo na Szeptycach, Malczycach, Szeptycki Metropolita całey Rusi Biskup Lwowski i pierwszy z Obrządku tego Kawaler Orła białego i S. Stanisława. We wnątrz ozdoba tey wspaniałey Swiątnicy, losem rozrządzaiącey Opatrzności poruczona zostaie JW. Bielańskiemu Biskupowi Lwowskiemu Halickiemu i Kamienieckiemu ninieyszemu,

mu W Mieście *Cerkiew* nazwana Wołoska Parochialna, nie tak obszerna iak wspaniała z ciosu samego i z wieżą murowana. O innych Kościołach, których przedtym (procz Cerkiew i Bazyliańskich Klasztorow) Rzymskich i Ormiańskich, Parochialnych i Zakonnych płci oboyga 48 w Mieście i na przedmieściach znaydowało się, i co który Kościoł miał w sobie szczegulnieyszego, dla aktualney a ustawiczney nietylko Miasta tego ale i Kraiu całego reformacyi i przeistoczenia, uwiadomić Czytelnika nie można, gdyż było by to mu opisać, co było a nie iest, lub nie będzie - Zamilczeć tylko nie można sławnego wspaniałego Kościoła z Ciosu i Klasztoru XX. Bernardynów dotąd - w którym uwielbione Kości S. Jana z Dukli tegoż Zakonu, cześć odbieraią za łaski Boskie przez przyczynę tego Swiętego świadczone - iest tu i ręka prawa S. Stefana Krola Węgierskiego, którey Autentyczne dowody z rozkazu nieśmiertelney a nie odżałowaney Pani i Monarchini Maryi Teressy Cesarzowy, przeszły Gubernator JW. Graff de Aversperg przeyrzał i uznał za nie zawodne. - Ku ozdobie tego Kościoła S. P, JO. August

Xią-

Xiąże Czartoryiſki Wojewoda Generał Ziem Ruſkich dwa tyſiące Czerwonych Złotych na wyzłocenie ſamego tylko gzemſu Kościelnego, według otaxowania i umowy rzemieślnikow oddać kazał do rąk JX. Dziękońſkiego ſławnego nie tylko w Zakonie, Oyczyznie, ale i w całym Kościele niegdyś Męża - przy tymże także Kościele w Klaſztorze arcywſpaniałym i obſzernym była publiczna Biblioteka ozdobiona, i w Kſięgi liczne a ſzacowne ubogacona, koſztem, przemyſłem, i ſtaraniem JX. Wenantego Tyſzkowſkiego po kilka razy Prowincyała Ruſkiego, Definitora całego Zakonu, Komiſſarza Generalnego Ciſalpińſkich Prowincyi, a z urodzenia zacnego z Domem JO. Xiążąt Sapiechow blisko zkolligowanego, i już zmarłego. W Mieście z Klaſztoru XX. Trynitarzow Akademicki Pałac, a z wſpaniałego i drogo ozdobnego Fundacyi Domu Wielohurſkich Kościoła, Biblioteka Akademiczna. Iak zaś z iedney ſtrony Miaſta zdobi Katedra i Pałac Biſkupa Ruſkiego, tak z drugiey na przeciw fabryka niegdyś XX. Piarow, wielkim koſztem JX. niegdyś Samuela Głowińskiego Biskupa Hebrońskiego Sufragana Lwowſkie-

ſkiego wyſtawiona z gruntu - za tę koſzta millionowę na fabrykę i funduſz dla Piarow, Szlachty, i Klerykow, aby edukacyą brali w tym Domu na Dobrach Winniki uczynionym, był ozdobiony Orderem S. P. Szufragan Krzyża małego S. Stefana - Dom JP. Preſchla w ktorym ſtali Xięſtwo Roſſyiſcy przeieżdzaiący do Wiednia - a tego Roku Ceſarz Imć. i obok Dom JP. Tworzyańſkiego i ſetne co raz wzraſtaiące wſpaniałe nowe Domy w Mieście i na przedmieściach bronią zupełnego opiſania aby doſkonałey, która w czaſie ſpodziewana, nie uiąć Miaſtu temu zaſzczytow wſpaniałości - - Przedmieść niektórych opiſania opuścić nie mogę a te ſą.

Znieſienie nazwane, że tu Jabłonowſki Hetman W. Koronny Kaſztelan Krakowſki zbił Turkow i Tatarow, odparowawſzy zupełnie Tatarow i Turkow od Miaſta, Znieſienie nazwane; i tuby nayprzyzwoitſze mieyſce było, dla Koloſſu tego Bohatera, który ſtał w dziedzińcu Pałacu teraz Gubernialnego a przedtym Collegium Jezuickiego - gdzie był na przeciw Szkoł wyſtawiony - aby Młodź Polſka

ſka do rowńych ſię dzieł zachęcała i mi- łości Oyczyzny.

Pruſſy od Przydomku JO. Jabłonow- ſkich Domu że tam dokonał porażki tych- że nieprzyiacioł - teraz w poſſeſſyi JW. Ludwika Wilgi Woiewody Czerniechow- ſkiego, Kawalera Orderow Polſkich.

Syxtowka od Imienia Syxta V. Papie- ża za rozkazem Magiſtratu i Miaſta całe- go nazwane, a to na zawdzięczenie, że ten Papież w nadgrodę za przyſłane licz- ne argumenta broniące Niepokalanego Poczęcia Panny Maryi od Miaſta Lwowa -- do Herbu tegoż Miaſta Lwa na trzech górach, przydał ze ſwego Herbu Gwiazdę - - Są tu inne przedmieścia albo raczey Juryzdykcyę od nazwiſk Familiy Pol- ſkich nazwane, iako to, Sieniawſzczyzna, Potoczczyzna, Jabłonowſzczyzna, Wi- śniowiecczyzna, Głogowſzczyzna, Ku- ropatniczyzna, Bełzecczyzna zwane. --- Miaſto, to Oyczyzna wielkich Mężow i ſławnych w potomności, iako to Leopoli- ty, Solſkiego Geometry, nad którego Hidrauliki lepſzey Europa nie ma; Boi- ma Aſtronoma i Mandaryna w Hinach; Gordona, Skrobiſzewſkiego, i naſzego wieku JX. Grzegorza Piramowicza Kano-

nika

ñika Katedralnego Kamienieckiego Sekretarza Komiſſyi Edukacyinyi i Xiąg Elementarnych w Króleſtwie Polſkim.

Przeſtrzelce przy gościńcu murowanym nie daleko Janowa, ieſt Cerkiew drewniana od lat kilkuſet ſtoiąca, od niey nie opodal ſą podziemne Katakumby, takie iakowe ſą w Rzymie, Kijowie, i nie daleko Kamieńca Podolſkiego, to ieſt w Ormianach, teraz w Poſſeſſyi J. W. JP. Mirzejowſkiego Strażnika Polnego Koronnego Kawalera Orderu S. Stanisława, będacych niegdyś Jezuickich.

Janow Miaſto ślicznym Kościołem, koſztem niegdyś mieyſcowego Plebana S. P. Smokowſkiego wymurowanym, ale dla śmierci Iego wę wnątrz i ze wnątrz ieſzcze nie dokończonym, - tu leży ciało zmarłey S. P. Pani. JO. z Xiążąt Czartoryiſkich Poniatowſki Kaſztelanowy Krakowſki, Matki Panuiącego Krola Imci Polſkiego - Pamiątka grobu tey Pani w kruchcie na wſpaniałym marmurze wyryta. Miaſto w Stawy piękne i rybne, i w malenniki obfite, - przedtym choć na Warſzawſkim Trakcie tak było nieporządne, że procz chleba i ſurowego Mięſa nic doſtać do pożywienia nie można było,

ło, znać że głodny Wierszopisz przeieżdzał tędy, gdy w iedney Austeryi na ścienie napisane tę czytałem wiersze.

Civitas an villa? rerum cogitatio nulla
Nam potius mulier, quam cibus esse potest.

Malczyce Wieś pięknym Domem, Ogrodem nad wielkiemi Stawami od JO. Xięcia Imci Kazimierza Poniatowskiego bywszego Podkomorzego Koronnego ozdobione. . Piwami niegdy sławne a pamiętne nieodżałowaną a świątobliwą śmiercią JO. z Xiążąt Czartoryiskich Poniatowski Kasztelanowy Krakowski - dziś iest dziedzictwo JW. na Szeptycach Szeptyckiego Kasztelana Przemyślskiego Kawalera Orderu S. Stanisława.

Zimnowoda Wieś Piękna tu osada i porządna Kolonistow zagranicznych, dzieło Monarchiczne prawdziwie, takich w Gallicyi iuż iest wiele w Ekonomiach Niepołomskiey, Sandomirskiey, Samborskiey, Sandeckiey pod Zamościem i pod Podhaicami.

Kulparkow Domek dla rozrywki w tey wiosce piękny.

Lu-

Lubień Wieś JW. Anny z Rzewuſkich Humiecki Miecznikowy Koronny, wodami mineralnemi ſławna.

Obroſzyn Wieś ozdobna Pałacem mieſzkalnym Arcybiſkupow Lwowſkich, a ſławne mieyſce świątobliwą śmiercią Wacława Hrabi Sierakowſkiego Arcybiſkupa Lwowſkiego.

Nawarya Wieś Domu Wieniawſkich piękny tu Kościoł wymurował S. P. Stefan Mikulſki Archidyakon Katedralny i Officyał Generalny Lwowſki ſwoim koſztem iako też w Buſku i Łopatynie.

Doliniany Gniazdo Domu i Imienia JW. Barona Doliniańſkiego teraznieyſzego Stanow Gallicyi Deputata.

Krzywczyce Wieś od JW. Potockiego Podkomorzego Koronnego pięknym Pałacykiem ozdobiona, a Auſterya od wielu lat - tam bywaią z Miaſta ſpacyery czyli dzikie promenady.

Winniki Wieś niegdyś dziedziczna JW. Maryanny z Potockich *1mo voto* Jabłonowſki *2do voto* Tarłowy Woiewodziny Lubelſki, Pani prawdziwie świętey (która razem w iednym że czaſie żyiac we Lwowie mieſzkaiac z JO. Xiężną Jabłonowſką z Domu Francuzkiego de

Be-

Bethun Wojewodzina Ruſką, były prawdziwemi Matkami Uboſtwa, Sierot, Wdow, Panien, Duchowieńſtwa, Kościołow, Klaſztorow, wkrotce po ſobie zmarłe, i w iednymże grobie Kościoła Jezuickiego były pochowane) w tey Wſi był Dom i Kaplica domowa, w której Cudowny Obraz Matki Boſkiey od całego Miaſta a oſobliwie od uczącey ſię młodzi był nawiedzany - potym te dobra kupił JX. Głowiński Suffragan na fundacyą XX Piarow - teraz tu ieſt Fabryka Tabaczna J. C. K. A. Mci.

Bilka Wieś Kościoł ma murowany ta Wieś iako i

Kłodno Wieś była dziedziczna niegdyś JW. Piotra Branickiego Kaſztelana Bracławſkiego, Kawalera Orderu Orła Białego a Oyca JW. Xawerego na Białey Cerkwi, Lubomlu Branickiego Hetmana W. Koronnego Kawalera Orderow Polſkich i Roſſyiſkich i JO. Xiężny z Branickich Sopiehżyny.

Miklaſzow Wieś dziedziczna JW. Bratkowſkiego Miecznika Gallicyi i Lodomeryi Kroleſtw, Deputata Stanow - z pięknym ogrodem,

Wy-

Wyżniany Wieś niegdyś dawne dziedzictwo Klussow w Stawy sławna - Kościoł ma piękny od Samuela Ożgi Biskupa Kijowskiego iako swego Proboszcza, ktorym był do śmierci, pięknie ozdobiony. - te Dobra niedawnemi czasy od Sukcessorow Olszewskich kupił JO. Xiąże August Czartoryiski Wojewoda Generał Ziem Ruskich.

Kukizow Miasto dziedziczne teraz JO. Anny z Xiążąt Sapiehow Xiężny Jabłonowski Wojewodziny Bracławski Pani nayszczegulnieyszych przymiotow i Talentow. Ta Pani dla pomnożenia nauk w Polszcze w Siemiatyczach w dobrach swoich na Podlasiu w Pałacu kosztownym i wspaniałym Gabinet Historyi naturalney założyła tak ciekawy, iż w krotkim czasu przeciągu Nayiaśnieyszy JOZEF II. Cesarz Rzymski Panuiący nam Monarcha, Wielcy Xiążęta Rossyiscy, i Xiążęta Wittenburscy, Stanisław August Krol Polski, godnym go widzenia swego osądzili, iako i drugi Pałac w Kocku Mieście w Wojewodztwie Lubelskim nawidzili (ktorych mieysc opisanie iako do Gallicyi nie należących tu się opuszcza) to Miasto tey Pa-

ni nayſławnieyſze z oſady Karaimow - ſekta to ieſt Religii żydowſkiey.

Jaryczow Miaſto z ſtacyą Poczty na trakcie ku Milatynu i Brodom JP. Goſkiego Wojewodzica Podlaſkiego.

Grodek Miaſto, bardzo rozległy Staw go oblewa i przedziela go na dwa Miaſta, żydowſkie które naſiadłe, wąſkie ma ulice do przeiazdu, całe drewniane, i na Katolickie w którym Kościoł i Klaſztor XX. Franciſzkanow zniesionych fundowany od Jagiełły Krola Polſkiego i dziedzica W. X L. Tutay ten Monarcha umarł i w tym Kościele tego to Monarchy nie tylko nawroconego do Wiary Chrześciańſkiey, lecz prawdziwie Apoſtoła Litwy całey i Zmudzi, Serce w ścianie Kościoła teraz puſtego było pochowane. - Kościoł tu Farny wſpaniały, przy Plebanii piękny tu ogrod założył i obmurował teraźnieyſzy Proboſzcz JX. Antoni Janiſzewſki niegdyś Jezuita, ſławny przez lat wiele w Katedrze Lwowſkiey Kaznodzieia, potym niewolnik w Moſkwie, potym Kanonik Katedralny Kijowſki i Lwowſki Honorarius - na reſzcie od Ceſarza Imci Monarchy naſzego za piękne a prawdziwe pogrzebowe pochwały na ſolen-

lennych Exekwiach w Katedrze Lwowſkiey Maryi Tereſſy zmarłey a nieśmiertelney pamięci Ceſarzowy miane, tym Proboſtwem nadgrodzony.

Szczyrzec Miaſto.

Siemianowka Wieś z Pałacem mieſzkalnym JW. Pelagii z Potockich Potockiey Kaſztelanowy Lwowſkiey Pani wielkich cnot i pobożności.

Bruchnal Wieś z domem mieſzkalnym dziedzictwo niegdyś Szeptyckiego Biſkupa Ruſkiego Przemyślſkiego.

Rozdoł Miaſto Domu Rzewuſkich był tu Kościoł i Klaſztor Karmelitow Trzewikowych.

Chodorow Tegoż Domu z Pałacami oba Miaſta i Kościołami.

Bobrka Wieś Dzierżawa niegdyś J. W. Rudzińſkiego Wojewody Mazowieckiego teraz dziedzictwo JW. Hrabi z Korwinow Kraśińſkiego Oboźnego W. Koronnego Kawalera Orderow Polſkich.

S. Spas mieyſce ozdobne Manaſterem JXX. Bazylianow.

Kamionopol Krolewſzczyzna, Staroſtwo przedtym JP. Miączyńſkiego Wojewodzica Czerniechowſkiego Kawalera Orderu S. Staniſława.

Zbo-

Zboiſka Wieś Sławna Auſteryą do ktorey droga teraz murowana daie ſpoſobność ſpacyerow z Miaſta.

Rzeki w tym Cyrkule płyną.

Rzek tu żadnych nie maſz procz rzeczki *Seret* zwaney ktora przez przedmieścia płynie i od 1756. Roku dotąd wylewem ſwym całe prawie przedmieście Krakowſkie iuż po razy cztery zalewała - Druga Połtew pod Jaryczowem z błot ſię zaczyna płynie ku Bugu.

Cyrkuł ten Obſituie.

Przywozu rożnego nie rachuiąc ile w ſobie ma obfituie, w Gips, Kamień ciosowy, Wapienny, Łąki rozłegłe, Pola urodzayne, Glinę na cegłę, Stawy obſzerne, Piaſek do muru, Bekaſy Ptaſtwo drobne i Stawowę - w Ogrody, Sady, i co tylko do życia bydź może potrzebnego.

14. Brodzki Cyrkuł.

Miasta i Wsie znakomitsze.

Brody Miasto dziedziczne Domu Potockich, od Koniecpolskiego było darowane Krolowy Janowy a to w ten sposob; gdy zawakowała Kasztelania Krakowska, Krolowa przystąpiła do Koniecpolskiego, i uięła go za brodę twarzy ręką, żart mowiąc: *Day Brody będziesz Panem Krakowskim* nadstawił Brody, wziął Kasztelanią Krakowską, ale i miasto Brody oddać musiał. - to Miasto wolne co do handlu, ale by wolnieysze było, gdyby tylko z iedney strony od Radziwiłowa Polskiego były obie komory, bo teraz handel ich iak w zamknięciu ze wszystkich stron, i mowić się o nim może, iż iest w Kraju, i za granicą razem. Miasto ludne, nasadne, stolica żydow, teraz przecie Chrześcian nieco przybywa - Dom z Magazynami Laszkiewiczow w Mieście nayozdobnieyszy, Fara murowana przy niey i Kapłan Ormiańskiey nacyi Nabożeństwo odprawia, także przy Farze Klasztorek Panien Charytek od S. P. Wydżgi Kanonika Łuckiego fundowany - a od JX. Jerzego

K Wyr-

Wydzgi Dziekana Katedralnego Chełmskiego Synowca pierwszego wymurowany, był tu także Kościoł i Klasztor XX. Dominikanow zniesionych i Cerkiew murowana. Miasto zdobi się wspaniałym Zamkiem między błotami - droga środkiem Miasta idzie murowana, ulice są wąskie, domy gęste drewniane po ostatnim pogorzelisku więcey murow się pokazuie - Tu iest kwatera Generała Brygadyera.

Leśniow Miasto małe drewniane ale piękne - na zdrowym miłym mieyscu za Miastem prześliczny Kościoł i Klasztor był XX. Bernardynow. Miasto to po JW. Rozalii z Chodorowskich Pociejowy Strażnikowey W. X. L. dostało się Corce Iey JO. Xiężny Honoracie Lubomirski Wojewodziny Kijowskiey.

Olesko Miasto niegdyś Domu Daniłowiczow od Daniły udzielnego Rusi Xiążęcia idących, potym po Matce Krola Jana z tegoż Domu idącey w Dom Sobieskich dostało się; teraz Domu Rzewuskich dziedziczne - w tym to Zamku nieśmiertelney Pamięci, Jan 3ci Sobieski Krol Polski, Zwycięzca Turkow kilkokrotny - Wybawiciel niegdyś Wiednia, urodził się -

Ko-

Kościoł Farny wſpaniały, ktorego wprzod JMX. Kobielſki Suffragan Łucki, po nim JMX. Komarnicki także Suffragan Łucki zacni Biſkupi i Prałaci byli Proboſzczami, tu JW. Seweryn Rzewuſki Wojewoda Wołyńſki Dziedzic Miaſta tego i wielu włości, naywſpanialſzy w całym świecie, ile Kapucyni Klaſztorow mieć mogą, wymurował Kościoł, Klaſztor, w Bibliotekę i wſzyſtkie potrzeby opatrzył - Ogrod założył, i obmurował.

Podhorce Wieś JO. Wacław Rzewuſki Kaſztelan Krakowſki, Hetman W. K. Kawaler Orderu Orła Białego - Mąż z nayſławnieyſzemi Bohatyrami i miłośnikami Oyczyzny, Rzymu, Grecyi, ſparty ze wſzech miar wart porownania - przed ſwą niewolą kilkuletnią w Moſkwie, Kałudze. Pałac w Podhorcach niezliczonym mnoſtwem naywybornieyſzych Obrazow i nayſławnieyſzego pędzla i rożney Fabryki i Kraiów Porcellaną napełnił nie tylko ozdobił - Kościoł zaś Pałacowy w naywyżſzym guście Architektury wymurował na froncie Pałacu - z Facyatami na około w kolumnady - i prawdziwemu ſwemu Naśledaikowi, cnot, rozumu, Patryotyzmu, Bohaterſtwa, Heroizmu i buław,

gdyż czwartemu w proſtey linii buław Hetmańſkiey piaſtunowi ſiedliſko to Oycowſkie zoſtawił JW. Sewerynowi Rzewuſkiemu Hetmanowi Polnemu Koronnemu Kawalerowi Orderow Polſkich - zmartwe zwłoki JO. Krakowſkiego, zdaią ſię ze ſłodyczą nieśmiertelney Duſzy powtarzać ſłowa L' Abbe Petri *hæc quoque laus patrum eſt, hæredibus eſſe minores.*

Biały Kamień Miaſto niegdyś Zamkiem wſpaniałym Xiążąt Wiſzniowieckich w kwadrat murowanym Kościołem wſpaniałym murowanym i plebanią murowaną ozdobne. Teraz Miaſto Xiążąt Radziwiłow, wyżey nad Białym Kamieniem Bug rzeka ma ſwoie żrodło początkowe.

Firlejowka Wieś Jmc Pani z Xiążąt Radziwiłow Morawſki dziedziczna.

Podkamień Miaſto Domu Hrabiow Cetnerow dziedziczne nadole - nad Miaſtem Kościoł i Klaſztor XX. Dominikanow - w którym Cudowny Obraz Matki Boſkiey Rzymſkiemi Koronami Koronowany - tam przy Kościele na ſkaſe ſamorodney wydrążona ſtopa - w którey ludzie tyſiącami czerpaią wodę, luboć zniſkąd nie ma przychodu, nigdy nie wyſycha i nie ma odchodu - Klaſztor wſpania-

niały Generalny, w którym bywał Nowicyat, i wszystkie nauki Zakonne Osoby po zakończonych Professoryi przez długie lata pracach, tu się doktorowały - równie iako i w Klasztorze Lwowskim niegdyś Generalnym. - Tu był ufundowany Konwikt dla Szlachty za staraniem JX. Russyana i od Familii iegoż - a przeto wielu ze Szlachty edukowaney w tym Konwikcie, w tym Konwencie Habit i życie zakonne przyimowało - z tey gory patrzącym się, miły czyni widok daleki prospekt, osobliwie widać w granicach Polskich Klasztor Poczajowski JXX. Bazylianow, który iest mieszkaniem Generała ich Zakonu gdy z Ruskiey Prowincyi obrany i Cerkiew wspaniała, w którey Korowany Obraz Cudowny N. Panny - daie się ztąd widzieć Miasto Kozin Hrabiow Tarnowskich - Zamek na wysokiey gorze Krzemienieckiey - Pałac także Wiszniowieckich, który był zaszczycony bytnością Stanisława Augusta Króla Polskiego i Wielkich Xiążąt Rossyiskich, dziedziczny JW. Michała Hrabi Wandalina Mniszcha Marszałka W. Koronnego, który i sam urodzony będąc z Matki, zrodzoney z Xiężniczki Wiszniowieckiey,

któ-

która Krew Tron Polſki zaſzczycała, poiął też za Zonę rodzoną Króla panuiącego w Polſzcze Sioſtrzenicę. - Pan w literaturze nietylko ſię kochaiący ale i pracowity wſławiony od ſiebie wydaną Hiſtoryą życia Kazimierza Wielkiego Króla Polſkiego. - Ten Pan prawdziwie na Miniſtra utworzony trzeci z wielkiego Domu Hrabiow Wandalinow Mniſzchow Marſzałkowſką Króleſtwa Polſkiego piaſtuie Laſkę. - Oraz nie iuż Zamek bo zdemoliowany ale górę Zamkową widać nad Miaſtem Lwowem.

Strumiłowa Kamionka Miaſteczko w leſie nad Bugiem na trakcie ku Zułkwi obſituie w Węgorze.

Toporow Miaſteczko z Kościołem drewnianym i piękną kępą - Dziedziczne JW. Czackiego przeſzłego Podczaſzego Koronnego.

Załoſcz Miaſto przedtym Domu Potockich teraz JW. Ronikiera Czeſtnika W. X. L. Kawalera Orderu S. Staniſława - Zamkiem arcywſpaniałym - mieſzkalnym niegdyś JO. Potockiego Kaſztelana Krakowſkiego Hetmana W. Koronnego, potym i Syna Iegoż JW. Wojewody Poznańſkiego, Stawem wielkim o-

bla-

blanym, Kościołem wielkim wſpaniałym, Kościołem i Klaſztorem XX. Auguſtyanow ozdobne.

Saſow Miaſto w laſach Xiązt Radziwiłow.

Złoczow Miaſto Domu Xiążąt Radziwiłow w Summie zaſtawney zalicytowane na dziedzictwo od JO. Xięcia Kazimierza Sapiechy Generała Altyleryi W. X. L. - to Miaſto między obmurowanemi wałami, Zamkiem mieſzkalnym niekiedy od Krola Jana ozdobione nad wielkim Stawem. Także wſpaniałym Kościołem Farnym, długą ciągłą ulicą Domow nacyi Ormiańſkiey, Kupcow Wołami i Końmi, i Drewnianym Parafialnym ich Kościołem, murowanemi dwoma Cerkwiami i Kościołem z Klaſztorem i Ogrodem XX. Reformatow; ieſt tu za Miaſtem w leſie Klaſztotek XX. Bazylianow, w Zamku tuteyſzym więźniowie Tatarſcy i Tureccy zawſze bywali lokowani.

Pieniaki Wieś z Pałacem murowanym JW. Hrabi Antoniego Bilſkiego Łowczego Nadwornego Koronnego Kawalera Orderow Polſkich.

Zborow Miaſto Tegoż Pana dziedziczne nad Strypą rzeką - Sławne to Miaſto

ſto wielo potyczkami z Tatarami, Kozakami w Hiſtoryach Polſkich i z Turkami liczne też mogiły w okolicach tych widzieć ſię daią - przez tegoż też JW. Hrabi Bilſkiego Kościoł tu przed lat 30. z cioſu wymurowany, z napiſem ze wnątrz pod gzymſem złotemi literami iż gościńcem po pod Kościoł idącym przeieżdzaiący czytać mogą. *O! vos omnes qui tranſitis per viam, honorate glorificate Mariam* którey Obraz łaſkami tu ſłynie.

Płuchow Wieś długa, tu trakt walny ode Lwowa na Podole, i nikt iadący z całego Podola, minąć Płuchowa nie może. Wieś ta należy do Złoczowa - na małey rzeczce młyn, z młyna w iedney wſi ciągu ma ich kilkanaście - klima ſię tu właśnie odmienne dzieli, bo na wioſnę w Płuchowie i ku Złoczowu pługi orzą i ſieią i laſy zielenią - a na Górę ku Zborowu wyiachawſzy i daley ku Kamieńcu śniegi Niedziel ieſzcze kilka leżą - drugi podział ſzczegulności iż po Płuchow gnoie goſpodarze w pole na uprawę gruntow wożą, od Zborowa ie na płoty, i na inſpekta wyſoko okrągłe aby od kur i bydląt ſamopas iuż chodzących tutay rozſady ſiane uſzkodzone nie

by-

były. Trzecia osobliwość że z tąd płynące wody ku Morzu Baltyckiemu; wyżey Płuchowa ku Morzu czarnemu płyną.

Gologury Miasto Rudery Zamku niegdyś wspaniałego i Kościoł Farny całą okrasa.

Gliniany Miasto niegdyś Starostwo, teraz dziedziczne JW. Potockiego Czesnikowicza Koronnego Kawalera Orderu S. Stanisława sławne rokoszem za Ludwika Krola Polskiego i Węgierskiego - są sławne mogiły popod Gliniany - tu niezmierną moc konopi łanami sieią i żydzi kupcy tuteysi wielki handel Sanem do Gdańska płutnami wałowemi prowadzą.

Kuthorz Wieś Dziedziczna Domu Łączyńskich Sukcessorow niegdyś Łączyńskiego Kasztelana Lwowskiego - XX. Kapucyni maią tu nie dokończoną Fundacyą trzymaią Farę.

Milatyn Wieś Sławny Kościołem murowanym XX. Karmelitow Bossych, w którym wielkiemi à nie ustannemi Cudami słynie Obraz Ukrzyżwanego Pana i Zbawiciela - Klasztor mieli drewniany

ale

ale Aufterya dla przeieżdzaiących arcywfpaniała murowana.

Zelechow Wieś niegdyś Domu Kocow, oftatniego dziedzica Ociec był Podkomorzym Bełzkim flawne tu bywały ftada koni, a handel rakami i węgorzami Lwow nafycał.

Bufk Miafto Stołeczne Ziemi i Powiatu i tytularne Kafztelanii Bufkiey, bywały tu fądy Ziemfkie, i Grodzkie - Akta które były Ziemfkie, Grodzkie i Podkomorfkie. JO. Xiążę Jozef z Pruffow Jabłonowfki Wojewoda Nowogrodzki Starofta w ow czas Bufki Kawaler Orderow we Francyi S. Ducha i w Polfzcze Orła Białego nie tylko zregeftrować, ułożyć ale prześlicznie w fkórę czerwoną oprawić na kapakturach Herby Domu fwego wybić rozkazał. - Ozdobione to Miafto prześlicznym Kościołem kofztem W. JX. Archidiakona Lwowfkiego Mikulfkiego wymurowanym, także Kościołem i Klafztorem XX. Dominikanow, Fabryką fkór JP. Prefchla, Stacyą Poczty, rozległemi przedmieściami wielkiemi na Bugu Stawami - niezmierna tu mnogość bywała Węgorzy - ale od założenia Fabryki fkór zniknęły - nie tylko Miafto ale i cała włość dziedziczna ieft te-

raz JW. Hrabi Miera Kawalera Orderow S. Stanisława i Kolońskiego - w lasach zaś Buskich Fabryki Huty szklane Kuźnice żelazne - Piece wapienne, Potażow kotłowych i korytowych - Balow, Klepek, Balkow, Tratew, węgli dla kowali i na kuchnie do Lwowa, i inne się znayduia.

Hołoiow Miasto Tegoż Pana przedtym Domu Wielohurskich.

Radziechow Miasto z dawna Domu Łaszczow teraz dziedziczne Tegoż JW. Hrabiego Miera - tu Iego piękne z Ogrodem pomieszkaniem i Kościoł Farny tu muruie.

Szczurowice Miasto przedtym Starostwo, teraz dziedziczne JW. Hołoniewski Kasztelanowey Buskiey.

Łopatyn Wieś do Szczurowic należąca, ozdobna Kościołem w którey Obraz Cudami słynie Matki Boskiey wymurowanym od W. JX. Stefana Mikulskiego Officyała Generalnego i Archidiakona Lwowskiego Proboszcza tuteyszego.

Suszno Wieś niegdyś JW. Hrabi Jakoba Komorowskiego Kasztelana Santockiego Kawalera Orderu S. Stanisława iuż zmarłego.

Wit-

Witkow Miasto Tegoż, nabyte od J. W. Stanisława Potockiego Wojewody Ruskiego Miasto żydami osadne - w Piwa bywało sławne Kościoł Farny trzymali tu XX. Augustyanie i mieli przy nim drewniany Klasztor.

Piratyn Wieś niegdyś Domu Grabiankow.

Stojanow Miasteczko teraz tu Komora celna pograniczna.

Stanisławczyk Miasteczko.

Sokołowka Miasto należy do Toporowa, na trakcie ze Lwowa do Brodow, stacya tu Poczty.

Ponikwa Wieś do Dominikanow Podkamieckich - tu Komora celna przed Brodami.

Rzeki w tym Cyrkule płyną:

Poltew - Bug - Strypa - Ikwa.

Obfituie ten Cyrkul.

W Grunta urodzayne, Lasy, do Handlu, Huty szklanne, w Kamienie do muru. Wapno, Raki, Węgorze, Sumy - Stawy, stada Koni, Pszczoły. Droga murowana iść ma ode Lwowa do Brodow, od Lwowa na Zborow ku Kamieńcu.

15. Tarnopolski Cyrkuł.

Miasta i Wsie znakomitsze.

Tarnopol Miasto dziedziczne Domu Potockich nad bardzo wielkim Stawem., wspaniałym Zamkiem ozdobne - dla zasług i w Zakonie i Kościele męża, zapracowanego i przy boku swoim Hetmańskim Teologa JX. Russyana S. Theologii Doktora JO. Stanisław Potocki Kasztelan Krakowski Hetman W. Koronny Kościoł tu i Klasztor Dominikański wymurował - Fara murowana, liczne murowane tu są sklepy dla sławnych które tu były Jarmarki.

Borki Wieś przedtym Starostwo teraz dziedzictwo JP. Zaleskiego Kawalera Orderu S. Stanisława.

Baworow Wieś z murowanym Domem, Gniazdo Domu i Nazwiska JW. Hrabiow Baworoskich.

Mikulińce Miasto niegdyś po Koniecpolskich Domu Xiążąt Lubomirskich, od których kupiła JO. Ludwika z Hrabiow Mniszchow Potocka Kasztelanowa Krakowska Hetmanowa W. Koronna praw-

dzi-

dziwa Matka Kościołow, Duchownych, ubogich, wdow i Sierot i tutay w Mieście Kościoł wymurowała i dom przy nim z nadaną fundacyą dla XX. Wincentynow ktorzy straż Parochiy mieli a nad Miastem Pałac wspaniały wystawiła i Bratankowi swemu JW. Hrabi Mniszchowi Grandmetrowi Gallicyi w dziedzictwo oddała.

Nastasow Wieś bardzo osiadła; w Kościele Farnym tuteyszym, sławny Cudami iest Obraz Matki Boskiey, przy tym Kościele była tu niegdyś rezydencya OO. Jezuitow Missyonarzow.

Kopyczyńce Wieś rozciągła Domu Moryssonow.

Bohatkowce Wieś niegdyś Domu Potępskich Podkomorstwa Halickich.

Dynyszow Wieś Domu wprzod Gidzińskich teraz Poniatowskich.

Buczniow Wieś wielka JW. Hrabi Krasińskiego Oboźnego W. Koronnego w Cerkwi murowaney Cudami słynie Obraz Boga Rodzicy.

Chodaczkow Karczma do Buczniowy tu się krzyżowe zchodzą gościńce - Lwowski Warszawski mimo Lwowa, Podolski, Wołyński, Ukraiński, Pokucki, i tędy wszy-

wſzyſtkie maże z Solą Pokucką idą. Sławne bywały miody Chodaczkowſkie.

Wiſzniowczyk Wieś dziedziczna dawniey JW. Sołtyka wprzod Wiślickiego potym Sandomirſkiego Kaſztelana, Oyca dziſieyſzego JW. Wojewody Sandomirſkiego, który z Zoną ſwoią Makowiecką, oſtatnią z Domu wielkiego Makowieckich, który Monſtrancyą ſławną Krakowſką Iezuicką drogiemi naſadzoną kleynotami ſprawili niegdyś, tu mieſzkali. - Teraz ta Wieś dziedziczna ieſt J. W. Hrabi Bąkowſkiego - w Kościele tuteyſzym ieſt w wielkim Ołtarzu Cudowny Obraz N. Panny, a na boku Obraz Pana Iezuſa u ſłupa Cudowny.

Zarwanica Wieś Domu Miączyńſkich, w Cerkwi Obraz Pana Iezuſa Cudami ſłynie.

Złotniki Wieś niegdyś JW. Worcela Kaſztelana Halickiego Kawalera Orderu S. Staniſława.

Trembowla Miaſto niegdyś Powiatowe, Grodowe, bywali tu Sądy Grodzkie i Akta. Fara tu drewniana bardzo nędzna, a Proboſtwo bardzo bogate - - było inkorporowane do Kapituły Lwowſkiey, na intratę dla Prezydentow Trybu-

bunału Lwowſkiego - całą ozdobą Miaſta tego, Kościoł i Klaſztor XX. Karmelitow od JW. z Bekierſkich Baronowy Dulſkiey, z racyi Syna Karmelity prześliczne w malowania, zwierściadła, boazerye Kościoł ozdobiony.

Łocznio w Wieś dziedziczna JW. Baronow Dulſkich z pięknym Domem obſzernym Stawem.

Struſow Miaſto; Tego Miaſta nayWiękſzy zaſzczyt Fabryka cybuchow zwane ſtruſowſkie.

Choroſtkow Wieś z Pałacykiem; bardzo wielka JW. Maryanny z Potockich Bryłowy niegdyś dziedzictwo iako i Struſow wyżey położone.

Niżborg Wieś Domu Boryſławſkich.

Janow niegdyś Domu Boguſzow dziedziczne Fabryką Saletry ſławne.

Touſte Miaſteczko.

Wołoczyſka Miaſto pograniczne nad rzeką Podhorce dziedziczne JW. Hrabi Moſzyńſkiego Sekretarza w W. X. L. Kawalera Orderow Polſkich, naywiękſzego teraz w Gallicyi Kapitaliſty.

Ożochowce wprzod Domu Ogińſkich Miaſto, potym JW. Wielchurſkiego Ex-

kuch-

kuchmistrza W. X. L. teraz JW. Hrabi Moszyńskiego.

Grzymałow Miasto JO. z Xiążąt Czartoryiskich Xiężny Lubomirski Marszałkowy W. Koronney.

Skałat Miasto Domu Tarłow Hrabiow z Czekarzewicz.

Zbaraż Miasto z wielkiemi stawami, Pałacem, i wspaniałym nad zwyczay Kościołem w którym iest Cudowny Obraz S. Antoniego i Klasztorem XX. Bernardynow - Tę Fabrykę wymurował JW. Potocki Wojewoda Poznański; Zbaraż zaś Miasto iako i całe Xięstwo Zbarazkie iest teraz przysądzone dziedzictwem Domowi Potockim po wygranym w Wiedniu processie z Sukcessorami Xiążąt Zbarawskich.

Markopol Miasto.

Jezierna Miasteczko nad pięknym stawem z Domem w okopach nad stawem, dziedziczne teraz JW. Hrabi Starzeńskiego Starosty Brańskiego.

Rzeki płyną w tym Cyrkule.

Podhorce - Strypa.

Cyrkuł ten obſituie:

W Paſieki mnogie, Miody, Woſki, w nayurodzaynieyſze Grunta, w Stawy wielkie i rybne, Saletre, Kamień do muru i na wapno. Konopie, Lny, Płucien lnianych tu nie umieią robić iednak dobrych, Laſow tu ſkąpo.

Drogi tu aby murowane były dla trudności oſobliwie o materyały niektóre wſzędzie, bardzo rzecz wątpliwa, wyproſtowane iednak według plant approbowanych bydź mogą.

16. Brzeżański Cyrkuł.

Miaſta i Wſie znakomitſze.

Brzeżany Miaſto JO. z Xiążąt Czartoryiſkich Lubomirſkiey Marſzałkowy W. Koronney dziedziczne. Ozdobione Zamkiem wſpaniałym i ufortyfikowanym, w którym obmurowaniu Kościoł Zamkowy ſławny grobami wielkiego Domu Sieniawſkich, wſpaniałemi mauzoleami i nadgrobkami ozdobiony, był kiedyś pod dozorem XX. Kommuniſtow Bartoſzkami zwanych, ktorzy i w Szkołach

tu

tu ſwoich uczyli dzieci. Miaſto po więkſzey części drewniane z Kościołem Farnym murowanym wſpaniałym; był tu Proboſzczem JW. JX. Kryſzpin Cieſzkowſki Biſkup Niſſeńſki Prałat zacney Senatorſkiey Familii, wielkiey pobożności i doſkonałości, także ieſt na gorze za Miaſtem Kościoł i Klaſztor murowany XX. Bernardynow. w rynku zaś ſamym ſławney i nieśmiertelney pamięci Pan JO. Xiąże Auguſt Czartoryiſki Wojewoda Generał Ziem Ruſkich wymurował Cerkiew wſpaniałą. w którey ze ſkarbcu Domu Sieniawſkich Brzeżańſkiego, złożył Rękę prawą S. Jana Chrzciciela, bez palcow tylko z członkiem wielkiego palca, w trumience wyzłacaney, z kłodką iednego Korala, i z wielką paką Autentykow, Greckich i Ruſkich z pieczęciami Ceſarzow Wſchodnich i Xiążąt panuiących Ruſkich i Patryarchow. Tenże Pan wiedząc że w okolicach Brzeżan ſą wielkie Stawy a chcąc pamięci godne dzieło wſpaniałości w potomność uczynić, kilkunaſtoletnią pracą, ſpeżą, koſztem i nakładem Groblą niezmierney ſzerokości i długości pod Miaſtem uſypał, na kilku Stawach dawne zburzywſzy groble, tey prze-

to rozległości, długości Staw uczynił, iż przewyższa Tarnopolski, Płotycki, Kapliński, Gliński, Zborowski, Załoziecki i inne. - Niedaleko Miasta iest dom roz-koszny z Pałacem murowanym *Ray* nazwany z ogrodem zwierzeńcem przez które rzeczka naturalna płynie z mostami dla kommunikacyi poprzek ulic.

Kuropatniki Wieś niedaleko Brzeżan Gniazdo Domu i nazwisko Domu Hrabiow Kuropatnickich weszło w Dom Sieniawskich.

Mogielnica Wieś przedtym Starostwo Domu Skrzetuskich.

Budyłow nad Stawem Płotyckim Wieś przedtym Hrabiow Kuropatnickich teraz Domu Hrabiow Bilskich.

Płotycza Wieś w którey grobla szczupła według wielkości Stawu, z wielkiemi iednak śluzami i upustami.

Kozowa Miasto dziedziczne JW. z Potockich Moszyńskiey Stolnikowy Koronney, z Pałacem wymurowanym nowo. Stada tu wielkie ztąd piękne konie i ieżdne konie liczne wychodzą.

Byszki.

Potok

Wy-

Wybodow Wſie dziedziczne z Domem mieſzkalnym JW. z Pociejów Humiecki Stolnikowey Koronney - od lat dwudzieſtu przeſzło we Lwowie mieſzkaiącey Pani.

Kraſne Wieś i Las ſławne Monaſterem JXX. Bazylianow.

Uniow Wieś ſławna Opactwem Bazyliańſkim, ktôrym był JW. JX. Turzańſki z Szeptyckiey urodzony - rodzony Sioſtrzeniec Atanazego Metropolity niegdyś.

Podkamień Miaſto z Pałacem JO. Xięcia Dymitra Jabłonowſkiego Staroſty Kowelſkiego Kawalera Orderów Polſkich i S. Huberta.

Firleiow z Proboſtwem, którym był niegdyś JX. Chmielowſki, ſławny Piſarz Kſiąg pod tytułem *Nowe Alteny* i innych.

Fraga Tegoż Xiążąt Jabłonowſkich Domu z Kościołem i Klaſztorem XX. Bernardynow.

Nowoſiołki Wieś Domu Humieckich z Pałacykiem i Kaplicą domową.

Burſztyn Miaſto z Pałacem niegdyś JW. Benue Kaſztelana Warſzawſkiego i Poſła niegdyś do Turek - teraz Corki Iegoż JW. Rzewuſki Marſzałkowy W. Koron-

ronney, był tu Kościoł i Klaſztor XX. Trynitarzow.

Bukaczowce Miaſto niegdyś Domu Łuczewſkich, i od nich tu ieſt Kościoł i Klaſztor z Ogrodem XX. Reformatow fundowany.

Strzeliſka.

Swircze JW. Hrabi Sierakowſkiego Kawalera Orderu Opatrzności.

Wybranowka.

Berendowce.

Stratyn.

Martynow Miaſta te żydami oſiadłe.

Rohatyn Miaſto z pięknym między foſſami Domem, niegdyś bogatego Domu Łabęckich Staroſtwo, teraz za Dobromil zamienione. Dziedzictwo JO. Zofii z Korwinow Hrabiow Kraſińſkich. Xiężny Lubomirſkiey Kaſztelanowy Krakowſki.

Dunajow z Pałacem; tu bywała niekiedy zimowa rezydencya Arcybiſkupow Lwowſkich.

Narajow tychże Arcybiſkupow.

Przemyślany Klaſztorem i Kościołem niegdyś Obſerwantow Dominikanow zaſzczycone.

Kniechynice.

Pomarzany Miaſto do Zołkiewſzczyzny niegdyś należące. *Ol-*

Olszanica Wieś z pięknym Stawem dziedziczna JW. Hrabi S. P. R. a Deym Prezesa Fori Nobilium.

Rzeki płyną w tym Cyrkule.

Strypa - Złota - Leppa - Hniła.

Cyrkuł ten obfituie.

W Stawy wielkie, w Pasieki niezliczone, w Pola bardzo rozległe - w Sianożęcie wielkie Łąk tu błotnych nie używaią prawie nad rzekami, w śliczne stada koni - w bydła, w lasy dębowe - po lasach tu wiele dobrych drzew fruktowych iako to Sliwek, Wiszeń, Trześni - Ptastwa mnostwo na Stawach różnego, a na stepach Pardwy, Dropie, Gęsi dzikie.

Dróg tu murowanych nie masz ieszcze w tym Cyrkule.

17, Stanisławowski Cyrkuł.

Miasta i Wsie znakomitsze.

Stanisławow Miasto, dziedziczne JW. Katarzyny Hrabiny z Potockich Kossakowskiey Kasztelanowy Kamieński Damy Orderu Krzyża Gwiazdowego, w ow

czas

czas Nuncyusz Stolicy Apostolskiey u Krola Imci, i Rzeczypospolitey Polski, w wierszach swych na ley Imieniny ułożonych, nie tak Poezyą uczcił, iako rzetelnym i historycznym piorem, wiekow i teraźnieyszym i potomnym do podziwienia w istocie rzeczywistey odmalował - To Miasto całe murowane w guście, cudzoziemskim Miastom nie ustępuiące, Pałacem, Ratuszem, Zbroiownią, Fortyfikacyą, na którą nieśmiertelney pamięci JO. Stanisław Potocki Kasztelan Krakowski Hetman W. Koronny kilkanaście millionow łożył. Kollegiatą wspaniałą - Kościołem niegdyś Iezuickim bogato od JW. z Leszczyńskich Potocki Siostry Krola Polskiego i Xiążęcia Lotaryngii i Baru Stanisława Leszczyńskiego ozdobionym - a co iest osobliwa iż ta Pani wielką kanarnią maiąc - w ow czas rzecz rzadko - przy innych transportach tysiąc kanarkow do Gdańska posłała, i za nie tysiąc Dukatow wziąwszy, na wystawienie wielkiego Ołtarza one wyłożyła - Także Collegium i Szkoły Iezuickie - w których są tu Szkoły Łacińskie Cyrkularne i Normalne, - był tu także Klasztor wielki Kościoł wspaniały

XX.

XX. Trynitarzow - w którym cudowny był Obraz upadaiącego pod Krzyżem Zbawiciela - także Kościoł Ormiańſkiey nacyi i Cerkwie Ruſkie, piękne domy i kamienice wynioſłe - ulice ſzerokie i brukowane - bogate ſklepy Kupcow i ſtaynie Ormian napełnione końmi na handel - i wiele porządnych Fabryk.

Tyśmienica Miaſto Oſiadłe oſobliwie w Kupcow Ormiańſkich z Ich Parochialnym Kościołem, Farą Obrządku Rzymſkiego i Kościołem z Klaſztorem XX. Dominikanow. Przedtym było Domu Wielochurſkich, teraz z Czoſnowſkich Kolumnow Domu weſzło w Dom Potockich.

Bohorodzany Miaſto z Kościołem i Klaſztorem XX. Dominikanow JW. Hrabiny z Potockich Koſſakowſki.

Kołomyia Miaſto niegdyś Powiatowe i Staroſtwo, teraz dziedziczne JW. Hołoniewſkiego Kawalera Orderu S. Staniſława.

Szumlany Wieś Gniazdo Przezacnego Domu Szumlańſkich z którego wiele zacnych Rycerſkich Mężow i Biſkupow Obrządku Ruſkiego było.

Kossow Miasto Hrabiow Dziedußzyckich dziedzictwo Sukcessorow JW. Hrabi Dziedußzyckiego Cześtnika niegdyś Koronnego Kawalera Orderow Polskich i Konsyliarza taiemnego Aktualnego Zaufnego J. C. K. A. Mci.

Kuty Miasto Intratne niegdyś Starostwo JO. Ludwiki z Mnißchow Potocki Kasztelanowy Krakowski teraz ieſt Cesarskie.

Jabłonow Miasto.

Obertyn niegdyś zasłużonego Domu Obertyńskich siedlisko.

Nadworna Miasto i wielka włość J. W. Ignacego Hrabi Cetnera Arcy-Marszałka Gallicyi, obfite ma solne źrodła z którey Sol warzą i wielka tu ieſt plantacya nad Dnieſtrskich Tytiunow.

Maryampol Miasto Domu Xiążąt Jabłonowskich z wspaniałym Pałacem, tu JO. niegdyś Jan Xiążę Jabłonowski Wojewoda Bracławski Kawaler Orderu Runa Złotego i Orła Białego Klasztor Panien Charytek, i Kościoł i Klasztor z Ogrodem XX. Kapucynow ufundował, piękny tu z dawna Kościoł Farny.

Manasterzyska Miasto z Pałacem Domu Potockich.

So-

Sołotwina Miasto i niegdyś Starostwo Domu Hrabiow Skarbkow - teraz dziedzictwo Kniazia Puzyny Kawalera Orderu S. Stanisława dawniey Starosty Grodowego w W. X. L. Upitskiego.

Lusiec Miasteczko.

Tłumacz Miasto JW. Potockiego, Szambelana J. C. K. A. Mci i Kawalera Orderu S. Stanisława; za czasow dawnieyszych z całą dzierżawą to Miasto szło na zysk i pensye dla tłumaczow ięzykow Oryentalnych w służbie Rzeczypospolitey zostaiących.

Niżniow Miasto JO. Xięcia IMCI z Prussow Jabłonowskiego dzisieyszego Kasztelana Krakowskiego, Kawalera Orderow Polskich; był tu bogato ufundowany Klasztor i Kościoł XX. Paulinow od Oyca dzisieyszego Xięcia Kasztelana Krakowskiego - to iest od JO. Xięcia Wojewody Rawskiego ktory i w Częstochowy *XX.* Paulinom wiele Funduszu przyczynił - Kaplicę w marmury ozdobnę wystawił - i Ieden Bastyn Fortecy ufortyfikował.

Hołynia Miasto.

Kamiona Miasto.

Pustyn Miasto.

Oty-

Otynia Miasta te handlem Soli i Tytiunow sławne.

Rożniatow Miasteczko Kościołem niegdyś Jezuitow, w którym Obrąz był Cudowny Bolesney Matki Chrystusowey, i rezydencyą Missionarzow ich sławny.

Jezupol Miasteczko z Kościołem i Klasztorem XX. Dominikanow.

Skit albo puszcza z Manasterem Bazylianow Nieunitow, filialnym Klasztoru Kijowskiego Pieczarskiego, z którego tu i osoby na mieszkanie przysyłaią w potrzebie, i liczne maże z prowiantami idą. Ich tu Cerkiew w śrebra z ofert ledwie nienaybogatsza z Kościołow wszelkich Obrządkow w Gallicyi była przedtym.

Halicz Miasto stołeczne niegdyś Krolestwa i Arcy-Biskupiey stolicy przeniesioney do Lwowa - potym Ziemi do Województwa Ruskiego wcieloney Seymikami dwoma Niedzielami poprzedzaiącemi Generała Ruskiego w Wiszni Sądowey, Sądami Ziemskiemi i Grodzkiemi za czasow Rzeczypospolitey wsławione. Były tu Akta Ziemskie, Grodzkie, i Podkomorskie - Puste Klasztory XX. Franciszkanow i Kościoły - Zpustoszały Zamek i

Mia-

Miaſto mizerne, nie miły widok ſprawuią. Ieſt tu w iedney Cerkwi Katedra tytułarna Biſkupa Lwowſkiego, Halickiego i Kamienieckiego, ſą i Kanonicy z tytułem dla dyſtynkcyi a mieſzkaiący po Parochiach bo funduſzu przy Katedrze nie maią - ieſt tu i Konſyſtorz Ruſkiego Biſkupa.

Dolina Miaſto przedtym Staroſtwo długo w Domu Rzewuſkich dzierzane a intratne.

Delatyn Miaſto.

Peczynnice Miaſto.

Rzeki płyną w tym Cyrkule.

Mizunia - Pilnicza - Szczeczwia - Młoda Byſtrzyca - Zielona - Puczek - Czeremoſz czarny - Czeremoſz biały - Czeremoſz - Lunga - Limnica - Byſtra - Pruczek - Prut - Dnieſtr.

Cyrkuł ten obfituie.

W Sol warzoną - Pſzczoły, Miody, Woſki, Tiutiunie, Pſtrągi, Ryby, Laſy, Woły Pokuckie ſławne, Wieprze i w Zboża niektore grunta obfituią w Kamienie do rożnego użytku i Fabryki, w gory mineralne.

28. Załeszczykowski Cyrkuł.

Miasta i Wsie znakomitsze.

Zaleszczyki Miasto nad Dniestrem leżące dziedzictwo; od Domu Lubomirskich nabyte niegdyś od JO. Stanisława Poniatowskiego Kasztelana Krakowskiego - Oyca Panuiącego Króla Jmci. Polskiego - sławne za iego rządow Otakami, tu On wiele zagranicznych zprowadził fabrykantow, Krosna płucien i sukienne pozakładał - Kościoł Ewangelicki zaraz za Dniestrem grunt kupiwszy od Gospodarow Wołoskich, iako tego kraiu zwierzchnich na ow czas Panow, i Przywileje otrzymał.

Jazłowiec Miasto Gniazdo i dziedzictwo wielkiego niegdyś Jazłowieckich Domu - a stolica włości Jazłowieczczyzna zwanych - w którey gdy w pierwszym roku po nabyciu tych dobr od Xiążąt Lubomirskich, był podczas żniw JO. Poniatowski Kasztelan Krakowski i z raportow wiedział że pięndziesiąt tysięcy Kop zboża było zebranego - resztę na pniu obfitey krescencyi stoiącey, Gromadom

Wło-

Włościanom darował - którey łaſki niechcieli i za nią podziękowali, że i ſwoim zbiorom rady dać nie mogli - tu wielkie utrzymował a prześliczne Stada, z których cugi i koni ieżdnych drogich wychodziło mnoſtwo. Zamek Jazłowiecki a bardziey w nim głęboka ſtudnia ſławna przypadkową śmiercią oſtatniego potomka wielkiey Familii Jazłowieckich, który przypatrował ſię nachyliwſzy głębokości ſtudni, wpadł w nią i utonął w wodzie którego Przodkowie za Oyczyznę broczyli we krwi właſney.

Krzywcze Miaſteczko.

Jezierzany obſzerne Domu Rzewuſkich dziedzictwo.

Czortkow Miaſto Domu Potockich z Pałacem i Klaſztorem XX. Dominikanow.

Buczacz oſiadłe i handlowne Miaſto, Pałacem ozdobnym, Kościołem, Klaſztorem, Szkołami zachwalonemi i przy nich Konwiktem dla Szlachty - JXX. Bazylianow Litewſkich od JW. Mikołaja Potockiego Wojewodzica Bełzkiego ufundawanemi; ſławne oraz zdawna murowanym Farnym Kościołem.

Horodenka Miasto z Pałacem mieszkalnym od Tegoż niegdyś JW. Mikołaja Potockiego Starosty Kaniowskiego Kościołem i Domem wspaniałym dla zniesionych XX. Missionarzow Wincentynow ufundowanym ozdobione.

Sniatyn Miasto wielkie i intratne niegdyś Starostwo, tu Parochialny Kościoł za pozwoleniem Stolicy Apostolskiey (iako na pograniczu Bukowiny Wołoszczyzny) za wdaniem się JW. niegdyś Wacława Hieronyma Hrabi Sierakowskiego Metropolity Arcy-Biskupa Lwowskiego którego i nad Biskupem Dyecezalnym Bakońskim czyli Wołoskim Metropolitalna zdawna rozciągała się Jurysdykcya - dla JW. na ten czas Raymunda Jezierskiego Biskupa Bakońskiego Zakonu Dominikańskiego i za nadanym Przywileiem Augusta 3go Króla Polskiego erygowana była Katedra Biskupow Bakońskich czyli Wołoskich za Klemensa 13 Papieża. O tym Biskupie Wołoskim pisze JW. JX. Naruszewicz Biskup Koadjutor Smoliński, Pisarz W. X. L. Sekretarz Rady nigdy nieustaiącey - prawdziwy Liwius i Tacyt Polski - w Historyi Narodu Polskiego Tom. 1. Lib. 1. Fol. 27. - Historya Kościel-

ścielna zaświadczâ, żê Klara Wdowa Alexandra Wojewody Wołyńskiego przyięła ten Obrządek, i że do przyięcia onego nakłoniła Corkę swoią Krolową Bulgarską, a drugą Corkę Krolowę Annę Serwii nakłonić starała się, za co iey Papież Urban V. dzięki złożył. Syn tegoż Alexandra Władysław za powodem Macochy swoiey Klary przedsięwziął w tymże czasie za radą Urbana porzucić Dysunią i w krotce za staraniem Franciszkanow narod swoy do teyże Religii Rzymskiey przywodząc prosił o Erekcyą nowego Biskupa w Czerecie aby one odrąd udzielnie chodząc, już więcey do Biskupa Halickiego Ruskiego nie należało maiąc swoię Dyecezyą i Dyecezanow Katolikow, ale do Metropolii Gnieznieńskiey.

W Przypisku sub Lit. U. tamże Fol 28 te są początki Biskupstwa Łacińskiego Wołoskiego, ktore my nazywamy Bakońskim. Tym Biskupem Czeretyńskim wyświęcony Andrzey, ktory był na Synodzie unijowskim w Roku 1376 o czym pisze Anonym Archi-Dyakon Gnieznieński na karcie 116.

Zaś w tymże Tomie i Xiędze pierwszey na karcie 49 Urban V. Papież iako wyżey mowiono erygował Biskupstwo Wołoskie w Czerecie i poddał one Metropolii Gnieznieńskiey: a osiadłych w ziemi Halickiey Katolikow nowego tego Biskupa Jurysdykcyi poddał.

W tymże Tomie 7. Xiędze na karcie 92. tę informacyą odebrawszy Grzegorz a razem na żądanie Krola Ludwika i Władysława Opolskiego deklarował w Bulli swoiey że pomienione Kościoły Halicki, Przemyślski, Włodzimirski i Hełmski były i są Katedralnemi, że Miasta Stołeczne tych Kraiow były prawdziwie Miastami zdolnemi do mienia swoich Biskupow: przeto znowu te Kościoły do dawnych Prerogatyw przywraca, i one zpod wszelkiey władzy Biskupow Lubuskich wyłącza. A ieżliby się tam znaydowali iacy Władykowie Dysunici, onych od wszelkiey władzy oddala. Ażeby zaś te wskrzeszone Katedry miały nad sobą zwierzchnośc duchowną Prowincyonalną, podwyższa Kościoł Halicki do dostoieństwa Metropolitańskiego, poddaiąc Iego Jurysdykcyi trzy wspomnione Biskupstwa: ponieważ Kościoł Wołoski maią-

łący Katedrę ſwoią w Czerecie i Biſkupa Andrzeja pierwey nieco od Urbana V. erygowany do Metropolii Giezninſkiey należał.

W teyże Hiſtoryi Narodu Polſkiego w Tomie 7. w Kſiędze 1. Fol. 47. w przypiſku zaświadcza to Abraham Bzowski Poſlak Dominikan Mąż uczony, ktróry Hiſtoryą Kościelną kończył po Kardynale Baroniuſzu: piſze on na karcie 362 pod Rokiem 1321 w ten ſpoſob: *Joannes XXII. Kijoviæ in confinibus Ruthenorum & Tartarorum Epiſcopum reſtituit &c. Kijovienſes antiquitus Galatæ apellati iam a centum annis propter ſchiſma Paſtorem & Clerum Catholicum quin & populum Chriſtianum habere deſierant.* Z tego piſma Bzowskiego można dochodzić iż cała Kiiowſzczyzna była w granicach Gallicyi.

Zabłotow Miaſto Domu Xiążąt Jabłonowskich.

Orynin Miaſto niegdyś Familii Kierdejow teraz Domu Błeſzyńskich, Kościoł od Turkow ſpuſtoſzały - dotąd oznacza ich nad Swiątnicami okrucieńſtwo, a pola okryte mogiłami Turkow i Polakow.

Uście Miaſto JW. Jozefa Hrabi Komorowſkiego Kaſztelana dziſieyſzego Bełz-

 kie-

kiego Kawalera Orderu S. Stanisława dziedzictwo.

Kasparowce Miasto.

Grodek Miasto.

Uście Miasto Biskupow Kamienieckich niegdyś.

Kudrzyńce Miasteczko Domu Humieckich teraz w possessyi Oyczyma Jmc. Pana Generała Humieckiego, JW. JPana Hrabiego Koziobrodzkiego.

Krzywcze Miasteczko.

Koroluwka Miasteczko niegdyś Domu Markowskich.

Kułaczkowice Miasteczko.

Gwozdziec Miasto mieszkalne i dziedziczne JW. Jmc. Pani z Kalinowskich Ponińskiej Woiewodzicowy Poznańskiey - którey to Pani Mąż zacny przedtym był Starostą Piotrkowskim i posłował po śmierci Króla Polskiego Augusta 3go od Rzeczypospolitey do Anglii, Francyi, Hiszpanii i Portugalii a od Krola Imci Portugalskiego naypierwszym w Króleſtwie Portugalskim, i wielkim Orderem Krzyża Chrystusowego ozdobiony powrociwszy do Oyczyzny umarł. - W tym Mieście iest tu dotąd Kościoł i Klasztor XX. Bernardynow.

Ko-

Kopyczyńce Miasto niegdyś Domu Kalinowskich - przy Farze tutay mieszkał ieden Missionarz Jezuita z Kollegium Kamienieckiego.

Czernielice Miasteczko.

Suchostaw Miasteczko do Jabłonowskiego Starostwa należące - które dziedzictwem kupił dla Domu swego JW. Marcin Lipski Vice-Marszałek Gallicyi i Vice-Preses Fori Nobilium iuż zmarły.

Probuzna Wieś niegdyś Domu Mirzejowskich Kasztelaństwa Sochaczewskich.

Sidorow Miasto.

Kolędziany Miasto.

Husiatyn Miasto, pograniczne teraz z Polską, Domu Potockich, osiadłe z pięknym Pałacem wspaniałym a zruynowanym od Turkow, Farnym Kościołem - z wielkim Kościołem i Klasztorem XX. Bernardynow którzy i Farę trzymali dotąd.

Borczow Miasto, z dużym murowanym Domem i Kościołem Farnym - od JW. Marcina Dydyńskiego Kasztelana Lubaczewskiego nabył dziedzictwa tey włości JP. Sadowski wprzod Starosta a

po-

potym Dziedzic Robczycki to Miasto Fabryką prostych sukien wsławione.

Jagielnica Miasto Domu Hrabiow Lanckorońskich - tu wiele fularzow, którzy Ryby na spustach zakupuią i ku Kamieńcu gdzie kray nie rybny handluią.

Bilcze Miasteczko.

Podchayce Miasto z Pałacem, Kościołem niegdyś Potockich od JW. Bielskiego Kasztelana zmarłego Halickiego kupione, teraz JW. Rogalińskiego Woiewody Inflantskiego Kawalera Orderow Polskich - Sławne to Miasto Batalią Podhaiecką.

Potok Złoty Miasto od którego Dom Potockich nazwisko wziąwszy dzielnicę Domu uczynili, od Kamienieckich i Moskrzewskich.

Budzanow Tegoż Domu.

Liczkowce Wieś Kościołem i Domem niegdyś mieszkalnym XX. Jezuitow Missionarzow zaszczycone.

Rzeki płyną w tym Cyrkule.

Dniestr - Podchorce.

Cyrkuł ten obſituie.

Iż rzec można, że miodem i mlekiem płynie, co tylko do wygod życia i handlu należy z wſzyſtkich Cyrkułow Galli-cyi nayobfitſzy; handel, z Wołoſzczyzną, Bukowiną i Tranſylwanią - i ieżli defluitacya Dnieſtrem ku Herſonu będzie ułatwiona; dla bliskiego dowozu do portu będzie ze wſzyſtkich Cyrkułow naybogatſzy.

W ogulności o Cyrkułach.

Każdym Cyrkułem oſobliwie i oddzielnie Rządzi Staroſta Cyrkularny od Majeſtatu ſamego wyznaczony - Iego władza ieſt *in Politicis & Civilibus* exekwuiąca i iako pierwſza Inſtancya rozrządza - któremu każdy ſtan rozrządzeniu podlegać bez oporu powinien, wolnością udania ſię wyżey, ale wykonawſzy co nakazano. *In Judicialibus* między Dominiami a włościanami, między ſługami i Panami ieſt tu pierwſza Apellacya - *Proviſoriè* może wſzyſtko ſtanowić gdzie periculum in mora - expedyowane Komiſſye przez Komiſſarzow nic nie warte bez

awte-

auturyzowania Starosty Cyrkularnego - a On Gubernio odpowiada dobrali lub zła Komissya, może assygnować do Kassy na 500 Ryńskich ale *sub propria responsione* dawać powinien opinie i raporta o wszystkich Officyalistach Cyrkularnych swoich sekretne, o talentach, zdatności, aż do Spowiedzi Wielkonocney. Ma każdy Urząd Cyrkularny pod sobą.

Komissarzow a Magestate 4. wyznaczonych z Kandydatow podanych a Gubernio że każdy Cyrkuł ma 3. Sekcye przeto 3 Komissarzow expedyuią Komissye i interesa ułatwiaią, a pierwszy iest Vice-Prezesem Kancellaryi.

Sekreterza 1. Protokolistę 1. Kancelistow 1. Koncepistę 1. Praktykantow naymniey 3. Kursorow z Inwalidow Wachmistrzow i Kapralow Woyskowych, 3. iezdnych po iednemu na każdą sekcyą.

Kassyera, Kontrolora, Adjunkta, którzy o stanie Kassy Starostę uwiadomiać powinni i delaty podawać do exekucyi.

Indziniera 1. Architekta 1. Hydraulika Fizyka 1. Hirurga Cyrkularnego, Akuszera albo Akuszerkę i Aptekarza

Cyr-

Cyrkularnego, Komendę Woyſkową do dania Exekucyi.

\- Werbunkową.

\- Konſkrypcyonalne dwie w Cyrkule

Szpital Woyſkowy z oſobnym Felczerem.

Komiſſarz Transportow według potrzeby.

Magazyn Woyſkowy dla Transportow.

Komiſſya Drogowa.

Urząd Pocztowy.

Komiſſya Regulacyi Podatkow i rozmiaru gruntow dopoki ſię nie ſkończy.

Komornikow Cyrkularnych 3. z których każdy w ſekcyi ſwey mieſzkać muſi dla exekucyi Dekretow i gruntowey Komiſſyi czyli Kondenſcenſyi, obſygillaty i ſpiſania Inwentarzow i *ſtatûs ſubſtantiæ mobilis & immobilis* po zmarłey Szlachcie — a ci Komornicy dependuią *directè a Foro Nobilium.*

Po Xiężach ieśli ex Nobili ſtatu Konſkrypcya a Dominiis lub od Magiſtratow Mieyſkich.

Sądy Kryminalne po Magiſtratach w Miaſtach Cyrkularnych.

Więzienia na Delinkwentow.

Miey-

Mieyſca areſztu Chonoratiorum.

Rewizorow Tabacznych i Papieru ſtęplowanego.

Urząd Policyi w każdym Cyrkule.

Dominiorum Regalium Komiſſarzow w każdym Cyrkule.

Leśniczych Dozorcow laſow Ceſarſkich.

Kominiarzow Cyrkularnych.

DOKONCZENIE

Łatwo by było do zupełnego opiſania dołożyć ſpecyfikacya odpadłych Staroſtw, Dzierżaw, Woytoſtw, Sołtyſow, Dobr Krolewſkich, ogułem mowiąc w tym Kraiu od Kroleſtwa Polſkiego - ale ta nieopłakana Iego ſtrata opiſana ieſt w Taryfie odpadłych Intrat i w Kſiążce Chleb zaſłużonych.

Liſta czyli Regeſtr Oſob zaſiadaiących w Trybunałach Apellacyi i Fori Nobilium tu by ſię położyła - ale ubywanie i przybywanie uſtawiczne Oſob rocznemu piſmu ale nie dłużey trwać maiącemu przyſtoi.

KONIEC.

Przez omyłkę przepisuiącego niepostrzeżono aż po wydrukowaniu Stryi Miasto Stołeczne Cyrkułu i Kameralne J. C. K. A. Mc. położone za dziedzictwo JW. Michała Wielohorskiego Ordynata Stanow Galicyi i Kawalera Orderu Orła Białego, którego Pana Miasto Zurawno, miało być położone dziedzictwem, iakoż iest samey rzeczy za włość Orochow zamienione. - Sławne to Miastó traktatem Roku 1676 zawartym z Portą z przyczyny woysk Kozackich buntu pod Dorościenkiem - przezwanym Traktatem Zurawińskim.

NB. Ignacy Hrabia S. P. R. Krasicki Xiąże Biskup Warmiński, Kawaler Orderow Polskich narodzony w Dubiecku Dziedzictwie Domu swoiego, w Gallicyi, w Cyrkule Sanockim, któremu słusznie by te wiersze przystosować mogła Oyczyzna.

Græcia Mæonidem, jactet sibi Roma Maronem
Gallicia Krasiccium jactat utrique parem.

Ten w dziele swoim *Zbior potrzebnieyszych wiadomości Tom.* 2 *Fol.* 325.

Arti-

Articulo Passalorynchitæ pisze: Karcerze wie-
ku II. w błędach idący za nauką Montana
większą zasadzaiący doskonałość na mil-
czeniu, a to na fundamencie słow Psal-
mu 140 *Pone Domine custodiam ori meo,
& ostium circumstantiæ labiis meis*: S. Hie-
ronim twierdzi, iż ieszcze za czasow iego
znaydowali się w Gallicyi.

Ale gdy przy schyłku 18 wieku
powstało Gallicyi Państwo - i te też Kar-
cerstwo milczących mocno się rozszerzy-
ło osobliwie w stanach Duchownych
wyższych.

CARTE CYCLOCRAPHIQUE de La Pomeranie pour l'année 900 de J.C. tirée principalement de L'Hormesta du Roi Alfred

BIBLIOTHECA UNIV. JAGELL. CRACOVIENSIS